

ЗАКОН О УСЛУГАМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се право на пословно настањивање и слобода прекограничног пружања услуга уз обезбеђење високог степена безбедности и квалитета услуга, успостављање јединствене електронске контактне тачке, права корисника услуга, административна сарадња са државама Европског економског простора, надзор над спровођењем овог закона и друга питања од значаја за право на пословно настањивање и слободу прекограничног пружања услуга.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) пословно настањивање је стварно обављање услужне привредне делатности, без временског ограничења и путем сталне инфраструктуре;

2) седиште је место из кога се стварно управља обављањем привредне делатности пружаоца услуге;

3) држава седишта је Република Србија или државе Европског економског простора, у зависности од тога где се налази седиште пружаоца услуга;

4) држава ЕЕП је држава чланица Европског економског простора;

5) пружање услуга је самостална услужна привредна делатност која се по правилу обавља уз накнаду;

6) пружање мешовите услуге састоји се од најмање две различите самосталне услужне привредне делатности, које пружалац услуга обавља самостално, односно које заједно обављају два или више пружалаца услуга;

7) пружалац услуге је држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које пружа или нуди пружање услуге;

8) корисник услуге је држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које користи или има намеру да користи услугу, у било које сврхе;

9) прекогранично пружање услуге је пружање услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није пословно настањен на територији државе у којој се услуга пружа;

10) прекогранично коришћење услуге је коришћење услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није пословно настањен на територији државе у којој се услуга пружа;

11) орган јавне власти је државни орган, орган аутономне покрајине, орган јединице локалне самоуправе, лице којем је поверено јавно овлашћење, професионално или струковно удружење или организација, који уређује или

надзире пружање или коришћење услуга односно спроводи поступак за добијање сагласности;

12) поступак за добијање сагласности је поступак пред органом јавне власти у којем се пружаоцу односно кориснику услуге издаје дозвола, одобрење или други правни акт неопходан за пружање услуга односно за њено коришћење, укључујући правне акте којима је условљена регистрација или добијање сагласности за обављање одређене услужне делатности;

13) услов за добијање сагласности је сваки услов за пружање или коришћење услуге, који произлази из закона, подзаконског општег акта Републике Србије, општег акта аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, општег акта организације којој су поверена јавна овлашћења, општег акта професионалног или струковног удружења или организације, осим услова који произлази из колективног уговора;

14) јавни интерес је општи интерес који обухвата: јавни поредак, јавну безбедност, одбрану, јавну заштиту, јавно здравље, очување финансијске равнотеже система социјалне заштите, заштиту потрошача, корисника услуга и радника, поштовање начела савесности и поштења у пословним односима, спречавање преварног поступања, заштиту животне средине и здравља животиња и биља, заштиту интелектуалне својине, заштита и очување историјског и културног наслеђа, циљеве социјалне и културне политике;

15) регулисана професија је професионална делатност или скуп професионалних делатности код којих је приступ и обављање, односно начин обављања делатности на основу законских, подзаконских или других аката, непосредно или посредно условљен поседовањем одређених професионалних квалификација, као и професионална делатност или скуп професионалних делатности којима се баве чланови стручних организација са професионалним називом;

16) пословна комуникација је сваки облик комуникације у циљу промовисања робе, услуга или пословног угледа правног или физичког лица које се бави привредном делатношћу или регулисаном професијом, са изузетком:

(1) давања информација које омогућавају непосредан приступ делатности овог лица, као што су информације о његовој електронској адреси или адреси електронске поште;

(2) давања, без накнаде, информација које су прикупљене истраживањима или на други сличан начин, о роби, услугама или пословном угледу овог лица;

17) услуга од општег економског интереса је услуга чији квалитет, услове пружања или цену уређује, надзире или контролише орган јавне власти, у циљу заштите јавног интереса, нарочито због велике вредности почетних улагања, ограничености ресурса за њено пружање, одрживог развоја, друштвене солидарности и уједначеног регионалног развоја;

18) ИМИ систем је информациони систем за административну сарадњу и електронску размену података између надлежних органа држава ЕЕП нарочито у областима као што су услуге, електронска трговина, професионалне квалификације и права пацијената у прекограничној здравственој заштити.

Примена закона

Члан 3.

Овај закон примењује се на услуге које држављани Републике Србије или државе ЕЕП, односно правна лица са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП пружају на територији Републике Србије, као и на услуге које држављани Републике Србије, односно правна лица са седиштем у Републици Србији пружају на територији држава ЕЕП.

Одредбе овог закона не примењују се на адвокатуру као самосталну и независну службу пружања правне помоћи, која се у целости уређује прописима о адвокатури.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) уређивање услуга од општег економског интереса и на либерализацију пружања тих услуга;
- 2) приватизацију правних лица која пружају услуге;
- 3) остваривање људских и мањинских права;
- 4) право на преговарање о закључењу и закључење колективних уговора и права из колективних уговора;
- 5) радне односе, безбедност и здравље на раду, социјалну заштиту, опорезивање;
- 6) област кривичног права;
- 7) одређивање меродавног права;
- 8) мере којима се штити или унапређује културна или језичка разноврсност или медијски плурализам;
- 9) укидање монопола у пружању услуга и на државну помоћ.

Одредбе овог закона не примењују се и на:

- 1) услуге од општег интереса;
- 2) финансијске услуге, услуге повезане са дигиталном имовином и друге услуге над чијим пружањем Народна банка Србије врши надзор, односно контролу, у складу са законом;
- 3) пружање јавних електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава и/или јавно доступних електронских комуникационих услуга;
- 4) услуге у области саобраћаја, укључујући ваздушни, водни, железнички и друмски саобраћај, јавни градски превоз и такси превоз, превоз санитарским возилом и возилом хитне медицинске помоћи, аеродромске и лучке службе;
- 5) услуге привременог запошљавања;
- 6) послове здравствене заштите који обухватају спровођење мера за очување и унапређење здравља грађана, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију;
- 7) аудиовизуелне услуге, укључујући телевизијско и радијско емитовање и биоскопске пројекције;
- 8) приређивање игара на срећу;
- 9) услуге приватног обезбеђења;

10) услуге социјалне заштите, које пружају установе социјалне заштите и други субјекти у социјалној заштити у складу са законом, као и делатност удружења основаних ради остваривања хуманитарних циљева;

11) вршење пренетих или поверених јавних овлашћења, укључујући јавнобележничку делатност и послове извршитеља.

Однос према другим законима

Члан 4.

Прописи којима се уређују право на пословно настањивање и слобода прекограничног пружања услуга усклађују се са одредбама овог закона, осим прописа који се усаглашавају са прописима Европске уније о упућеним запосленим у услужним делатностима, аудиовизуелним услугама, признавању професионалних квалификација, или примени прописа о социјалном осигурању на раднике, samozапослена лица и њихове породице.

Доказивање испуњености услова за добијање сагласности

Члан 5.

Ако се у поступку за добијање сагласности од пружаоца услуга захтева да одређеном исправом односно документом докаже испуњеност услова за добијање сагласности, орган јавне власти дужан је да прихвати сваку исправу односно документ из државе ЕЕП који су намењени истој сврси, односно из којих јасно произлази да је тај услов испуњен.

Орган јавне власти не може да захтева од пружаоца услуге да достави оригинал, оверену копију или оверени превод исправе односно документа из става 1. овог члана, осим када за то постоји јавни интерес.

Орган јавне власти може да захтева од пружаоца услуге да достави неоверени превод исправе односно документа из става 1. овог члана на језик који је у службеној употреби у Републици Србији.

Одредбе овог члана не примењују се на доказивање испуњености услова за признавање страних професионалних квалификација, доказивање испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, доказивање испуњености услова за упис у одговарајући регистар и доказивање уписа адвоката у одговарајући именик односно регистар у матичној држави.

II. ЈЕДИНСТВЕНА ЕЛЕКТРОНСКА КОНТАКТНА ТАЧКА

Успостављање јединствене електронске контактне тачке

Члан 6.

Јединствена електронска контактна тачка (у даљем тексту: ЈЕКТ) је државни електронски сервис путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације и путем којег заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.

ЈЕКТ се успоставља на Порталу еУправа, у складу са законом.

Министарство надлежно за послове трговине (у даљем тескту: надлежно министарство) се стара да ЈЕКТ буде ажуран, прегледан, јасан и једноставан за коришћење. Органи јавне власти су дужни да надлежном министарству благовремено доставе потпуне податке из свог делокруга који су од значаја за ажурност ЈЕКТ-а.

Надлежно министарство и органи јавне власти старају се да заинтересована лица могу електронским путем преко ЈЕКТ-а поуздано и лако да прибаве све обрасце и документа и да предузму све радње у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање, односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.

Одредба става 4. овог члана не односи се на услове чија се испуњеност мора непосредно проверити прегледом просторија или опреме за пружање услуга или проценом способности или личног интегритета пружаоца услуга или одговорних лица, ако је пружалац услуге правно лице.

Посебна организација надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе обавља стручне послове техничке подршке приликом успостављања и вођења ЈЕКТ-а, као и стручне послове који се односе на обезбеђивање сигурности и безбедности података у ЈЕКТ-у.

Влада уређује поступак размене информација између органа јавне власти и надлежног министарства преко ЈЕКТ-а, као и начин преузимања података из електронских регистара који су успостављени посебним законима.

Обавештавање преко ЈЕКТ-а

Члан 7.

Надлежно министарство дужно је да пружаоцима и корисницима услуга омогући да преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама о:

1) условима које пружаоци услуга морају да испуне у Републици Србији, а посебно о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање и прекогранично пружање услуга;

2) органима јавне власти који обављају послове од значаја за функционисање тржишта и промет услуга, њиховим надлежностима, као и начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима;

3) начину и условима за упис односно остваривање увида у јавне регистре и базе података о услугама и пружаоцима услуга;

4) правним средствима и поступцима за остваривање и заштиту права пружалаца односно корисника услуга;

5) организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ пружаоцима односно корисницима услуга и начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима.

Надлежно министарство и органи јавне власти старају се да пружаоци и корисници услуга преко ЈЕКТ-а могу, на захтев, да добију обавештење од надлежног органа јавне власти о примени прописа од значаја за пословно настањивање односно пружање услуга и да добију једноставна општа упутства за поступање у складу с тим прописима.

Орган јавне власти дужан је да пружи опште информације о примени одговарајућих прописа. Орган јавне власти није дужан да даје правне савете у појединачним случајевима.

Орган јавне власти дужан је да најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева пружаоцу односно кориснику услуга преко ЈЕКТ-а достави обавештење односно упутство из ст. 1. и 2. овог члана, укључујући обавештење о томе ако је захтев неразумљив или непотпун.

III. ПРАВО ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА НА ПОСЛОВНО НАСТАЊИВАЊЕ

Право на пословно настањивање

Члан 8.

Пружаоци услуга имају право на пословно настањивање у Републици Србији.

Обављање услужне привредне делатности може се условити добијањем сагласности у поступку пред органом јавне власти.

Поступак за добијање сагласности из става 2. овог члана уређује се и води у складу с принципима законитости, заштите права грађана и заштите јавног интереса, сразмерности и недискриминације, ефикасности и економичности, правилног и потпуног утврђивања одлучних чињеница, двостепености у решавању, правноснажности и пружања помоћи странци.

Услови за добијање сагласности

Члан 9.

Услови за добијање сагласности за пружање услуга прописују се у циљу спречавања самовољног поступања органа јавне власти пред којим се води поступак и заштите јавног интереса у складу са принципима сразмерности, недискриминације, јавности и транспарентности и морају да буду општи, објективни, унапред објављени, лако доступни и јасни.

Пружаоцу услуга могу да се ставе на терет само разумни и стварни трошкови спровођења поступка за добијање сагласности. Поступак за добијање сагласности не сме да одвраћа пружаоце услуга од обављања услужних делатности, као ни да одлаже или компликује пружање услуга без основаног разлога.

У поступку за добијање сагласности не може се захтевати да пружалац услуге поново испуни услове из става 1. овог члана, ако је већ једном испунио исте услове, или по сврси битно сличне услове, у Републици Србији или у држави ЕЕП. Претходна испуњеност услова доказује се у складу са одредбама члана 5. овог закона.

Услов за добијање сагласности за пружање услуга не сме да буде дискриминаторан у погледу седишта односно држављанства или пребивалишта пружаоца услуге, његових оснивача, чланова или запослених.

Од пружаоца услуге не може да се захтева да има седиште, односно да буде члан професионалног или струковног удружења или организације само у једној држави ЕЕП, да му примарно седиште буде у Републици Србији, као и да је раније обављао, односно био регистрован за обављање предметне услужне делатности у Републици Србији.

Давање сагласности не може да се услови ни:

- 1) постојањем реципроцитета с државом ЕЕП у којој пружалац услуге има седиште односно чији је држављанин;
- 2) економском оправданошћу давања сагласности у конкретном случају;
- 3) закључивањем уговора о осигурању од професионалне одговорности са домаћим осигуравачем;
- 4) прибављањем гаранције код домаће банке.

У поступку за добијање сагласности за пружање услуга не може се тражити мишљење професионалног или струковног удружења чији су чланови стварни или потенцијални конкуренти пружаоца услуге.

Важење сагласности за пружање услуга

Члан 10.

Сагласност за пружање услуга издаје се без просторних и временских ограничења.

Сагласност из става 1. овог члана укључује и могућност оснивања зависних друштава и образовања огранака.

Пружалац услуге дужан је да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, као и о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности.

Просторно важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити ако то налаже јавни интерес.

Временско важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити у следећим случајевима:

1) ако је неопходна редовна провера испуњености услова за добијање сагласности за пружање услуга, а континуирана испуњеност тих услова гарантује пружаоцу услуга да ће сагласност бити обновљена;

2) ако јавни интерес налаже да се ограничи број овлашћених пружалаца одређене услуге, у складу са одредбама члана 11. овог закона;

3) ако јавни интерес налаже да важење сагласности буде временски ограничено.

Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако се може обновити бесплатно и без поновне провере испуњености услова.

Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако је прописан рок у којем је пружалац услуга дужан да почне да обавља услужну делатност, након добијања сагласности.

Јавни позив

Члан 11.

Ако ограниченост природних ресурса или техничких капацитета за обављање одређене услужне делатности налаже да број овлашћених пружалаца буде ограничен, сагласност за пружање услуге добија се у транспарентном и непристрасно спроведеном поступку по јавном позиву.

Сагласност за пружање услуге која је добијена у поступку по јавном позиву ограничена је временски и не може се обновити без спровођења поступка из става 1. овог члана. Учесници у поступку по јавном позиву су равноправни, а сагласност коју су раније имали не може се рачунати као предност.

Приликом утврђивања општих критеријума за давање сагласности на основу јавног позива, орган јавне власти води рачуна о јавном интересу.

Влада ближе уређује поступак по јавном позиву из става 1. овог члана.

Поступак за добијање сагласности и рок за одлучивање

Члан 12.

За пријем поднесака у поступку за добијање сагласности надлежни су орган јавне власти пред којим се води поступак и надлежно министарство преко ЈЕКТ-а. Надлежно министарство је дужно да захтев за добијање сагласности и остале поднеске које је примило преко ЈЕКТ-а проследи органу јавне власти без одлагања, а најкасније следећег радног дана.

Прималац је дужан да подносиоцу без одлагања потврди пријем поднеска.

Надлежно министарство је дужно да потврди и да је поднесак који је примљен преко ЈЕКТ-а прослеђен надлежном органу јавне власти.

Заједно са потврдом да је примио захтев за добијање сагласности, орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а, дужно је да подносиоца захтева обавести о:

- 1) року за одлучивање о том захтеву;
- 2) правним лековима на које подносилац захтева има право;
- 3) правним последицама пропуштања органа јавне власти да о захтеву одлучи у року.

Ако поднесак има формални недостатак који спречава да се по њему поступи или је неразумљив или непотпун, орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а дужно је да без одлагања обавести подносиоца захтева о потреби да уреди поднесак и о томе да рок за одлучивање тече од достављања уредног захтева.

Одлука о захтеву за добијање сагласности без одлагања се доставља подносиоцу захтева, без обзира на то да ли је захтев поднет непосредно органу јавне власти или надлежном министарству преко ЈЕКТ-а.

Орган јавне власти дужан је да у року од 30 дана од дана пријема одлучи о уредном захтеву за добијање сагласности. У сложеним случајевима орган јавне власти може да продужи овај рок, само једном и највише за 30 дана. Одлука о продужењу рока за одлучивање производи правно дејство ако је достављена подносиоцу захтева пре него што је истекао рок који се продужава.

Ако орган јавне власти пропусти рок за одлучивање, сматра се да је захтев за добијање сагласности усвојен у целини, осим ако је ради заштите јавног интереса посебним законом уређено другачије.

IV. СЛОБОДА ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРУЖАЊА УСЛУГА

Принцип слободног прекограничног пружања услуга

Члан 13.

Прекогранично пружање услуга је слободно.

Прекогранично пружање услуге може се законом ограничити само ако је то неопходно за заштиту јавног поретка, јавне безбедности, јавног здравља или животне средине од стварне и озбиљне опасности.

Ограничење из става 2. овог члана прописује се и тумачи у складу с принципима:

- 1) недискриминације по основу државе седишта односно држављанства пружаоца или корисника услуге;

- 2) сразмерности циљевима ради којих је прописано.

Забрана одређених ограничења слободе прекограничног пружања услуга

Члан 14.

Прекогранично пружање услуга не може се условити:

- 1) пословним настањивањем на територији Републике Србије;
- 2) добијањем сагласности од органа јавне власти, уписом у одговарајући регистар или чланством у професионалном или струковном удружењу или организацији у Републици Србији, осим ако је то предвиђено прописом којим се прописи Републике Србије усаглашавају са правом Европске уније;
- 3) поседовањем исправе на основу које се утврђује идентитет, коју издаје орган јавне власти у Републици Србији.

Пружаоцу услуге који нема седиште у Републици Србији не може се забранити да успостави односно користи инфраструктуру потребну за обављање предметне услужне делатности.

Посебни услови у погледу опреме и потрошног материјала за обављање услужне делатности прописују се само ако су неопходни за заштиту јавног здравља односно за спровођење или унапређење безбедности и здравља на раду.

Прекогранично пружање услуга на територији Републике Србије не може се отежавати односно онемогућавати мерама или прописима који подстичу кориснике услуга да услуге прибављају од пружалаца услуга са седиштем на територији Републике Србије.

Прекогранично обављање услужних делатности samozапослених физичких лица не може се условити заснивањем радног односа. Samozапослени се не могу ставити у неравноправан положај у односу на правна лица ограничавањем њихове уговорне способности.

Изузеци од забране ограничења слободе прекограничног пружања услуга

Члан 15.

Одредбе чл. 13. и 14. овог закона не примењују се на:

- 1) услугу која је посебним законом одређена као услуга од општег економског интереса, под условом да је тим законом јасно и прецизно одређен предмет те услуге (предмет обавезе пружаоца услуге према њеном кориснику), као и јавни интерес за њено обављање, нарочито у делатностима поштанских услуга, снабдевања електричном енергијом, топлотном енергијом, гасом и водом, одводњавања и третмана отпада;
- 2) обављање послова извршитеља;
- 3) улазак и боравак држављана трећих држава (лица која нису држављани Републике Србије или држава ЕЕП) на територији Републике Србије;
- 4) ауторска и сродна права, топографије интегрисаних кола, као и права индустријске својине;
- 5) законску јавнобележничку форму одређених правних послова и изјава;

6) регистрацију возила која су предмет лизинга односно дугорочног закупа по основу уговора закљученог изван Републике Србије;

7) меродавно право за уговорне и вануговорне обавезе;

8) питања уређена прописима који се усаглашавају са посебним прописима Европске уније о:

(1) упућивању запослених у услужним делатностима;

(2) заштити података о личности;

(3) социјалном осигурању запослених, samozапослених лица и њихових породица;

(4) посебним административним условима за слободно кретање лица;

(5) регулисаним професијама, као и о услужној делатности коју због њене природе могу да обављају само лица која испуњавају услове за бављење одговарајућом регулисаном професијом;

(6) надзору и контроли транспорта отпада;

(7) ревизији финансијских извештаја.

Мере заштите јавног здравља и животне средине

Члан 16.

У изузетним случајевима, када прети стварна и озбиљна опасност по јавно здравље или животну средину, држављанину државе ЕЕП односно правном лицу са седиштем у држави ЕЕП може се ограничити слобода пружања услуга на територији Републике Србије, покретањем поступка и изрицањем мере у складу са законом ради спречавања или отклањања те опасности.

Мера из става 1. овог члана мора да буде сразмерна опасности која прети и изриче се под условом да:

1) у Европској унији није извршено усклађивање прописа о безбедности предметне услуге;

2) изречена мера обезбеђује ефикаснију заштиту од мере која се може предузети по праву државе седишта пружаоца услуге;

3) држава седишта пружаоца услуге није предузела никакве мере или су мере које је предузела недовољне за отклањање опасности која прети.

Орган јавне власти може да изрекне меру из става 1. овог члана само ако је претходно окончан поступак узајамне помоћи из члана 17. овог закона.

Одредба става 3. овог члана не примењује се на поступак пред судом.

Поступак узајамне помоћи

Члан 17.

Пре него што изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона, орган јавне власти дужан је да захтева од надлежног органа државе седишта пружаоца услуге да предузме мере ради спречавања или отклањања опасности која прети и да му без одлагања достави све потребне податке о пружаоцу услуге, предметној услузи и околностима случаја.

Када орган јавне власти Републике Србије прими захтев из става 1. овог члана у вези с пружаоцем услуге са седиштем у Републици Србији, дужан је да надлежном органу државе ЕЕП без одлагања достави све тражене податке, као

и да га обавести о изреченим мерама, односно о мерама које могу да се изрекну по праву Републике Србије.

Пре него што изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона, а након што прими податке из става 1. овог члана, орган јавне власти дужан је да обавести надлежни орган државе седишта пружаоца услуге и Европску комисију о разлозима због којих сматра да:

- 1) мера коју је предузела држава седишта пружаоца услуге, односно мера која може да се предузме по њеном праву, није адекватна;
- 2) мера која може да се изрекне по праву Републике Србије испуњава услове из члана 16. став 2. овог закона.

Орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона по истеку рока од 15 дана од дана када су држава седишта пружаоца услуге и Европска комисија примиле обавештење из става 3. овог члана. Орган јавне власти дужан је да поступи по одлуци Европске комисије којом се утврђује да мера која може да се изрекне по праву Републике Србије није у складу с прописима Европске уније, као и којом се захтева од Републике Србије да се уздржи од изрицања, односно да обустави спровођење поменуте мере.

У хитним случајевима, када прети непосредна опасност по јавно здравље или животну средину, орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона пре окончања поступка узајамне помоћи.

У случају из става 5. овог члана, орган јавне власти дужан је да без одлагања обавести Европску комисију и надлежни орган државе седишта пружаоца услуге о изреченој мери и разлозима због којих сматра да се ради о хитном случају.

V. ПРАВА КОРИСНИКА УСЛУГА

Слободно коришћење услуга и право на обавештеност

Члан 18.

Корисници услуга слободно и под једнаким условима користе услуге на територији Републике Србије.

Корисници услуга имају право на обавештеност о општим условима под којима се у државама ЕЕП пружају и користе услуге, ради доношења разумних економских одлука о прекограничном коришћењу услуга.

Забрана дискриминације

Члан 19.

Забрањена је дискриминација корисника услуга по основу:

- 1) државе седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта корисника;
- 2) државе седишта односно држављанства пружаоца, чију услугу користи или намерава да користи.

Прекогранично коришћење услуге не може да се услови добијањем сагласности од органа јавне власти, односно давањем изјаве пред тим органом, осим ако се исто захтева за коришћење те услуге када је пружалац услуге пословно настањен у Републици Србији.

Забрањено је да се кориснику услуге онемогући или отежа добијање финансијске помоћи за прибављање одређене услуге, због тога што пружалац услуге нема седиште у Републици Србији, односно због места пружања услуге.

Општи услови пословања пружаоца услуге могу да садрже посебне услове за коришћење услуга с обзиром на држављанство, пребивалиште или боравиште корисника услуга само ако за то постоје оправдани разлози (разлике у тарифи због трошкова путовања до места корисника услуга, повећани трошкови због техничких услова за пружање услуге на одређеном месту, итд.).

Дужност обавештавања корисника услуга

Члан 20.

Надлежно министарство дужно је да корисницима услуга омогући да, на захтев, преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама од значаја за прекогранично коришћење услуга.

Информације из става 1. овог члана односе се на:

- 1) услове које пружаоци услуга морају да испуне у држави ЕЕП, а посебно услове који се односе на заштиту потрошача;
- 2) правна средства и поступке за остваривање и заштиту права корисника услуга када пружалац услуге нема седиште у Републици Србији;
- 3) организације и удружења која пружају практичну помоћ корисницима услуга у државама ЕЕП, као и начин на који корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима.

Надлежно министарство прибавља информације од значаја за прекогранично коришћење услуга у поступку административне сарадње са надлежним органима држава ЕЕП из члана 29. овог закона.

VI. БЕЗБЕДНОСТ И КВАЛИТЕТ УСЛУГА

Обавезно предуговорно обавештавање корисника услуге

Члан 21.

У циљу одржавања и унапређења безбедности и квалитета услуга, пружалац услуге дужан је да кориснику услуге благовремено, јасно и прегледно стави на располагање потпуне податке из члана 22. овог закона.

Пружалац услуге дужан је да обавезу из става 1. овог члана изврши пре закључења уговора, односно пре почетка пружања услуге, ако се уговор не закључује у писаној форми.

Пружалац услуге извршава обавезу из става 1. овог члана на један од следећих начина:

- 1) стављањем на располагање кориснику услуге података из члана 22. овог закона на месту закључења уговора, односно на месту пружања услуге ако се уговор не закључује у писаној форми, тако да му буду лако доступни;
- 2) предајом кориснику услуге информационог материјала који садржи детаљан опис услуге, све податке из члана 22. овог закона, као и податке из члана 23. овог закона које је корисник захтевао;
- 3) достављањем кориснику услуге електронске адресе на којој су лако доступни сви подаци из члана 22. овог закона.

Ако пружалац услуге не испуни обавезу из става 1. овог члана, корисник услуге може да захтева поништење уговора. Право да се захтева поништење уговора престаје истеком једне године од дана његовог закључења.

Предмет обавезног предуговорног обавештавања

Члан 22.

Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге стави на располагање следеће податке:

1) име и презиме, односно назив пружаоца услуге, статус, правну форму, адресу седишта, адресу за пријем поште, број телефона и, по могућности, број факса и адресу за пријем електронске поште;

2) ако је пружалац услуге уписан у јавни регистар, назив регистра и матични број, односно други податак за поуздану идентификацију пружаоца услуге у том регистру;

3) ако се за пружање те услуге захтева сагласност органа јавне власти, основне податке о том органу или ЈЕКТ-у, њиховим надлежностима, као и начину на који се ступа у непосредан контакт с њима;

4) ако је пружалац услуге обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, његов порески идентификациони број;

5) за регулисане професије, професионалну квалификацију пружаоца услуге и државу у којој је стечена односно призната, као и професионално или струковно удружење или организацију код којих је пружалац услуге уписан у именик односно регистар;

6) опште услове пословања пружаоца услуге, ако постоје;

7) уговарање меродавног права или надлежности суда односно арбитраже, ако је предвиђено;

8) гаранцију, ако постоји;

9) цену услуге, ако је унапред одређена;

10) основна обележја услуге, ако нису очигледна;

11) опасна својства услуге из члана 24. став 1. овог закона;

12) ако пружалац услуге има законску обавезу да се осигура од професионалне одговорности, односно да кориснику услуге пружи одговарајуће средство обезбеђења, основне податке о осигуравачу односно даваоцу обезбеђења, као и начину на који се ступа у непосредан контакт с њима;

13) о начину на који корисник услуге може да изјави рекламацију у случају да услуга која му је пружена није саобразна ономе што је уговорено, као и поступку решавања рекламације.

На поступак решавања рекламације из става 1. тачка 13) овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређује заштита потрошача.

Предуговорно обавештавање на захтев корисника

Члан 23.

Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге на захтев стави на располагање и следеће податке:

1) цену услуге коју пружалац нема у редовној понуди, али у оквиру своје делатности може да је пружи на захтев корисника услуге;

2) ако цена не може да се утврди унапред, начин на који корисник услуге може поуздано да је израчуна;

3) за регулисане професије, опште акте којима је регулисана професија уређена у земљи седишта пружаоца услуге, као и начин на који се приступа тим актима;

4) кодификована правила струке и кодекс пословне етике који обавезују пружаоца услуге и електронску адресу на којој су доступни, уз навођење језика на којем су расположиви;

5) мешовите услуге које пружалац услуга такође обавља, а које су непосредно повезане с предметном услугом, друге пружаоце са којима их обавља, као и предузете мере за спречавање сукоба интереса;

6) основне податке о вансудском решавању спорова при професионалном, струковном или трговачком удружењу или организацији у коју је учлањен пружалац услуга, односно према кодификованим правилима струке или кодексу пословне етике који га обавезују, као и начин на који се приступа детаљним подацима о вансудском решавању спорова;

7) друге информације о својствима услуге коју пружалац нуди.

Обавезно осигурање од одговорности

Члан 24.

Пружалац услуге дужан је да закључи уговор о обавезном осигурању од одговорности или да пружи друго обезбеђење за обавезу накнаде штете, ако одређена услужна делатност при нормалном обављању непосредно изазива повећану опасност од смрти, телесне повреде или оштећења здравља корисника услуге или трећег лица или прети да озбиљно наруши имовинско стање корисника услуге.

Влада утврђује листу услуга које се сматрају опасним у смислу става 1. овог члана.

При остваривању права на пословно настањивање у Републици Србији, сматра се да је пружалац услуге са седиштем у држави ЕЕП испунио обавезу из става 1. овог члана, ако се већ осигурао од одговорности односно дао довољно средство обезбеђења у држави ЕЕП. Постојање осигурања од одговорности односно довољног обезбеђења пружалац услуге може да доказује исправом која му је издата у држави ЕЕП, у складу с одредбама члана 5. овог закона.

Ако осигурање односно средство обезбеђења које пружалац услуге са седиштем у држави ЕЕП има, само делимично покрива ризик одговорности за штету од опасне услуге, дужан је за пружи довољно обезбеђење за ризик који није покривен.

Обезбеђење по судској одлуци

Члан 25.

Када суд у поступку обезбеђења обавезе пружаоца услуге са седиштем у држави ЕЕП да обезбеди испуњење своје обавезе, дужан је да прихвати довољно средство обезбеђења из државе ЕЕП.

Пословна комуникација регулисаних професија

Члан 26.

Лице које се бави регулисаном професијом има право да промовише своје услуге и добар пословни углед, у складу с правилима струке и професионалне етике, на начин који одговара природи те регулисане професије, чувајући пословну тајну и достојанство, самосталност и независност своје професије.

Ако то налаже јавни интерес, пословна комуникација лица која се баве одређеном регулисаном професијом може да се ограничи правилима струке односно кодексом пословне етике, на сразмеран и недискриминаторан начин.

Прописи којима се уређује пословна комуникација регулисане професије усклађују се са одредбама овог закона.

Мешовите услуге

Члан 27.

Пружање мешовитих услуга је слободно.

Лица која се баве регулисаним професијама, као и лица која обављају послове акредитације, издавања сертификата, техничког надзора, испитивања или тестирања, могу да учествују у пружању мешовитих услуга под следећим условима:

- 1) да не постоји сукоб интереса односно неспојивост одређених делатности;
- 2) да је осигурана самосталност и независност услужне делатности за коју је законом прописано да је самостална и независна;
- 3) да су правила струке и професионалне етике, а нарочито правила о професионалној тајни, која обавезују пружаоце мешовите услуге, међусобно усклађена.

Слободно пружање мешовитих услуга може да се ограничи законом, на сразмеран и недискриминаторан начин, ради поштовања услова из става 2. овог члана.

Политика квалитета и безбедности услуга

Члан 28.

Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су:

- 1) мере и активности којима подстиче пружаоце услуга да самостално одржавају и унапређују квалитет својих услуга, тако што приступају системима независне сертификације, односно доносе повеље квалитета или приступају таквим повељама;
- 2) обавештавање пружалаца и корисника услуга о значењу и условима за добијање различитих ознака квалитета у услужним делатностима;
- 3) мере и активности којима подстиче професионална и струковна удружења и организације, као и удружења и савезе удружења за заштиту потрошача, на сарадњу с професионалним, струковним и потрошачким организацијама из држава ЕЕП, ради контроле, очувања и унапређења безбедности и квалитета услуга;
- 4) мере и активности којима подстиче развој система независног оцењивања квалитета услуга и сертификације пружалаца услуга.

VII. АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА

Обавеза административне сарадње

Члан 29.

У циљу контроле, очувања и унапређења квалитета и безбедности услуга, као и надзора над радом пружалаца услуга у правном промету,

Република Србија приступа ИМИ систему за административну сарадњу и електронску размену података с државама ЕЕП.

Органи јавне власти Републике Србије дужни су да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да:

- 1) размењују податке од значаја за контролу, очување и унапређење квалитета и безбедности услуга са надлежним органима држава ЕЕП;
- 2) учествују у поступку узајамне помоћи из члана 17. овог закона;
- 3) на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року доставе податке о пружаоцу услуге или о услузи;
- 4) на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року спроведу инспекцијски или други облик надзора или контроле у складу са законом;
- 5) обавесте без одлагања надлежни орган државе ЕЕП о препрекама за поступање по примљеном захтеву, ради даље сарадње на отклањању тих препрека;
- 6) омогуће надлежним органима државе ЕЕП увид у регистре пружалаца услуга под условима који важе за домаће органе јавне власти;
- 7) обавесте Европску комисију о томе да надлежни орган државе ЕЕП не испуњава обавезу сарадње у оквиру ИМИ система.

Орган јавне власти дужан је да информације које је добио путем ИМИ система користи само за сврхе за које их је захтевао.

Надлежно министарство је национални координатор који обавља послове координације рада органа јавне власти Републике Србије у ИМИ систему.

Влада уређује спровођење административне сарадње и електронске размене података са државама ЕЕП путем ИМИ система, а посебно сарадњу у вези са надзором над пружањем услуга и предузимањем мера упозорења, као и рад националног координатора из става 4. овог члана.

Сарадња и размена података из става 1. овог члана уређује се и обавља у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији

Члан 30.

Органи јавне власти Републике Србије у складу са законом врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији, укључујући њихово прекогранично пружање услуга, као и случајеве када пословање ових лица у Републици Србији прети да изазове или је изазвало штету у држави ЕЕП.

Када надзор и контрола из става 1. овог члана подразумева предузимање материјалних радњи на територији државе ЕЕП, орган јавне власти путем ИМИ система захтева од надлежног органа државе ЕЕП да предузме те радње.

Надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији на захтев државе ЕЕП

Члан 31.

Осим надзора и контроле из члана 30. овог закона, надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП.

Орган јавне власти дужан је да путем ИМИ система, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, у најкраћем року достави податке о пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији, укључујући:

- 1) потврду да предметни пружалац услуге има седиште у Републици Србији;
- 2) потврду да предметни пружалац услуге, према сазнањима органа јавне власти, обавља своју делатност у складу са законом.

Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе надзор, укључујући инспекцијски надзор, односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији, као и да путем ИМИ система обавести надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама.

При извршавању обавезе из става 3. овог члана, орган јавне власти предузима мере у складу са законом, које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.

Надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП

Члан 32.

Органи јавне власти Републике Србије врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије, у складу са законом.

Поступање органа јавне власти из става 1. овог члана:

- 1) не сме да буде дискриминаторно по основу државе седишта пружаоца услуге;
- 2) мора да буде сразмерно разлозима због којих се врше надзор и контрола.

Органи јавне власти Републике Србије врше надзор и контролу прекограничног пружања услуга на територији Републике Србије у складу са одредбама чл. 13, 14. и 15. овог закона.

Надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП на захтев државе седишта

Члан 33.

Осим надзора и контроле из члана 32. овог закона, надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије, спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе седишта.

Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе надзор, укључујући и инспекцијски надзор, односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у тој држави, као и да путем ИМИ система обавести

надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама.

При извршавању обавезе из става 2. овог члана, орган јавне власти предузима мере у складу са законом, које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.

Мере упозорења

Члан 34.

Ако орган јавне власти утврди да начин обављања услужне делатности или одређене радње пружаоца услуге који има седиште у Републици Србији или држави ЕЕП, а пружа услуге у држави ЕЕП или на територији Републике Србије, угрожавају или прете да угрозе јавно здравље или животну средину, дужан је да путем ИМИ система без одлагања о томе обавести све државе ЕЕП и Европску комисију.

Размена података о пословном угледу пружалаца услуга

Члан 35.

На образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, орган јавне власти дужан је да путем ИМИ система у разумном року достави податке од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне праксе пружаоца услуге, као и да обавести пружаоца услуге о извршеном достављању.

Орган јавне власти путем ИМИ система подноси образложени захтев надлежном органу државе ЕЕП за достављање података од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне праксе пружаоца услуге.

На образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, орган јавне власти путем ИМИ система доставља податке о одлуци која је донета, односно санкцији која је изречена у дисциплинском, прекршајном или кривичном поступку, уз навођење прописа који су примењени, само ако је предметна одлука од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне праксе пружаоца услуге и ако је постала правноснажна и извршна. У осталим случајевима, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП орган јавне власти доставља податке о томе да ли су изјављени правни лекови и о времену које је редовно потребно за доношење правноснажне и извршне одлуке.

VIII. НАДЗОР

Надлежност за надзор

Члан 36.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши надлежно министарство.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши надлежно министарство преко тржишних инспектора, као и друга министарства у складу са својим делокругом преко одговарајућих инспектора.

Овлашћења инспектора

Члан 37.

У вршењу инспекцијског надзора из члана 36. став 2. овог закона, инспектор проверава да ли је пружалац услуге:

1) обављао услужну делатност на територији Републике Србије без прописане сагласности из члана 8. став 2. овог закона;

2) пропустио да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, супротно члану 10. став 3. овог закона;

3) пропустио да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности, супротно члану 10. став 3. овог закона;

4) обављао услужну делатност на начин који дискриминише корисника услуга по основу седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта, супротно члану 19. став 1. тачка 1) овог закона;

5) прописао дискриминаторну одредбу у општим условима пословања, супротно члану 19. став 4. овог закона;

6) пропустио да кориснику услуге стави на располагање податке из члана 22. овог закона на начин прописан у члану 21. став 3. овог закона;

7) пропустио да кориснику услуге, на захтев, стави на располагање податке из члана 23. овог закона;

8) пропустио да закључи уговор о обавезном осигурању од одговорности, односно да пружи довољно обезбеђење за обавезу накнаде штете у складу са чланом 24. ст. 1. и 4. овог закона;

9) промовисао своје услуге или добар пословни углед противно правилима струке, односно кодексима пословне етике;

10) учествовао у пружању мешовите услуге у супротности са законом;

11) пропустио да поступи по налогу у смислу става 2. овог члана.

Ако утврди неправилност из става 1. тач. 1) - 5), 8) и 10) овог члана, инспектор доноси решење којим налаже начин и рок за њено отклањање.

Ако утврди неправилност из става 1. тачка 9) овог члана, инспектор иницира покретање поступка пред професионалним или струковним удружењем које је усвојило правила струке, односно кодексе пословне етике или организацијом која је усвојила правила струке, односно кодексе пословне етике.

Против решења инспектора допуштена је жалба, која се подноси надлежном министру у року од осам дана од дана пријема решења.

Ако утврди неправилност из става 1. тач. 6), 7) или 11) овог члана, инспектор издаје прекршајни налог у складу са законом којим се уређује издавање прекршајног налога.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршајна одговорност

Члан 38.

Новчаном казном у износу од 300.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) пропусти да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, супротно члану 10. став 3. овог закона;

2) пропусти да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности, супротно члану 10. став 3. овог закона;

3) обавља услужну делатност на начин који дискриминише корисника услуга по основу седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта, супротно члану 19. овог закона;

4) не закључи уговор о обавезном осигурању од одговорности, односно не пружи довољно обезбеђење за обавезу накнаде штете у складу са чланом 24. ст. 1. и 4. овог закона;

5) промовише своје услуге или добар пословни углед супротно члану 26. став 1. овог закона;

6) учествује у пружању мешовите услуге супротно члану 27. став 2. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се физичко лице или одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

Новчане казне у фиксном износу

Члан 39.

Новчаном казном у износу од 100.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) кориснику услуге не стави на располагање податке из члана 22. овог закона на начин прописан у члану 21. став 3. овог закона;

2) кориснику услуге, на захтев, не стави на располагање податке из члана 23. овог закона;

3) не поступи по решењу инспектора из члана 37. став 2. овог закона.

За радње из става 1. овог члана казниће се физичко лице или одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 динара.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Доношење прописа на основу овог закона

Члан 40.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Прописи из члана 4. став 1. и члана 26. став 3. овог закона ускладиће се са овим законом до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Пружаоци услуга дужни су да своје опште акте ускладе са овим законом до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Развојне етапе ЈЕКТ-а

Члан 41.

У року од две године од дана ступања на снагу овог закона надлежно министарство дужно је да успостави ЈЕКТ.

До почетка примене овог закона надлежно министарство преко ЈЕКТ-а обавља послове бесплатног обавештавања заинтересованих лица о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.

Ступање на снагу**Члан 42.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 5. и чл. 7-39, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 6) Устава Републике Србије, где стоји да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних делатности и економске односе с иностранством, тачки 7) истог става, где је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује облигационе односе и у тачки 17) истог става, у којој је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију.

II. РАЗЛОЗИ И ЦИЉЕВИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Република Србија је на себе прихватила обавезу да постепено усклади домаће законодавство с правним тековинама Европске уније. Споразумом је предвиђено да се већ у првој фази хармонизације у домаће право транспонују основни елементи правних тековина везани за унутрашње тржиште и уопште за трговину. Споразум о стабилизацији и придруживању ступио је на снагу 1. септембра 2013, а приступни преговори Републике Србије и Европске уније званично су почели у јануару 2014. Након тога, у јулу 2014, Србија је усвојила програм усклађивања домаћег законодавства с правним тековинама Европске уније. Тим програмом је, између осталог, предвиђено да се донесе један кровни закон о услугама, којим би се у национално право транспоновала Директива 2006/123/ЕЗ о услугама на унутрашњем тржишту (у даљем тексту: Директива о услугама).

Директива о услугама има за циљ да се из националних права држава чланица елиминишу правила која отежавају односно онемогућавају остваривање слободе кретања услуга на јединственом тржишту. У том смислу Директива о услугама представља средство за хоризонталну дерегулацију односно негативну интеграцију сектора услужних делатности.

Разлози за доношење овог закона су бројни. У формалном смислу, то је свакако императив да се поштује обавеза коју је Република Србија на себе преузела Споразумом о стабилизацији и придруживању. У супстанцијалном смислу, укидање националних баријера за коришћење слободе пословног настањивања и слободе прекограничног пружања услуга треба да допринесе развоју услужног сектора у Републици Србији и да одигра пресудну улогу у интегрисању домаћег тржишта услуга у јединствено тржиште Европског економског простора (у даљем тексту ЕЕП). Сама Директива о услугама, у алинеји 1 Преамбуле, предвиђа да либерализација сектора услуга кроз уклањање националних препрека за слободно кретање услуга треба и сме да се оствари само на начин који обезбеђује основне циљеве саме интеграције, што обухвата равномеран и одржив економски и социјални напредак, висок степен запослености и социјалне заштите, равноправност полова, конкурентност, заштиту животне средине, одржив раст, подизање животног стандарда, те подстицање економске и социјалне кохезије.

У циљеве овог закона убрајају се:

- 1) усаглашеност права Републике Србије с правом Европске уније у области слободе пружања услуга;
- 2) подстицање привредног раста путем либерализације тржишта услуга;

- 3) успостављање нормативног оквира којим се гарантује и штити право на пословно настањивање;
- 4) успостављање нормативног оквира којим се гарантује и штити слобода прекограничног пружања услуга;
- 5) успостављање нормативног оквира којим се гарантују и штите права корисника услуга;
- 6) успостављање нормативног оквира којим се одржава, унапређује и штити висок степен безбедности и квалитета пружених услуга;
- 7) оснивање и успостављање Јединствене електронске контактне тачке (у даљем тексту ЈЕКТ), то јест државног електронског сервиса путем којег сва заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији, а у потоњим фазама развоја ЈЕКТ-а и електронско спровођење управних поступака од значаја за сектор услуга;
- 8) поједностављење управних поступака од значаја за сектор услуга у контексту права на пословно настањивање и слободе прекограничног пружања услуга у Републици Србији;
- 9) успостављање нормативног оквира за административну сарадњу с државама Европског економског простора;
- 10) подстицање саморегулације у услужним делатностима кроз рад професионалних и струковних удружења и организација у циљу очувања и унапређења безбедности и квалитета услуга на тржишту Републике Србије.

Директива о услугама има за циљ дерегулацију то јест укидање услова за обављање одређених услужних делатности, односно услова за добијање сагласности за пружање одређених услуга, којима се у националном праву државе чланице неоправдано ограничавају слободе пословног настањивања и прекограничног пружања услуга. Међутим, услужне делатности које су предмет Директиве о услугама нису уређене једним посебним прописом у Републици Србији, већ се на њих примењује Закон о трговини и општи прописи којима је уређено право на пословно настањивање.

Из овога произлази да доношење кровног закона којим се у правни систем Републике Србије транспонује Директива о услугама представља тек први корак ка њеној пуној имплементацији. Након усвајања овог закона биће неопходно да се укину одређене одредбе једног броја секторских закона које, у супротности с Директивом о услугама и законом којим се та директива транспонује у национално законодавство, на неоправдан начин отежавају или онемогућавају остваривање слободе кретања услуга, то јест пословног настањивања и прекограничног бављења услужним делатностима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 1–5)

Основним одредбама Предлога закона о услугама одређује се предмет овог закона, значење појединих израза који се користе, обухват примене и његов однос према другим законима, као и доказивање испуњености услова за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији. Ово последње питање тиче се како остваривања права на пословно настањивање, тако и

слободе прекограничног пружања услуга, па је из номотехничких разлога издвојено међу основне одредбе.

Члан 1.

Утврђен је предмет овог закона, што обухвата: право на пословно настањивање, слободу прекограничног пружања услуга, гаранције високог степена безбедности и квалитета услуга, успостављање Јединствене електронске контактне тачке, права корисника услуга, административну сарадња с државама ЕЕП, надзор над спровођењем закона, те друга питања од значаја за право на пословно настањивање и слободу прекограничног пружања услуга. Под државама ЕЕП мисли се на државе које су потписале и ратификовале Уговор о Заједничком европском економском простору (*Agreement on the European Economic Area*). Ту долази 28 земаља чланица ЕУ и три од четири чланице Европске асоцијације за слободну трговину (у ЕФТА) које нису истовремено и чланице ЕУ (Исланд, Лихтенштајн и Норвешка; Швајцарска је потписала овај уговор, али га није ратификовала).

Члан 2.

Утврђена су значења појединих израза који се користе у закону (став 1.). Пословно настањивање је стварно обављање услужне привредне делатности, без временског ограничења и путем сталне инфраструктуре (тачка 1); седиште је место из кога се стварно управља привредном делатношћу пружаоца услуге (тачка 2); држава седишта је држава у којој се налази седиште пружаоца услуга, што може да буде Република Србија или држава ЕЕП (тачка 3); држава ЕЕП је држава чланица Европског економског простора (тачка 4).

Даље, пружање услуга је самостална услужна привредна делатност која се по правилу обавља уз накнаду (тачка 5), при чему није релевантно да ли накнаду плаћа корисник услуге или неко треће лице. Услугом се сматра и услужна делатност која прати продају, односно служи као подршка за обављање основне делатности која није услужна (рецимо, услуге инсталације, одржавања и сервисирања продате робе).

Потом, пружање мешовите услуге састоји се од најмање две различите самосталне услужне привредне делатности, које пружалац услуга обавља самостално, односно које заједно обављају два или више пружалаца услуга (тачка 6).

Пружалац услуге је држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које пружа или нуди пружање услуге (тачка 7). С тим у вези: Запослени не може имати статус пружаоца услуге. Као пружалац услуга може да се квалификује и држава, удружење грађана и друго. Корисник услуге је држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које користи или има намеру да користи услугу, у било које сврхе (тачка 8). Србија не користи могућност остављену у алинеји 36 Преамбуле Директиве о услугама да појам корисника услуге прошири кориснике из трећих земаља који се затекну на њеној територији. Физичка лица која се квалификују као потрошачи већ уживају заштиту на територији Републике Србије без обзира на држављанство (Закон о заштити потрошача, „Службени гласник РС”, број 88/21).

Прекогранично пружање услуге је пружање услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није држављанин државе у којој се услуга пружа нити је пословно настањен на њеној територији (тачка 9); а прекогранично коришћење услуге је коришћење услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није држављанин државе у којој се услуга користи нити је пословно настањен на њеној територији (тачка 10). Пружалац услуге и корисник услуге дефинисани у тач. 7) и 8).

Под органом јавне власти мисли се на државни орган, орган државне управе, орган аутономне покрајине, орган јединице локалне самоуправе, лице којем је поверено јавно овлашћење, професионално или струковно удружење или организација, који уређује или надзире пружање или коришћење услуга односно спроводи поступак за добијање сагласности; овим су обухваћени и судови и агенције (тачка 11). Под поступком за добијање сагласности подразумева се сваки поступак пред овако широко схваћеним органом јавне власти у којем се пружаоцу односно кориснику услуге издаје дозвола, одобрење или други правни акт неопходан за обављање услуге односно за њено коришћење, укључујући дозволе, одобрења и друге правне акте којима је условљена регистрација или добијање сагласности за обављање одређене услужне делатности (тачка 12). Услов за добијање сагласности у смислу овог закона треба разумети као сваки услов за пружање или коришћење услуге, који произлази из закона, подзаконског општег акта Републике Србије, општег акта аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, општег акта организације којој су поверена јавна овлашћења, општег акта професионалног или струковног удружења или организације, али не и услов који произлази из колективног уговора (тачка 13). Ова дефиниција треба да обухвати и опште акте синдиката односно удружења послодаваца. Директивом су изричито искључени услови који произлазе из колективних уговора, што треба да обухвати све врсте колективних уговора из члана 241. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17, 95/18- АТ).

Јавни интерес дефинисан је као општи и обухвата: јавни поредак, јавну безбедност, одбрану, јавну заштиту, јавно здравље, очување финансијске равнотеже система социјалне заштите, заштиту потрошача, корисника услуга и радника, поштовање начела савесности и поштења у пословним односима, спречавање преварног поступања, заштиту животне средине и здравља животиња, заштиту интелектуалне својине, заштиту и очување историјског и културног наслеђа, циљеве социјалне и културне политике (тачка 14).

Под регулисаном професијом мисли се на професионалну делатност за чије обављање се законом или другим општим актом захтева поседовање одређених професионалних или стручних квалификација. То обухвата формално образовање, стручно оспособљавање или радно искуство након завршетка формалног образовања, посебно ако је коришћење професионалним звањем условљено поседовањем ових квалификација, а обављање делатности чланством у професионалном или струковном удружењу или организацији (тачка 15). Пословна комуникација је свако давање информација у циљу промовисања робе, услуга или пословног угледа правног или физичког лица које се бави привредном делатношћу или регулисаном професијом (тачка 16).

Услуга од општег економског интереса је услуга чији квалитет, услове пружања или цену уређује, надзире или контролише орган јавне власти, у циљу заштите јавног интереса, по правилу због велике вредности почетних улагања, ограничености ресурса за њено пружање, одрживог развоја, друштвене солидарности и уједначеног регионалног развоја. (Закон о заштити потрошача, („Службени гласник РС”, број 88/21).

ИМИ систем дефинисан је као информациони систем за административну сарадњу и електронску размену података између надлежних органа држава ЕЕП у областима као што су услуге, електронска трговина, професионалне квалификације, права пацијената у прекограничној здравственој заштити, и друго. Ради разјашњења: Информациони систем унутрашњег тржишта (*Internal Market Information System*) јесте електронски систем који је развила Европска комисија и који служи државама ЕЕП за електронску административну сарадњу, то јест за електронску размену

података у наведеним областима, уз коришћење унапред преведених образаца и могућност машинског превођења. ИМИ систем олакшава контролу безбедности услуга, доприноси поједностављивању поступака за добијање сагласности за пружање услуга, умањује трошкове приступа услугама, доприноси заштити потрошача.

Члан 3.

У ставу 1. одређено је на које се услуге, према пружаоцу услуга, примењују одредбе овог закона. То су оне услуге које држављани Републике Србије или државе ЕЕП односно правна лица са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП пружају на територији Републике Србије, као и услуге које држављани Републике Србије односно правна лица са седиштем у Републици Србији пружају на територији држава ЕЕП.

У наредна три става истог члана налази се листа услужних делатности и области права које су изузете то јест искључене из примене овог закона:

У ставу 2. прописано је да се одредбе овог закона не примењују адвокатуру као самосталну и независну службу пружања правне помоћи, која се у целости уређује прописима о адвокатури.

У ставу 3. прописано је да се одредбе овог закона не примењују (не односе, немају за циљ да уреде, не утичу) на:

- начин на који су у праву Републике Србије дефинисане и уређене услуге од општег економског интереса, нити на либерализацију пружања тих услуга;
- приватизацију правних лица која пружају услуге;
- остваривање људских и мањинских права;
- право на преговарање о закључењу и закључење колективног уговора и права из колективних уговора;
- начин на који су уређени радни односи, безбедност и здравље на раду, социјална заштита, опорезивање – мада Република Србија може да одлучи да неке активности у области опорезивања (рецимо, доделу ПИБ-а) обавља преко ЈЕКТ-а;
- област кривичног права – што не значи, рецимо, да се правила о кривичној одговорности могу користити да би се изиграла правила овог закона;
- одређивање меродавног права;
- мере којима се штити или унапређује културна или језичка разноврсност или медијски плурализам;
- укидање монопола у пружању услуга и на државну помоћ.

У ставу 4. истог члана прописано је да се одредбе не примењују на:

- услуге од општег интереса (ту се мисли на неекономске то јест непривредне услуге од општег интереса – рецимо, основно и средње образовање – а не на услуге од општег економског интереса);
- финансијске услуге (банкарске услуге; услуге осигурања; услуге финансијског (али не и оперативни) лизинга; платне услуге и услуге издавања електронског новца; услуге оператора платног система); услуге повезане са дигиталном имовином (услуге које пружаоци услуга повезаних с дигиталном имовином пружају у складу са законом којим се уређује дигитална имовина); и друге услуге над којим пружањем Народна банка Србије врши надзор, односно контролу у складу са законом (мењачки послови или друге услуге над којима би

Народна банка Србије вршила надзор у будућности, на основу посебног закона којим би се уредило пружање тих.

Директивом о услугама у члану 2. наведено је да се изузеци односе на финансијске услуге као и услуге наведене у Анексу I Директиве 2006/48/EЗ (тзв. Директива CRD), која је замењена Директивом 2013/36/EУ (тзв. Директива CRD IV). Имајући у виду да није пракса да се у домаћим прописима позива на директиве Европске уније, ради искључења наведених врста услуга из примене овог закона, дефинисано је да се закон којим се уређују услуге не примењује на услуге над којим пружањем надзор врши Народна банка Србије. Прописи Народне банке Србије се морају ускладити са Директивом CRD IV;

- пружање јавних електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава и/или јавно доступних електронских комуникационих услуга;
- услуге у области саобраћаја, укључујући ваздушни, водни, железнички и друмски саобраћај, јавни градски превоз и такси, превоз санитарним возилом и возилом хитне медицинске помоћи, те аеродромске и лучке службе (међутим, појам услуге односи на услуге које пружају ауто-школе, погребна предузећа, rent-a-car, услужне делатности на аеродромима (продавнице, ресторани), услуге фотографисања из ваздуха и слично);
- услуге привременог запошљавања (међутим, ако агенција за привремено запошљавање пружа и неке друге услуге, оне су покривене овим законом);
- послове здравствене заштите који обухватају спровођење мера за очување и унапређење здравља грађана, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију (Одредба којом се здравствена заштита изузима из примене овог закона обухвата и фармацеутске услуге. Изузетак треба да је што ужи, то јест да се из примене искључе само уско схваћени послови здравствене делатности, а не, рецимо, услуге које су сродне или изгледају као сродне, а пружају их спа центри, теретане, спортски центри и слично. Ветеринарске услуге су уређене Законом о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19- др.закон) и нису искључене из примене овог закона. Ни услуге спортских клубова, спа, фитнес и релаксационих центара нису изузете из примене овог закона. Исто важи за случајеве када здравствена установа није пружалац услуге него је она корисник услуге (чишћења, одржавања медицинске опреме и друго);
- аудиовизуелне услуге, укључујући телевизијско и радијско емитовање и биоскопске пројекције (међутим, угоститељске услуге, услуге оглашавања и изнајмљивања биоскопског простора и слично нису изузете из примене);
- приређивање игара на срећу (међутим, угоститељске и друге услуге које пружа приређивач игара на срећу нису изузете из примене);
- услуге приватног обезбеђења;
- услуге социјалне заштите, које пружају установе социјалне заштите и други субјекти у социјалној заштити у складу са законом, као и делатност удружења основаних ради остваривања хуманитарних циљева (изузетак се не односи на приватно ангажовану помоћ лицу с повећаним потребама и томе слично);
- вршење пренетих или поверених јавних овлашћења, укључујући јавнобележничку делатност и послове извршитеља (искључење се не

односи на услуге које служе као припрема или подршка за вршење јавног овлашћења – програмирање, обрада података, дизајн, одржавање и слично).

Члан 4.

Овим чланом разјашњен је однос овог закона према другим законима. Ова одредба је сасвим начелна и свој пун смисао може да оствари тек ако се у једном стратешком документу Владе прецизира да Влада односно други овлашћени предлагач предлаже измену закона односно других општих аката. У том стратешком документу требало би предвидети и рокове у којима Влада односно други овлашћени предлагач предлаже поменуте измене, с тим што и њихова примена треба да буде одложена до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 5.

Одредбе овог члана су заједничке, то јест подједнако се односе на остваривање права на пословно настањивање и слободе прекограничног пружања услуга, па су зато придружене основним одредбама овог закона. Имају за циљ поједностављење административних процедура неопходних да би се пружалац услуга пословно настанио на територији Републике Србије, односно да би на тој територији прекогранично пружао услуге (у овој потоњој конструкцији пружалац није пословно настањен у Србији али ту привремено или повремено обавља своју услужну делатност). Прецизније, циљ ових одредаба је да се пружаоцу услуга у поменутим поступцима олакша доказивање испуњености услова за пословно настањивање односно за прекогранично пружање услуга. У том смислу, када се у поступку за добијање сагласности од пружаоца услуга захтева да одређеном исправом односно документом докаже испуњеност услова за добијање сагласности, орган јавне власти дужан је да прихвати сваку исправу односно документ из државе ЕЕП који служе у исте сврхе односно из којих јасно произлази да је дати услов испуњен (став 1).

Орган јавне власти не може да захтева од пружаоца услуге да достави оригинал, оверену копију или оверени превод поменуте исправе односно документа, осим када за то постоји јавни интерес – који је дефинисан у члану 2. став 1. тачка 14) овог закона. Орган јавне власти може само да захтева од пружаоца услуге да достави неоверени превод поменуте исправе односно документа на језик који је у службеној употреби у Републици Србији. Међутим, изложене олакшице које се тичу доказивања не важе када треба доказати испуњеност услова за: признавање страних стручних квалификација, учешће у поступку јавне набавке, упис у одговарајући регистар.

Одредбе овог члана се не примењују на: доказивање испуњености услова за признавање страних стручних квалификација, доказивање испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, доказивање испуњености законом прописаних услова за упис у одговарајући регистар. Према чл. 5 (4) Директиве о услугама, овде се мисли на:

- законе којима се уређује доказивање испуњености услова за признавање страних стручних квалификација за бављење регулисаном професијом (чл. 7 (2) и чл. 50 Директиве 2005/36/ЕЗ о признавању стручних квалификација, која тек треба да буде транспонована у правни систем Републике Србије);

- законе о доказивању испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке (Закон о јавним набавкама, „Службени гласник РС”, бр. 91/19);
- законе којима се у национално право транспонују релевантне одредбе Прве директиве компанијског права и Једанаесте директиве компанијског права (68/151/ЕЕЗ и 89/666/ЕЕЗ);
- те законе о доказивању уписа адвоката у одговарајући именик односно регистар у матичној држави.

ЈЕДИНСТВЕНА ЕЛЕКТРОНСКА КОНТАКТНА ТАЧКА (чл. 6–7)

Члан 6.

У ставу 1. дефинисана је Јединствена електронска контактна тачка као државни електронски сервис на српском и енглеском језику, путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације међу собом и с надлежним органима држава ЕЕП, а сва заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији и државама ЕЕП. У Директиви о услугама прави се разлика између доступности електронским путем и доступности на даљину (што би подразумевало и слање поштом, примера ради). Разлози економичности и начело заштите животне средине говоре у прилог томе да се ЈЕКТ одреди као *електронски* сервис, односно да његова сврха буде доступност одређених информација (а потом и спровођење одређених поступака) електронским путем. Две су функције ЈЕКТ-а: обавештавање (члан 6. став 1. и члан 7) и покретање односно спровођење поступака за добијање сагласности односно за коришћење правом на пословно настањивање (члан 6. став 1). Развој ЈЕКТ-а одвијаће се у две велике фазе: систем ће прво бити оспособљен за обавештавање, а тек доцније за спровођење различитих (управних) поступака електронским путем. Треба нагласити да се члан 6. примењује од ступања на снагу – његова примена није одложена. У Прелазним и завршним одредбама ближе су одређене развојне етапе ЈЕКТ-а (члан 42).

Одредбом става 2. дефинисано је да се ЈЕКТ успоставља на Порталу еУправа, у складу са законом.

У ставу 3. прописано је да се надлежно министарство стара да ЈЕКТ буде ажуран, прегледан, јасан и једноставан за коришћење. Органи јавне власти имају законску обавезу да надлежном министарству благовремено доставе потпуне податке из свог делокруга који су од значаја за ажурност ЈЕКТ-а. Поступак прикупљања и размене података између органа јавне власти и надлежног министарства преко ЈЕКТ-а уређује Влада посебним прописом (став 7).

Одредбом става 4. прописано је да се надлежно министарство и органи јавне власти заједнички старају да сва заинтересована лица могу електронским путем преко ЈЕКТ-а поуздано и лако да прибаве све обрасце и документа те да предузму све радње у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији. Ипак, ту треба узети у обзир етапе у развоју ЈЕКТ-а из члана 41. Све до приступања Републике Србије Европској унији, функција ЈЕКТ-а ограничена је на обавештавање, а тек од приступања та функција проширује се и на спровођење управних поступака преко надлежног министарства путем ЈЕКТ-а.

Према одредби става 5. обавеза надлежног министарства и органа јавне власти да омогуће електронско испуњавање услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга не односи се на услове чија испуњеност мора непосредно да се провери – рецимо, прегледом просторија или опреме за пружање услуга или проценом способности или личног интегритета пружаоца услуга.

У ставу 6. дефинисано је да послове техничке подршке приликом успостављања и вођења ЈЕКТ-а, као и стручне послове који се односе на обезбеђивање сигурности и безбедности података у ЈЕКТ-у, обавља посебна организација надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе.

Члан 7.

У ставу 1. прописана је дужност надлежног министарства да пружаоцима и корисницима услуга омогући да преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама о: условима које пружаоци услуга морају да испуне у Републици Србији, а посебно о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање и прекогранично пружање услуга; органима јавне власти који обављају послове од значаја за функционисање тржишта и промет услуга, њиховим надлежностима те начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима; начину и условима за упис односно остваривање увида у јавне регистре и базе података о услугама и пружаоцима услуга; правним средствима и поступцима за остваривање и заштиту права пружалца односно корисника услуга (смисао овог правила је у томе да се корисници и пружаоци услуга обавесте о редовним и ванредним правним лековима и уопште о поступцима између пружаоца или корисника услуге и органа јавне власти (односно државе), између пружалца услуга, те између пружаоца и корисника услуге); организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ пружаоцима односно корисницима услуга те начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима. Треба указати на следеће: Право на обавештеност је гарантовано потрошачу одредбом члана 2. став 1. тачка 3) Закона о заштити потрошача, („Службени гласник РС” , бр. 88/21). Из те начелне одредбе потом је изведено, примера ради, поглавље истог тог закона о истицању цена, дужност трговца да пре закључења уговора потрошачу пружи одређена обавештења, итд. Међутим, појам корисника услуге шири је од појма потрошача; на пример, корисник услуге може да буде и правно лице, као и физичко лице које поступа у професионалном капацитету. Поред тога, право на обавештеност по овом закону имају не само корисници, него и пружаоци услуга. Дужност обавештавања овде је (и) на држави, док у потрошачком контексту ту дужност има само трговац. Дакле, у члану 7. став 1. овог закона прописан је минимум информација које је држава дужна да стави на располагање пружаоцима и корисницима услуга. Из номотехничких разлога у први план стављена је дужност државе да обавести, а не кореспондирајуће право пружалца и корисника услуга да буду обавештени.

У ставу 2. истог члана прописано је да се надлежно министарство и органи јавне власти заједнички старају да пружаоци и корисници услуга преко ЈЕКТ-а на властити упит могу да се обавесте код надлежног органа јавне власти о устаљеном тумачењу и примени прописа од значаја за пословно настањивање односно пружање услуга, те да добију једноставна општа упутства за поступање у складу с тим прописима. Овај вид обраћања органу јавне власти се у нашим прописима већ назива упитом. (Вид. примера ради

члан 12., став 2., тачка 7. Закона о инспекцијском надзору, („Службени гласник РС”, број 36/15, 44/18 – др.закон и 95/18), ту је рок управо седам дана; Директива о услугама прописује само да то треба да буде без одлагања; у нашим условима ипак треба јасно одредити рок, вид. став 4).

Одредба става 3. прописује дужност органа јавне власти да пружи опште информације о устаљеном тумачењу и примени одговарајућих прописа. Орган јавне власти није дужан да даје правне савете у појединачним случајевима. Према ставу 4, орган јавне власти је дужан да најкасније у року од петнаест дана од пријема упита пружаоцу односно кориснику услуга преко ЈЕКТ-а достави тражено обавештење односно упутство, укључујући обавештење о томе да је упит без основа или погрешно формулисан.

ПРАВО ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА НА ПОСЛОВНО НАСТАЊИВАЊЕ (чл. 8–12)

Члан 8.

Овај члан садржи опште одредбе о праву на пословно настањивање и разлоге због којих се то право изузетно може ограничити. Према ставу 1. овог члана, пружаоци услуга имају право на пословно настањивање у Републици Србији. То значи да физичка лица која су држављани Републике Србије или државе ЕЕП, као и правна лица са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, имају право да без временског ограничења и путем сталне инфраструктуре обављају услужну привредну делатност у Републици Србији.

Ставом 2. прописано је да се обављање услужне привредне делатности може се условити добијањем сагласности у поступку пред органом јавне власти само из разлога заштите јавног интереса и уз поштовање принципа сразмерности и недискриминације. Појам јавног интереса уређен је у члану 2. став 1. тачка 14) овог закона.

У ставу 3. предвиђено је да се поступак за добијање сагласности (дефинисан у члану 2. став 1. тачка 12) овог закона) уређује и води у складу с принципима законитости, заштите права грађана и заштите јавног интереса, ефикасности и економичности, правилног и потпуног утврђивања одлучних чињеница, двостепености у решавању, правноснажности и пружања помоћи странци.

Члан 9.

Став 1. прописује да услови за добијање сагласности за пружање услуга спречавају самовољно поступање органа јавне власти пред којим се води поступак; прописују се у циљу заштите јавног интереса и у складу с принципима сразмерности, недискриминације, јавности и транспарентности; те морају да буду општи, објективни, унапред објављени, лако доступни, јасни и једнозначни. Реч је о начелној одредби која има интерпретативни значај.

У вези с наведеним треба знати да су у члану 15. ст. 1–4 Директиве о услугама побројани „сумњиви” услови, то јест услови који нису забрањени, али је неопходно да их законодавац преиспита (ако су већ прописани) у светлу одредаба члана 9., односно да има на уму одредбе члана 9. у случају да након усвајања закона буду прописивани услови за обављање појединих услужних делатности. У сваком случају, и када су услови за добијање сагласности за пружање услуга прописани у циљу заштите јавног интереса, они представљају ограничење слободе пружања услуга, те морају бити сразмерни циљу због којих су прописани. Оправдана је само најмања могућа рестрикција којом се може

постићи жељени циљ. Примера ради, у наведеном члану Директиве о услугама помињу се између осталог: квантитативна и територијална ограничења; обавеза пословног настањивања у одређеној правној форми; резервисање одређене услуге за одређену врсту пружалаца услуга због посебне природе те услуге; одређивање минималног броја запослених; одређивање тарифе коју пружалац мора да примењује; обавеза пружаоца да уз услужну делатност за коју му се даје сагласност обавља још неку делатност; или, рецимо, постављање услова да власници друштва буду квалификовани за обављање одређене регулисане професије или да поседују одређени удео.

Потребно је да се у стратешком документу који ће донети Влада предвиди да Влада односно други овлашћени предлагач предлаже измену закона односно других општих аката којима су прописани услови за добијање сагласности за пружање услуга, ако су ти услови у супротности с чланом 9. Треба предвидети и рокове у којима Влада односно други овлашћени предлагач предлаже поменуте измене, с тим што и њихова примена треба да буде одложена до дана приступања Републике Србије Европској унији.

У ставу 2. прописано је да се пружаоцу услуга могу да ставити на терет само разумни и стварни трошкови спровођења поступка за добијање сагласности. Поступак за добијање сагласности не сме да одвраћа пружаоце услуга од обављања услужних делатности, нити да одлаже или компликује пружање услуга без основаног разлога.

У ставу 3. прописано је да се у поступку за добијање сагласности не може захтевати да пружалац услуге испуни одређене услове, ако је већ једном испунио исте или по сврси битно сличне услове у Републици Србији или у држави ЕЕП. Претходна испуњеност услова доказује се у складу с одредбама члана 5. овог закона.

У ставу 4. разјашњено је да услов за добијање сагласности за пружање услуга не сме да буде дискриминаторан у погледу стварног или регистрованог седишта односно држављанства или пребивалишта пружаоца услуге, његових оснивача, чланова или запослених.

Према ставу 5. од пружаоца услуге не може да се захтева да има регистровано или стварно седиште односно да буде члан професионалног или струковног удружења или организације само у једној држави ЕЕП; да му примарно седиште буде у Републици Србији; нити да је раније обављао односно био регистрован за обављање предметне услужне делатности у Републици Србији.

Давање сагласности не може да се услови ни: постојањем реципроцитета с државом ЕЕП у којој пружалац услуге има седиште односно чији је држављанин; економском оправданошћу давања сагласности у конкретном случају; закључивањем уговора о осигурању од професионалне одговорности с домаћим осигуравачем; прибављањем гаранције код домаће банке (став 6).

На крају, према ставу 7. у поступку за добијање сагласности за пружање услуга не може се тражити мишљење професионалног или струковног удружења чији су чланови стварни или потенцијални конкуренти пружаоца услуге.

Члан 10.

У ставу 1. прописано је да се сагласност за пружање услуга (у смислу члана 2. став 1. тач. 11–13) издаје без просторних и временских ограничења. Она укључује и могућност оснивања зависних друштава и образовања огранака (став 2). Пужалац услуге је дужан да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, као и о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности (став 3).

Према ставу 4. просторно важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити ако то налаже јавни интерес.

Према ставу 5. временско важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити: када је неопходна редовна провера испуњености услова за добијање сагласности за пружање услуга, а континуирана испуњеност тих услова гарантује пружаоцу услуга да ће му сагласност бити обновљена; када јавни интерес налаже да се ограничи број овлашћених пружалаца одређене услуге (вид. члан 11 овог закона); када јавни интерес налаже да важење сагласности буде временски ограничено.

Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако се може обновити бесплатно и без поновне провере испуњености услова (став 6. члан 10). С тим у вези: Директива о услугама дозвољава временско ограничење добијених дозвола и одобрења ако је њихово обнављање „аутоматско” (члан 1. (а) Директиве). Међутим, не може се казати да је обнављање добијене сагласности „аутоматско” ако пружалац услуге мора да плати да би му се сагласност обновила.

Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако је прописан рок у којем је пружалац услуга дужан да почне да обавља услужну делатност пошто је добио сагласност (став 7).

Члан 11.

Ако ограниченост природних ресурса или техничких капацитета за обављање одређене услужне делатности налаже да број овлашћених пружалаца буде ограничен, сагласност за пружање услуге добија се у поступку по јавном позиву који је транспарентно и непристрасно спроведен. Таква сагласност је по природи ствари временски ограничена. Не може се обновити друкчије него поновним спровођењем поступка по јавном позиву. У сваком таквом поступку сви учесници су равноправни, а сагласност коју су раније имали не може им се рачунати као предност. Приликом утврђивања општих критеријума за давање сагласности на основу јавног позива орган јавне власти дужан је да води рачуна о јавном интересу.

Члан 12.

Уређује општење пружалаца услуга с органима јавне власти и рок за одлучивање. Ове одредбе ослањају се у великој мери на правила Закона о општем управном поступку. Понављање неких правила Закона о општем управном поступку овде је оправдано, јер надлежно министарство из члана 6. став 1. није поступајући орган у управном поступку, него је само надлежно да преко ЈЕКТ-а прима поднеске за поступајући орган јавне власти (управо у складу с одредбама члана 12). Због тога постоји потреба да се посебно уреди његово поступање преко ЈЕКТ-а.

Према ставу 1. за пријем поднесака у поступку за добијање сагласности (у смислу члана 2. став 1. тачка 12) надлежни су орган јавне власти пред којим се води поступак и надлежно министарство преко ЈЕКТ-а. Надлежно министарство је дужно да захтев за добијање сагласности и остале поднеске које је примило преко ЈЕКТ-а проследи органу јавне власти без одлагања а најкасније следећег радног дана.

Према ставу 2. прималац је дужан да подносиоцу без одлагања потврди пријем поднеска. Надлежно министарство је дужно да потврди и да је поднесак који је примљен преко ЈЕКТ-а прослеђен надлежном органу јавне власти.

Одредбом става 3. прописано је да је орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а дужно да подносиоцу захтева потврди да је примио његов захтев за добијање сагласности, те да га истовремено обавести о: року за одлучивање по том захтеву, правним лековима на које

подносилац захтева има право и правним последицама пропуштања органа јавне власти да о захтеву одлучи у року.

Према ставу 4. ако поднесак има формални недостатак који спречава да се по њему поступи или је неразумљив или непотпун, орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а учиниће све што треба да се недостаци отклоне.

У ставу 5. прописано је да се одлука о захтеву за добијање сагласности без одлагања доставља подносиоцу захтева, без обзира на то да ли је захтев поднет непосредно органу јавне власти или надлежном министарству преко ЈЕКТ-а. Према одредбама става 6 истог члана, орган јавне власти је дужан да у року од 30 дана од дана пријема одлучи о уредном захтеву за добијање сагласности. У сложеним случајевима орган јавне власти може да продужи овај рок, и то само једном и највише за 30 дана. Одлука о продужењу рока за одлучивање производи правно дејство ако је достављена подносиоцу захтева пре него што је истекао рок који се продужава. Одредбама става 7 прописано да ће се, у случају да орган јавне власти пропусти рок за одлучивање, сматрати да је захтев за добијање сагласности усвојен у целини. Супротно се може прописати само законом, када то налаже јавни интерес који је дефинисан у члану 2. став 1. тачка 14).

СЛОБОДА ПРЕКОГРАНИЧНОГ ПРУЖАЊА УСЛУГА (чл. 13–17)

Члан 13.

Уређује се слобода прекограничног пружања услуга и услови под којима се она може ограничити. Прекогранично пружање услуга је слободно. Слободно је, дакле, пружање услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није држављанин државе у којој се услуга пружа нити је пословно настањен на њеној територији (став 1). Пружалац услуге дефинисан је у члану 2. став 1. тачка 7) овог закона.

Према ставу 2. прекогранично пружање услуге на територији Републике Србије може се законом ограничити само ако је то неопходно за заштиту јавног поретка, јавне безбедности, јавног здравља или животне средине од стварне и озбиљне опасности. Треба, дакле, уочити да се ограничење слободе прекограничног пружања услуга не може оправдати сваком категоријом јавног интереса из члана 2. став 1. тачка 14), него у обзир долазе само четири изричито поменуте категорије (јавни поредак, јавна безбедност, јавно здравље и животна средина – свака од њих је довољна, не тражи се да кумулативно налажу да се ограничи поменута слобода).

Према ставу 3. ограничење слободе прекограничног пружања услуга прописује се и тумачи у складу с принципима недискриминације по основу државе седишта односно држављанства пружаоца или корисника услуге и сразмерности циљевима ради којих је прописано. Према начелу недискриминације, ако је слобода прекограничног пружања услуга ограничена због неке од четири наведене категорије јавног интереса, то ограничење мора да важи како за домаће, тако и за стране пружаоце услуга (не може се прописати посебан услов за стране пружаоце, па макар тај услов био и неопходан за заштиту неке од наведене четири категорије јавног интереса). Према начелу сразмерности, ако га закон предвиђа, ограничење мора да буде адекватно, нужно и довољно за остваривање циља због којег је прописано.

Прекогранично пружање услуга у Републици Србији начелно је слободно. Оно може да се ограничи под условима из члана 13. став 2. када је то неопходно за заштиту јавног поретка, јавне безбедности, јавног здравља или животне средине. Ове услове треба уско тумачити. Опасност која прети

поменути добрим мора да буде стварна и озбиљна да би ограничење било оправдано.

Члан 14.

У ставу 1. додатно је прописано да се прекогранично пружање услуга не може се условљавати: пословним настањивањем на територији Републике Србије; добијањем сагласности од органа јавне власти, уписом у одговарајући регистар или чланством у професионалном или струковном удружењу или организацији у Републици Србији, осим када је то предвиђено прописом којим се домаће право усаглашава с правом Европске уније; поседовањем исправе на основу које се утврђује идентитет, коју издаје орган јавне власти у Републици Србији.

Према ставу 2. пружаоцу услуге који нема седиште у Републици Србији не може се забранити да успостави односно користи инфраструктуру потребну за обављање предметне услужне делатности. Другим речима, од пружаоца услуга се не може захтевати да има седиште на територији Републике Србије. Међутим, он се не може ни спречавати да користи инфраструктуру, да отвори уред или канцеларију, или да учини што друго што му је неопходно за складиштење робе, пријем корисника и томе слично.

Према ставу 3. посебни услови у погледу опреме и потрошног материјала за обављање услужне делатности прописују се само ако су неопходни за заштиту јавног здравља односно за спровођење или унапређење безбедности и здравља на раду. Мисли се на машине, алат, потрошни материјал и слично. Не мисли се на грађевински материјал и други материјал који остаје код корисника услуге – ни када га обезбеђује пружалац услуга.

Одредбом става 4. прописано је да се прекогранично пружање услуга на територији Републике Србије не може отежавати односно онемогућавати мерама или прописима који подстичу кориснике услуга да услуге прибављају од пружалаца услуга са седиштем на територији Републике Србије.

У ставу 5. стоји да се прекогранично обављање услужних делатности samozапослених физичких лица не може се условити заснивањем радног односа. Примера ради, слобода прекограничног пружања услуга не може се ограничити samozапосленом туристичком водичу из државе ЕЕП прописивањем да туристички водич мора да буде запослен у туристичкој агенцији да би пружао ову услугу на територији Републике Србије. Слобода прекограничног пружања услуга samozапослених лица не може се нарушавати ни прописима који ограничавају њихову уговорну способност.

Члан 15.

Прописани су изузеци од начелне забране ограничења слободе прекограничног пружања услуга. Према општем правилу, изузеци се уско тумаче. И конкретно, баш у вези с овде побројаним изузецима, који иначе потичу из члана 16. Директиве о услугама, Европски суд правде потврдио је да их треба рестриктивно тумачити (вид. Judgment of 18 May 1995, Commission v Italy, Case C-57/94).

Према ставу 1. одредбе чл. 13. и 14. овог закона (о начелној слободи прекограничног пружања услуга и рестриктивно прописаним и тумаченим условима под којима се она може ограничити) не примењују се на:

- услугу која је посебним законом одређена као услуга од општег економског интереса, под условом да је тим законом јасно и прецизно одређен предмет дате услуге, као и јавни интерес за њено обављање, нарочито у делатностима поштанских услуга, снабдевања електричном енергијом, гасом и водом, одводњавања и третмана отпада. Није довољно да се номинално одреди да је нека услуга – услуга од општег економског интереса. Рецимо, у Закону о заштити

потрошача су као такве опредељене „електронске комуникационе услуге”. Међутим, електронске комуникационе услуге су разнолике по предмету. Не треба их све квалификовати као услуге од општег економског интереса. Другим речима, не постоји јавни интерес за континуирано пружање свих електронских комуникационих услуга, на недискриминаторној основи, по приступачним условима и тако даље. Ако је делатност неког пружаоца услуге широко одређена као услужна делатност од општег економског интереса, али без јасног и прецизног законског одређења на коју тачно његову услугу (посао, задатак) се то односи и у чему се састоји јавни интерес за пружање баш те услуге, онда није задовољен услов из члан 15. став 1, тачка 1) овог закона, а конкретна паушално одређена „услуга од општег економског интереса” потпада под чл. 13 и 14. овог закона;

- обављање послова извршитеља;
- улазак и боравак држављана трећих држава на територији Републике Србије. Смисао је следећи: Одредбе члан 16. Директиве (чл. 13. и 14) не би смеле да утичу на шенгенску правну тековину, нити на право државе чланице да пропише посебне услове за улазак и боравак држављана трећих држава (мисли се на њихово кретање из земље Шенгена у земљу која то није и обратно, односно пресељење у другу земљу на период дужи од три месеца);
- ауторска и сродна права, топографије интегрисаних кола, као и права индустријске својине;
- законску јавнобележничку форму одређених правних послова и изјава;
- регистрацију возила која су предмет лизинга односно дугорочног закупа по основу уговора закљученог изван Републике Србије. Смисао овог правила је да се правилима чл. 14. и 15. не утиче на правила о опорезивању (рецимо, накнаде по основу лизинга или дугорочног закупа покретне ствари);
- меродавно право за уговорне и вануговорне обавезе;
- питања уређена законима којима се домаће право усаглашава с посебним прописима Европске уније о:
 - упућивању радника у услужним делатностима (Директива 96/71/ЕЗ о упућивању радника у услужним делатностима);
 - заштити података о личности (Директива 95/46/ЕЗ о заштити грађана у вези са обрадом података о личности);
 - социјалном осигурању радника, samozапослених лица и њихових породица (Уредба 1408/71 о примени шема социјалног осигурања на раднике, samozапослена лица и њихове породице);
 - слободи обављања адвокатске делатности (Директива 77/249/ЕЕЗ о ефективном уживању слободе пружања адвокатских услуга);
 - посебним административним условима за слободно кретање лица (Директива 2004/38/ЕЗ о праву грађана ЕУ и чланова њихових породица на слободно кретање и боравиште на подручју државе чланице);
 - слободи прекограничног бављења регулисаним професијама [Глава II Директиве 2005/36/ЕЗ о признавању стручних квалификација (измењена Директивом 2013/55/ЕУ), па се чл. 14. и 15. примењују се само на она питања о регулисаним професијама која се не тичу признавања стручних квалификација – тарифе, осигурање од професионалне

одговорности, пословна комуникација и друго], укључујући случајеве када је домаћим прописима, у складу с правом Европске уније (вид. члан. 15 (2) (д) Директиве о услугама), предвиђено да предметну услужну делатност, због њене природе, обављају само лица која испуњавају услове за бављење одговарајућом регулисаном професијом;

- надзору и контроли транспорта отпада (Уредба 259/93 о надзору и контроли пошилјака отпада које се отпремају унутар Европске заједнице, улазе у њу или из ње излазе);
- ревизији финансијских извештаја (Директива 2006/43/ЕЗ о законским ревизијама годишњих финансијских и консолидованих финансијских извештаја).

Члан 16.

Уређује појединачне случајеве у којима је допуштено ограничити слободу прекограничног пружања услуга конкретном пружаоцу. Према ставу 1. у изузетним случајевима, када прети стварна и озбиљна опасност по јавно здравље или животну средину (рецимо, пружалац услуге одржавања и чишћења система централног грејања не обавља своју делатност на безбедан начин и генерише ризик по здравље људи), држављанину државе ЕЕП односно правном лицу са седиштем у држави ЕЕП може се ограничити слобода пружања услуга на територији Републике Србије, покретањем поступка и изрицањем мере у складу са законом ради спречавања или отклањања дате опасности.

Та мера, према ставу 2. мора да буде сразмерна опасности која прети и може да се изрекне под следећим условима: да на нивоу Европске уније није извршено усклађивање прописа о безбедности услуге о којој је реч; да изречена мера обезбеђује ефикаснију заштиту од мере која се може предузети по праву државе седишта пружаоца услуге; да држава седишта пружаоца услуге није предузела никакве мере или су мере које је предузела недовољне за отклањање опасности која прети.

Према ставу 3. орган јавне власти може да изрекне поменути меру само ако је претходно окончан поступак узајамне помоћи из члана 17. овог закона. Међутим, према ставу 4. истог члана, одредба става 3. не примењује се на поступак пред судом.

Члан 17.

Овим чланом прописан је управо поменути поступак узајамне помоћи. У ставу 1. прописано је да је орган јавне власти дужан – пре него што изрекне меру из члана 16. став 1. којом се одређеном лицу ограничава слобода пружања услуга на територији Републике Србије јер његова услужна делатност генерише стварну и озбиљну опасност по јавно здравље или животну средину – да захтева од надлежног органа државе седишта пружаоца услуге да предузме мере ради спречавања или отклањања опасности која прети, те да му без одлагања достави све потребне податке о пружаоцу услуге, предметној услузи и околностима случаја.

Пошто од надлежног органа државе седишта пружаоца услуге прими тражена обавештења, орган јавне власти – према ставу 3. не може да изрекне меру из члана 16. став 1. пре него што обавести надлежни орган државе седишта и Европску комисију о разлозима због којих сматра:

- да мера коју је предузела држава седишта пружаоца услуге, односно мера која може да се предузме по њеном праву, није адекватна, то јест, да држава седишта пружаоца услуге није предузела никакве мере односно да су мере које је предузела недовољне за отклањање опасности која прети (вид. члан 16, став 2. тачка 3);

- да је мера која може да се изрекне по праву Републике Србије сразмерна опасности која прети и да управо она обезбеђује ефикаснију заштиту од мере која се може предузети по праву државе седишта пружаоца услуге (вид. члан 16. став 2. тач. 1) и 2).

У ставу 4. прописано је да орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. тек пошто истекне 15 дана од када су надлежни орган државе седишта и Европска комисија примили његово обавештење из члана 17. став 3.

У хитним случајевима, када прети непосредна и нарочито велика опасност по јавно здравље или животну средину, орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. пре окончања поступка узајамне помоћи (став 5). У таквом случају, орган јавне власти је дужан да без одлагања обавести Европску комисију и надлежни орган државе седишта пружаоца услуге о изреченој мери и разлозима због којих сматра да се ради о хитном случају (став 6).

Према ставу 2. када се Република Србија нађе у позицији примаоца горенаведеног захтева, то јест, када држава ЕЕП на чијој територији одређени пружалац услуга обавља своју услужну делатност упути захтев Србији, јер је Србија држава седишта предметног пружаоца услуга, орган јавне власти Републике Србије дужан је да надлежном органу државе ЕЕП без одлагања достави све тражене податке, те да га обавести о изреченим мерама односно о мерама које могу да се изрекну по праву Републике Србије.

ПРАВА КОРИСНИКА УСЛУГА (чл. 18–20)

Члан 18.

Корисницима услуга на територији Републике Србије гарантовано је слободно коришћење услуга и право на обавештеност. Под корисницима услуге се, у складу с чланом 2. став 1. тачка 8) подразумевају држављани Републике Србије или државе ЕЕП и правна лица са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, а која користе, или имају намеру да користе, предметну услугу у било које сврхе. У ставу 1. прописано је да корисници слободно и под једнаким условима користе услуге које се пружају на територији Републике Србије. Одредбом става 2. предвиђено је да корисници услуга имају право на обавештеност о општим условима под којима се услужне делатности пружају и користе у државама ЕЕП, ради доношења разумних економских одлука о прекограничном коришћењу услуга. Прекогранично коришћење услуге треба разумети као коришћење услуге на територији Републике Србије, када је пружалац услуге држављанин државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у држави ЕЕП (вид. члан 2. став 1. тачка 10).

Члан 19.

У ставу 1. прописује се забрана дискриминације корисника услуга по основу: државе седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта самог корисника; као и по основу државе седишта односно држављанства пружаоца чију услугу овај користи или намерава да користи. Под дискриминацијом мисли се на различито поступање у истим или битно сличним случајевима, односно на исто поступање у различитим случајевима. Примера ради, дискриминацију по основу држављанства корисника представљала би посебна виша тарифа за кориснике услуга који нису држављани Републике Србије, или захтев да корисник који није држављанин Републике Србије достави одређена документа да би могао да користи предметну услугу. Међутим, повољнија тарифа за коришћење општинског базена за становнике дате општине не би требало да се квалификује као дискриминација, када се узме у обзир да се базен финансира из буџета општине.

Према ставу 2. прекогранично коришћење услуге не може да се услови добијањем сагласности од органа јавне власти, односно давањем изјаве пред тим органом, осим ако се исто захтева за коришћење те услуге када је пружалац услуге пословно настањен у Републици Србији.

Одредбом става 3. забрањено је да се кориснику услуге онемогући или отежа добијање финансијске помоћи (реч је о помоћи коју даје држава, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе) која је намењена за прибављање тачно одређене услуге, због тога што пружалац услуге нема седиште у Републици Србији, односно због места пружања дате услуге. Примера ради, забрањено је да се финансирање часова језика за запослене услови тиме да похађају курс код пружаоца те услуге са седиштем у Републици Србији.

Према одредби става 4. општи услови пословања пружаоца услуге могу да садрже посебне услове за коришћење услуга с обзиром на држављанство, пребивалиште или боравиште корисника услуге само ако за то постоје оправдани разлози. То могу да буду разлике у тарифи због трошкова путовања до места корисника услуге, повећани трошкови због техничких услова за пружање услуге на одређеном месту, итд.

Члан 20.

Прописана је дужност државе да кориснике услуга, на сопствени захтев, обавештава о ономе што је од значаја за прекогранично коришћење услуга. Министарство које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга дужно је, према ставу 1. овог члана, да корисницима услуга омогући да на лак начин, преко ЈЕКТ-а, приступе тачним и потпуним информацијама од значаја за прекогранично коришћење услуга.

У ставу 2. одређен је предмет дужног обавештавања. Ту спадају: услови које пружаоци услуга морају да испуне у држави ЕЕП, а нарочито услове који се односе на заштиту потрошача; правна средства и поступци за остваривање и заштиту права корисника услуга када пружалац услуге нема седиште у Републици Србији; организације и удружења која пружају практичну помоћ корисницима услуга у државама ЕЕП, те начин на који корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима.

Министарство које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга прибавља информације од значаја за прекогранично коришћење услуга у поступку административне сарадње с надлежним органима држава ЕЕП (став 3.). Мисли се на поступак административне сарадње из члана 29.

БЕЗБЕДНОСТ И КВАЛИТЕТ УСЛУГА (чл. 21–28)

Одредбама чланова 21–23 утврђена је дужност пружаоца услуге да у фази која претходи закључењу уговора (предуговорна фаза) пружи одређена обавештења кориснику услуге. Обавезно предуговорно обавештавање корисника услуге о законом одређеним подацима има за циљ одржавање и унапређење безбедности и квалитета услуга.

Члан 21.

У ставу 1. прописано је да је пружалац услуге дужан да кориснику благовремено и на јасан, прегледан, потпун и приступачан начин стави на располагање законом прописане податке, остављајући кориснику услуге довољно времена да се упозна с подацима који су му стављени на располагање. У члану 22. прецизно је одређен предмет законске обавезе предуговорног обавештавања: ту су побројани подаци о којима пружалац услуге у предуговорној фази мора да обавести корисника услуге. Ову обавезу

пружалац услуге дужан је да изврши пре закључења уговора, а ако се уговор не закључује у писаној форми, онда пре него што почне да пружа услугу (став 2. члан 21).

Није довољно да су кориснику услуге ови подаци стављени на располагање непосредно пред закључење уговора, односно пред почетак пружања услуге, тако да он нема стварну прилику да се о њима обавести. Кориснику услуге мора се оставити једно разумно потребно време да се упути у податке који су му стављени на располагање. Неблаговремено обавештавање или обавештавање „у невреме” (тик пред закључење уговора односно почетак пружања услуге), тако да корисник не може стварно да се обавести о услузи, представља изигравање ове законске одредбе. Одредбом става 3. прописано је да се обавеза предуговорног обавештавања (о подацима из члана 22) извршава се на један од три начина, по избору пружаоца услуге:

- стављањем на располагање кориснику услуге тих података на месту закључења уговора, односно на месту пружања услуге ако се уговор не закључује у писаној форми, тако да му буду лако доступни;
- достављањем кориснику услуге електронске адресе на којој су ови подаци лако доступни;
- предајом кориснику услуге информационог материјала који садржи детаљан опис услуге, поменуте податке, као и законом прописана допунска обавештења о мешовитим услугама и вансудском решавању спорова, при чему овај информациони материјал не мора да буде у писаној форми, већ може да буде на диску или флешу или другом трајном носачу записа.

Грађанскоправна санкција за повреду описане дужности предуговорног обавештавања корисника услуге састоји се у рушљивости предметног уговора (став 4): Ако пружалац услуге повреди обавезу предуговорног обавештавања, корисник услуге може да захтева поништење уговора у року од једне године од његовог закључења.

Члан 22.

Утврђен је предмет обавезе предуговорног обавештавања: Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге стави на располагање следеће податке: име и презиме, односно назив пружаоца услуге, статус, правну форму, адресу седишта, адресу за пријем поште, број телефона и, по могућности, број факса и адресу за пријем електронске поште; ако је пружалац услуге уписан у јавни регистар, назив регистра и матични број, односно други податак за поуздану идентификацију пружаоца услуге у том регистру; ако се за пружање дате услуге захтева сагласност органа јавне власти, основни подаци о том органу или ЈЕКТ-у, њиховим надлежностима, те начину на који се ступа у непосредан контакт с њима; ако је пружалац услуге порески обвезник пореза на додату вредност, његов порески идентификациони број; за регулисане професије, професионалну или стручну квалификацију пружаоца услуге и државу у којој је стечена односно призната, те професионално или струковно удружење или организацију код којих је пружалац услуге уписан у именик односно регистар; општи услови пословања пружаоца услуге, ако постоје; уговарање меродавног права или надлежности суда односно арбитраже, ако је предвиђено; гаранцију, ако постоји [ово се односи на такозвану уговорну гаранцију (гаранција из Закона о заштити потрошача, гаранција за исправно функционисање продате ствари и остале уговорне гаранције), то јест на све што пружалац услуге гарантује преко онога што гарантује по самом закону (а по закону гарантује да нема материјалних недостатак испуњења односно да је пружена услуга саобразна ономе што је уговорено)]; цену услуге, ако је унапред одређена (цена по којој пружалац нуди одређену услугу, а одредио ју је сам или је одређена законом); основна обележја услуге, ако нису очигледна; опасна својства услуге (из члана

24. став 1); ако пружалац услуге има законску обавезу да се осигура од професионалне одговорности, односно да кориснику услуге пружи одговарајуће средство обезбеђења, основни подаци о осигуравачу односно даваоцу обезбеђења, те начину на који се ступа у непосредан контакт с њима; начину на који корисник услуге може да изјави рекламацију у случају да услуга која му је пружена није саобразна ономе што је уговорено, те поступку решавања по рекламацији.

На поступак решавања по рекламацији сходно се примењују одредбе закона којим се уређује заштита потрошача (став 2). Сходна примена значи и да се правила о рекламацији из Закона о заштити потрошача, („Службени гласник РС”, бр. 88/21), примењују и када корисник услуге није потрошач, него правно лице или физичко лице које поступа у пословном то јест професионалном капацитету (прибавља услуге у сврхе које су намењене његовој пословној делатности).

Члан 23.

Уређено је предуговорно обавештавање на захтев корисника. Наиме, пружалац услуге дужан је да кориснику услуге на његов захтев стави на располагање и следеће податке: цену услуге коју пружалац нема у редовној понуди, али у оквиру своје делатности може да је пружи на захтев корисника услуге (другим речима, пружалац услуге је дужан да на упит саопшти сену нестандартне услуге то јест услуге коју не пружа редовно али би могао да је пружи); ако цена не може да се утврди унапред, начин на који корисник услуге може поуздано да је израчуна (пружалац услуге дужан је да на упит корисника саопшти податке који олакшавају израчунавање цене која се не може унапред одредити, него је нужно тек одредива); за регулисане професије, опште акте којима је дата регулисана професија уређена у земљи седишта пружаоца услуге, те начин на који се приступа тим актима; кодификована правила струке и кодекс професионалне етике који обавезују пружаоца услуге, те електронска адресу на којој су доступни, уз навођење језика на којем су расположиви; мешовите услуге које пружалац услуга такође обавља а које су непосредно повезане с предметном услугом, други пружаоци с којима их обавља, те предузете мере за спречавање сукоба интереса; основне податке о вансудском решавању спорова при професионалном, струковном или трговачком удружењу или организацији у коју је учлањен пружалац услуга, односно према кодификованим правилима струке или кодексу професионалне етике који га обавезују, те начин на који се приступа детаљним подацима о томе; друге информације о својствима услуге коју пружалац нуди.

Члан 24.

Прописана је законска обавеза пружалаца опасних услуга да се осигурају од одговорности за штету од опасне услуге, односно да пруже довољно обезбеђење за обавезу накнаде тако проузроковане штете. Под опасном услугом мисли се на услужну делатност која при нормалном обављању непосредно изазива повећану опасност од смрти, телесне повреде или оштећења здравља корисника услуге или трећег лица, или прети да озбиљно наруши имовинско стање корисника услуге. Пружалац такве услуге дужан је да закључи уговор о обавезном осигурању од одговорности или да пружи довољно обезбеђење за обавезу накнаде штете (став 1). Влада утврђује листу услуга које се сматрају опасним у овом смислу (став 2).

Према ставу 3. истог члана, када се пружалац услуге који има седиште у држави ЕЕП пословно настањује у Републици Србији од њега се не може захтевати да изнова закључује уговор о осигурању од одговорности односно да изнова пружа довољно средство обезбеђења, ако је то већ учинио у држави седишта. Постојање осигурања односно довољног обезбеђења пружалац

услуге из државе ЕЕП може да доказује исправом која му је издата у држави седишта, у складу с одредбама члана 5.

Ако осигурање од одговорности односно средство обезбеђења из државе ЕЕП делимично покрива ризик одговорности за штету од опасне услуге, пружалац услуге је дужан да пружи довољно обезбеђење за ризик који није покривен (став 4).

Члан 25.

Прописано је да је суд дужан да прихвати довољно средство обезбеђења из државе ЕЕП. То се односи на случајеве када суд, у извршном поступку, обавезе пружаоца услуге са седиштем у држави ЕЕП да обезбеди испуњење своје обавезе.

Члан 26.

Уређена је пословна комуникација регулисаних професија, и то начелна слобода ове комуникације и њена ограничења по изузетку. Под регулисаном професијом мисли се на професионалну делатност за чије обављање се законом или другим општим актом захтева поседовање одређених професионалних или стручних квалификација (примерице, формално образовање, стручно оспособљавање или радно искуство након завршетка формалног образовања), посебно ако је коришћење професионалним звањем условљено поседовањем ових квалификација, а обављање делатности чланством у професионалном или струковном удружењу или организацији (вид. члан 2. став 1. тачка 15). Под пословном комуникацијом мисли се на давање информација у циљу промовисања робе, услуга или пословног угледа правног или физичког лица које се бави привредном делатношћу или регулисаном професијом (вид. члан 2. став 1. тачка 16).

Према ставу 1. лице које се бави регулисаном професијом има право да промовише своје услуге и добар пословни углед, у складу с правилима струке и професионалне етике, на начин који одговара природи дате регулисане професије, чувајући пословну тајну и достојанство, самосталност и независност своје професије.

У ставу 2. прописано је да када то налаже јавни интерес (вид. члан 2. став 1. тачка 14), пословна комуникација лица која се баве одређеном регулисаном професијом може да се ограничи правилима струке односно кодексом професионалне етике, на сразмеран и недискриминаторан начин.

Према ставу 3. истог члана, прописи којима се уређује пословна комуникација регулисане професије усклађују се са одредбама овог закона. Ова одредба је сасвим начелна и свој пун смисао може да оствари тек ако се у једном стратешком документу Владе Републике Србије прецизира да овлашћени предлагач предлаже измену прописа из члана 26. став 3. У том стратешком документу требало би предвидети и рокове у овлашћени предлагач предлаже поменуте измене, с тим што и њихова примена треба да буде одложена до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 27.

Начелно је гарантована слобода пружања мешовитих услуга. Мешовита услуга се састоји од барем две различите самосталне услужне привредне делатности, које пружалац услуга обавља самостално или их заједнички или партнерски обављају два или више пружалаца услуга (вид. члан 2. став 1. тачка 6).

У ставу 2. прописани су услови под којима лица која се баве регулисаним професијама, као и лица која обављају послове акредитације, издавања сертификата, техничког надзора, испитивања или тестирања, могу да учествују у пружању мешовитих услуга. Ови услови морају да буду кумулативно

испуњени: да не постоји сукоб интереса односно неспојивост лица која заједно пружају мешовиту услугу; да је осигурана самосталност и независност услужне делатности за коју је законом прописано да је самостална и независна; да су правила струке и професионалне етике, а нарочито правила о професионалној тајни, која обавезују пружаоце мешовите услуге међусобно усклађена.

Одредбом става 3. истог члана прописано је да, у циљу поштовања побројаних услова, слободно пружање мешовитих услуга може да се ограничи законом, на сразмеран и недискриминаторан начин. Примера ради, држава може да забрани да адвокат и рачуновођа заједно пружају мешовиту услугу, односно да једно лице обавља обе делатности, јер припаднике те две регулисане професије обавезују различита правила о професионалној тајни (Judgment of 19 February 2002, Wouters, C-309/99, paragraph 104).

Члан 28.

Прописане су одредбе програмског карактера које дефинишу политику квалитета и безбедности услуга и прецизирају мере и активности које држава предузима ради остваривања циљева те политике.

Сличне програмске одредбе садрже и други закони. (вид. Закон о енергетици, „Службени гласник РС”, бр. 145/14, 40/21, 95/18 - др.закон , 40/2, 35/23 – др закон, 62/23- енергетска политика; Закон о иновационој делатности, „Службени гласник РС” бр. 129/21 - иновациона политика; Закон о буџетском систему, „Службени гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15- др. закон и 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 118/21 – др. закон - фискална политика итд).

Према одредбама члана 28. Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су: мере и активности којима подстиче пружаоце услуга да самостално одржавају и унапређују квалитет својих услуга, тако што приступају системима независне сертификације, односно доносе повеље квалитета или приступају таквим повељама; обавештавање пружалаца и корисника услуга, на приступачан и поуздан начин, о значењу и условима за добијање различитих ознака квалитета у услужним делатностима; мере и активности којима подстиче професионална и струковна удружења и организације, као и удружења и савезе удружења за заштиту потрошача, на сарадњу с професионалним, струковним и потрошачким организацијама из држава ЕЕП, ради контроле, очувања и унапређења безбедности и квалитета услуга; мере и активности којима подстиче развој система независног оцењивања квалитета услуга и сертификације пружалаца услуга.

АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА (чл. 29–35)

Република Србија је прихватила обавезу сарадње с државама ЕЕП у спровођењу надзора над пружаоцима услуга, с циљем да се обезбеди и унапреди квалитет и безбедност пружених услуга на јединственом тржишту. Ефикасна административна сарадња између државе седишта и државе у којој се услуге пружају представља једини начин да се осигура законито и безбедно прекогранично обављање услужних делатности. У чл. 29–35 уређује се административна сарадња Републике Србије са државама ЕЕП у спровођењу надзора над пружаоцима услуга, а посебно надлежност Републике Србије у случају надзора над прекограничним пружањем услуга. Ова правила односе се на надзор који органи јавне власти Републике Србије обављају како над пружаоцима услуга са седиштем у Србији, тако и над пружаоцима услуга са седиштем у некој од држава ЕЕП. У обе ситуације могуће је да органи јавне

власти Републике Србије поступају самостално или на захтев државе седишта. Наиме, Предлог закона о услугама садржи правила која се односе на четири врсте надзора који обављају органи јавне власти Републике Србије на територији Републике Србије: надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији (члан 30); надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији на захтев државе ЕЕП (члан 31); надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП (члан 32); и надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП на захтев државе седишта (члан 33). У потоњим члановима налазе се и правила по којима орган јавне власти Републике Србије захтева од надлежног органа државе ЕЕП да обави надзор над пружаоцем услуга на својој територији; затим правила о мерама упозорења; и правила по којима се обавља размена података о пословном угледу пружалаца услуга.

Члан 29.

Прописано је да Република Србија приступа ИМИ систему за административну сарадњу и електронску размену података с државама ЕЕП. Држава то чини у циљу контроле, очувања и унапређења квалитета и безбедности услуга, као и надзора над понашањем пружалаца услуга у правном промету. Информациони систем унутрашњег тржишта јесте електронски систем који је развила Европска комисија и који служи државама ЕЕП за електронску административну сарадњу, то јест за електронску размену података у наведеним областима, уз коришћење унапред преведених образаца и могућност машинског превођења. ИМИ систем олакшава контролу безбедности услуга, доприноси поједностављивању поступака за добијање сагласности за пружање услуга, умањује трошкове приступа услугама, доприноси заштити потрошача. То је информациони систем за административну сарадњу и електронску размену података између надлежних органа држава ЕЕП у областима као што су услуге, електронска трговина, професионалне квалификације, права пацијената у прекограничној здравственој заштити, и друго (вид. члан 2. став 1. тачка 18).

У ставу 2. прописано је да су органи јавне власти Републике Србије дужни да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да: размењују податке од значаја за контролу, очување и унапређење квалитета и безбедности услуга с надлежним органима држава ЕЕП; учествују у поступку узајамне помоћи из члана 17; на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року доставе податке о пружаоцу услуге или о услузи; на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року спроведу инспекцијски или други облик надзора или контроле у складу са законом; обавесте без одлагања надлежни орган државе ЕЕП о препрекама за поступање по примљеном захтеву, ради даље сарадње на отклањању тих препрека; омогуће надлежним органима државе ЕЕП увид у регистре пружалаца услуга под условима који важе за домаће органе јавне власти; обавесте Европску комисију о томе да надлежни орган државе ЕЕП не испуњава обавезу сарадње у оквиру ИМИ система.

У ставу 3. прецизирано је да је орган јавне власти дужан да информације које је добио путем ИМИ система користи само у оне сврхе за које их је захтевао.

У ставу 4. прописано је да послове координације рада органа јавне власти Републике Србије у ИМИ систему обавља Министарство надлежно за послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга, у својству Националног координатора.

Према ставу 5. Влада посебним прописом уређује спровођење административне сарадње и електронске размене података с државама ЕЕП путем ИМИ система, а нарочито рад Националног координатора и сарадњу у вези с надзором над пружањем услуга и предузимањем мера упозорења.

Према ставу 6. сарадња и размена података путем ИМИ система уређује се и обавља у складу са законом којим се домаће право усаглашава с правом Европске уније у области заштите података о личности. Ту се мисли на: Директиву 95/46/ЕЗ о заштити грађана у вези са обрадом података о личности и Директиву 2002/58/ЕЗ о обради података о личности и заштити приватности у области електронских комуникација.

Члан 30.

Уређује надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији. Органи јавне власти Републике Србије врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији. Овим је обухваћено и прекогранично пружање услуга, као и ситуације када пословање услуга са седиштем у Републици Србији ствара опасност од штете у држави ЕЕП. Када описани надзор и контрола подразумевају предузимање материјалних радњи на територији државе ЕЕП, орган јавне власти путем ИМИ система захтева од надлежног органа државе ЕЕП да предузме те радње.

Члан 31.

Уређује надзор над пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији на захтев државе ЕЕП: Поред наведеног самосталног надзора и контроле из члана 30. надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП. Орган јавне власти дужан је да путем ИМИ система, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, у најкраћем року достави податке о пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији. То подразумева и потврђивање да предметни пружалац услуге има седиште у Републици Србији, односно да предметни пружалац услуге, према сазнањима органа јавне власти, обавља своју делатност у складу са законом. Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе инспекцијски или други облик надзора или контроле, односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији, те да путем ИМИ система обавести надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама. У таквом случају, орган јавне власти предузима мере у складу са законом, које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.

Члан 32.

Прописан је надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП. Наиме, органи јавне власти Републике Србије врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије. У таквим случајевима, поступање органа јавне власти не сме да буде дискриминаторно по основу државе седишта пружаоца услуге; и мора да буде сразмерно разлозима због којих се спроводе надзор и контрола. Надзор и контрола испуњености посебних услова за прекогранично пружање услуга на територији Републике Србије који су прописани у складу с чл. 13, 14. и 15. не сматра се дискриминаторним поступањем органа јавне власти. Наиме, у поменутих члановима прописано је када, изузетно, може да се ограничи начелно гарантована слобода прекограничног пружања услуга, то јест да се пропишу посебни услови за прекогранично обављање услужне делатности у Републици Србији. Провера испуњености тих услова не представља дискриминаторно поступање органа јавне власти Републике Србије по основу државе седишта пружаоца услуге, јер су ови услови по природи ствари прописани само за пружаоце који се нису пословно настанили у Републици Србији.

Члан 33.

Уређује надзор над пружаоцима услуга са седиштем у држави ЕЕП на захтев државе седишта: Поред самосталног надзора и контроле из члана 32. надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије, спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе седишта. Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе инспекцијски или други облик надзора или контроле, односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у тој држави, те да путем ИМИ система обавести надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама. У таквим случајевима орган јавне власти предузима мере у складу са законом, које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.

Члан 34.

Уређене су мере упозорења путем ИМИ система у контексту прекограничног пружања услуга. Одредба става 1. односи се на случај када орган јавне власти Републике Србије утврди да одређене радње, околности или начин обављања услужне делатности пружаоца услуге који има седиште у Републици Србији а пружа услуге у држави ЕЕП, угрожавају или прете да угрозе здравље или безбедност људи или животну средину. Он је тада дужан да путем ИМИ система без одлагања о својим сазнањима обавести све државе ЕЕП и Европску комисију.

Члан 35.

Прописана је размена података о пословном угледу пружалаца услуга који своје услужне делатности обављају прекогранично, то јест изван државе у којој су пословно настањени. Орган јавне власти Републике Србије дужан је да на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП путем ИМИ система у разумном року достави податке од непосредног значаја за оцену стручности и професионалне поузданости пружаоца услуге, те да обавести пружаоца услуге о извршеном достављању (став 1).

С друге стране, када за то постоји законит и оправдан интерес, орган јавне власти Републике Србије путем ИМИ система подноси образложени захтев надлежном органу државе ЕЕП за достављање података од непосредног значаја за оцену стручности и професионалне поузданости пружаоца услуге (став 2).

У ставу 3. прописано је да орган јавне власти Републике Србије, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, путем ИМИ система доставља податке о одлуци која је донета односно санкцији која је изречена у дисциплинском, прекршајном или кривичном поступку који је у Србији вођен против пружаоца услуге, уз навођење прописа који су примењени. За овакво поступање органа јавне власти Републике Србије неопходно је да је предметна одлука постала правноснажна и извршна и да је она од непосредног значаја за оцену стручности и професионалне поузданости пружаоца услуге. У осталим случајевима (када се не ради о дисциплинском, прекршајном, односно кривичном поступку), орган јавне власти Републике Србије, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, путем ИМИ система доставља податке о току поступка, изјављеним правним лековима и времену које је нормално потребно за доношење правноснажне и извршне одлуке.

НАДЗОР (чл. 36–37)

Члан 36.

Прописано је да надзор над спровођењем овог прописа и на основу њега донетих прописа врши министарство које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга. Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона, те прописа који су донети на основу овог закона, подељен је између министарства које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга (које поступа преко тржишних инспектора) и министарстава која обављају послове који се односе на обављање одређених услужних делатности (која такође поступају преко одговарајућих инспектора). Постоји законска обавеза органа јавне власти и пружалаца услуга да на захтев министарства надлежног за функционисање тржишта и промет услуга достављају податке који су неопходни за надзор, као и законска обавеза тог министарства да добијене податке користи искључиво у сврхе у које их је захтевало и у складу с прописима о заштити података о личности.

Члан 37.

Прописано је да у вршењу инспекцијског надзора, инспектор проверава да ли је пружалац услуге, противно тачно наведеним одредбама овог закона, обављао услужну делатност на територији Републике Србије без прописане сагласности; повредио законску обавезу обавештавања ЈЕКТ-а о одређеним чињеницама; обављао услужну делатност на начин који дискриминише корисника услуга по основу седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта; прописао дискриминаторну одредбу у својим општим условима пословања; повредио законску обавезу предуговорног обавештавања корисника услуге; пропустио да закључи уговор о осигурању од одговорности односно да пружи довољно обезбеђење за обавезу накнаде штете која је причињена обављањем опасне услужне делатности; промовисао своје услуге или добар пословни углед на начин који није допуштен; пружао мешовиту услугу на начин који је законом забрањен; пропустио да поступи по налогу инспектора (које је раније донето у вршењу инспекцијског надзора над спровођењем овог закона, те прописа који су донети на основу овог закона).

У случају да инспектор утврди постојање неке од наведених неправилности, а у зависности од тога која неправилност је у питању, у члану 37. предвиђене су три могућности: инспектор доноси решење којим налаже начин и рок за отклањање утврђене неправилности (против тог решења допуштена је жалба министру у року од осам дана од дана пријема); инспектор издаје прекршајни налог у складу са законом којим се уређује издавање прекршајног налога (у случајевима када је прописана новчана казна у фиксном износу); инспектор иницира покретање поступка пред одговарајућим професионалним или струковним удружењем или организацијом.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 38–40)

Члан 38.

Прописана је прекршајна одговорност правног лица, физичког лица, одговорног лица у правном лицу, односно предузетника, ако: обавља услужну делатност на територији Републике Србије без прописане сагласности из члана 8. став 2; пропусти да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, противно одредби члана 10. став 3; пропусти да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности, противно одредби члана 10. став 3; обавља услужну делатност на начин који

дискриминише корисника услуга по основу седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта, противно одредбама члана 19. став 1. тачка 1); не закључи уговор о осигурању од одговорности односно не пружи довољно обезбеђење за обавезу накнаде штете у складу с чланом 24. ст. 1. и 4; промовише своје услуге или добар пословни углед противно одредби члана 26. став 2.; учествује у пружању мешовите услуге у супротности с чланом 27. ст. 2. и 3; пропише дискриминаторну одредбу у општим условима пословања, противно одредби члана 19, став 4; Прописани су и износи у којима се изричу новчане казне за наведене прекршаје.

Члан 39.

Прописане су новчане казне у фиксном износу које се изричу за прекршај правном лицу, физичком лицу, одговорном лицу у правном лицу, односно предузетнику, ако: кориснику услуга не стави на располагање податке из члана 22. овог закона на начин који је прописан у члану 21, став 3; кориснику услуга, на захтев, не стави на располагање податке из члана 23; не поступи по решењу инспектора из члана 37. став 2.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 40–42)

Члан 40.

Предвиђено је да Влада, у року од једне године од ступања на снагу овог закона, посебним прописом из члана 6. став 6. уређује поступак прикупљања и размене података између органа јавне власти и надлежног министарства (то јест, министарства које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга) преко ЈЕКТ-а. Такође, предвиђено је да ће се прописи из члана 4. став 1. и члана 26. став 3. овог закона ускладити с овим законом до дана приступања Републике Србије Европској унији, као и да су пружаоци услуга дужни да своје опште акте ускладе са овим прописом до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 41.

Предвиђене су развојне етапе Јединствене електронске контактне тачке (ЈЕКТ) из члана 6. У року од две године од ступања на снагу овог закона, министарство које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга дужно је да успостави ЈЕКТ. До почетка примене овог закона поменуто министарство преко ЈЕКТ-а обавља послове бесплатног обавештавања свих заинтересованих лица о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији. Другим речима, све до приступања Републике Србије Европској унији, ЈЕКТ има информативну функцију, то јест, обавља искључиво послове обавештавања пружалаца и корисника услуга. Од почетка примене овог закона, министарство које обавља послове који се односе на функционисање тржишта и промет услуга дужно је да преко ЈЕКТ-а обавља и друге послове предвиђене овим законом.

Члан 42.

Прописано је да ступање на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 5. и чл. 7-39. овог закона, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење активности предвиђених овим законом нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије за 2024. годину. У вези са спровођењем даљих активности по овом закону, у наредним годинама средства ће се планирати у оквиру даљих лимита и у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије на разделу Министарства унутрашње и спољне трговине.

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДеноЈ АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О УСЛУГАМА

1. Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Сектор услуга је један од најзначајних сектора у развијеним тржишним привредама. У Европској унији чини између 60 и 70% БДП-а. С обзиром на значај сектора у укупној привредној активности, посебан акценат је стављен на омогућавање слободe кретања услуга на јединственом тржишту земаља чланица.

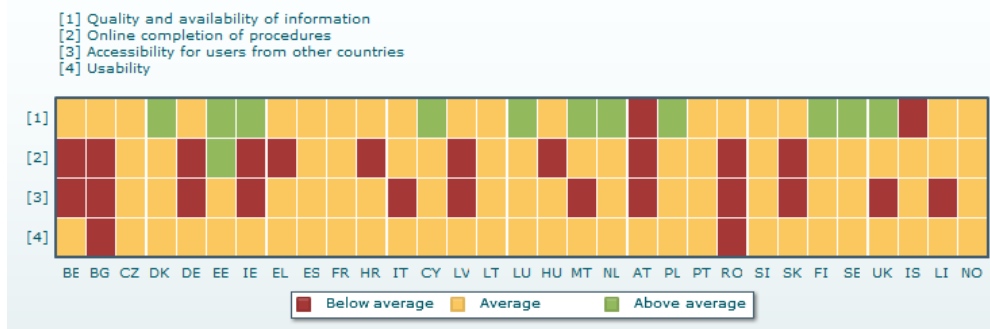
У циљу интеграције тржишта земаља чланица усвојена је Директива о услугама 2006/123/ЕЗ. Циљ је био да се омогући слобода кретања услуга која подразумева слободу пословног настањивања привредних субјеката у другим земљама чланицама и слободу прекограничног пружања услуга, односно повремено пружање услуга у другим земљама чланицама без обавезе оснивања привредног друштва, огранка или филијале.

Важан елемент за обезбеђење ових циљева је развијена и ефикасна е-управа. Привреди су потребне квалитетније и приступачније он-лине информације. Запослени у привредним субјектима ангажују значајне ресурсе да би сагледали све прописе које је неопходно испунити што додатно компликују и различити национални прописи јер без обзира што је реч о унији, оставља се могућност за самостално уређење неких сегмената. За мала и средња предузећа, и оне које тек отпочињу своје пословање, ово може да представља велику препреку. Одређена истаживања говоре о значајним уштедама које могу да се остваре на основу увођења електронских и прекограничних процедура.

Истраживања спроведена на нивоу Европске уније показују да би привредни субјекти уштедели и до 170 милиона евра годишње када би осам кључних поступака, у потпуности, било доступно он лине, и домаћим и пружаоцима услуга из других земаља чланица. Такође, доступност квалитетних и приступачних информација на Интернету за девет пословних тема значајних за покретање прекограничног пружања услуга донела би уштеде европској привреди између 11 и 55 милиона евра годишње. Трошкови прикупљања информација на тржишту земаља чланица стално расту и то највише погађа мала и средња предузећа која из тог разлога неретко одустају од прекограничног пружања услуга (European Commission, 2017).

Комплексност стварања јединственог тржишта за резултат је имао да Директивом, поред дефинисања слободe пословног настањивања и прекограничног пружања услуга, буде прописано и низ мера које се односе на административна поједностављења. Главни инструмент за административна поједностављења и спровођење идеје стварања јединственог тржишта услуга, те обезбеђивања његове конкурентности је успостављање јединствених контактних тачака. Јединствене контактне тачке имају важну улогу у подизању ефикасности рада државне управе, а самим тим и конкурентности привредних субјеката, односно целокупне привреде. Међутим, имајући у виду да су поступци и процедуре за омогућавање отпочињања и обављања услужних делатности у надлежности различитих државних институција, веома је тешко остварити добру координацију и искористити предности концепта јединствених тачака контакта. Значај имплементације јединствених контактних тачака мора бити препозната и подржана од стране свих свих креатора политика у оквиру једне државе, а посебно од стране креатора е-управе.

Из тог разлога Европска комисија редовно прати ниво развијености јединствених контактних тачака по земљама чланицама. Редовно спроводе истраживања, а један од приоритета је утврђивање нивоа усклађености стратешког развоја јединствених контактних тачака са стратегијама развоја е-управе. Европска комисија, при оци перформанси јединствених контактних тачака земаља чланица, анализира четири критеријума: квалитет и доступност информација о отпочињању и обављању одређених услужних делатности, могућност завршетка процедура он лине, доступност информација о прекограничном пружању услуга и једноставност коришћења портала. У укупној оци јединствених контактних тачака, наведене групе показатеља учествују са 30%, 35%, 25% и 10% респективно.

Оцена јединствених контактних тачака према појединачним критеријумима

По првом критеријуму, квалитет и доступност информација, 11 земаља је имало оци изнад просека, 18 просечну, док су две земље оцењене испод просечно. Према другом критеријуму, могућност завршетка процедура он лине, само једна земља (Естонија) је оцењена изнад просечно, 19 просечно, док је чак 11 испод просечно. Што се тиче доступности информација о прекограничном пружању услуга и једноставности коришћења портала ни једна земља није оцењена као изнад просечна, док је 12, односно две оцењено испод просечно.

Према могућностима завршетка процедура он лине јединствене контактне тачке су на ниском нивоу. Међутим, када гледамо оци развоја е-управе мерену ЕГДИ индексом, земље Европског економског простора заузимају врх листе. Њихови индекси углавном расту уз неке благе падове. Е-управе земаља Европског економског простора су развијеније од њихових јединствених контактних тачака. Разлози за то могу бити бројни, између осталог и то да се више пажње посвећивало услугама за грађане, а не привреду. Такође, могуће је да развој електронских сервиса није пратила промена приступа носилаца органа јавне власти државној управи која мора да буде у функцији развоја привреде.

Подаци који су релевантни за анализу постојећег стања су комплексни и парцијално доступни у Републици Србији. Оно што је релевантно је да сектор услуга има растући тренд што је у складу са развојем привреда развијених земаља. Према подацима Републичког завода за статистику, у 2019. години вредност изведених радова у грађивини је имала реални раст од 28,5% у односу на 2018. годину. Промет у трговини на мало раст од 9,2% док преомт у трговини на велики бележи номинални раст од 9,1%. Повећан је и број ноћења туриста за 7,6%. Сектор саобраћаја и складиштења има процењен раст физичког обима од 6,4%, док област телекомуникација има раст од 5,7%.

Такође, од показатеља са којима располажемо за даљи развој овог сегмента важан је развој е управе где Република Србија бележи растући тренд.

EGDI	2022	2020	2018	2016	2014	2012	2010	2008
Ранг	40	58	49	39	69	51	81	77
Вредност	0,8237	0,74740	0,71550	0,71308	0,54715	0,63119	0,45850	0,48280

Уколико посматрамо појединачне компоненте, пре свега Online service Index, Република Србија спада у ранг високо развијених земља. У 2022. години овај индекс је износио 0,8514 и бележи континуирани раст. Висок квалитет пуњања он лине сервиса у Републици Србији је битан сегмент квалитета јединствене контактне тачке, па је важно искористити потенцијале са којима располажемо како би јединствена контакта тачка била што функционалнија и пружила додатну вредност домаћим привредним субјектима.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, Република Србија се обавезала за усклађивање са европским правом, између осталог и у делу успостављања слободе кретања услуга. Из тог разлога, Влада је у новембру 2016. године усвојила Програм за усаглашавање домаћег законодавства са Директивом о услугама 2006/123/ЕЗ.

Стратешки приступ за потпуно транспонување Директиве о услугама, дефинисан овим документом, базира се на три главна циља:

1. Усклађивање законодавног оквира;
2. Успостављање јединствене електронске контактне тачке; и
3. Сарадња са чланицама Европског економског простора преко ИМИ система.

Усклађивање законодавног оквира подразумева доношење Закона о услугама и уклањање из секторских прописа одредаба које су у супротности са Директивом. Идентификовано је 84 прописа на националном нивоу које садрже одредбе које морају бити усклађене. Током 2019. и 2020. године спорне одредбе су анализиране у оквиру PLAC III пројекта.

Други циљ, поједностављење процедура подразумева успостављање јединствене електронске контактне тачке. Имајући у виду да је Предлогом закона о услугама предвиђен правни основ за њено успостављање, Министарство трговине, туризма и телекомуникација је припремило пројекат и након доношења закона би се кренуло са реализацијом.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Поред Споразума о стабилизацији и придруживању, значајни прописи за спровођење предложених промена су:

1. Секторски прописи који се односе на услуге које су предмет Директиве о

Услугама. Примера ради, ту спадају: Закон о трговини („Службени гласник РС“ бр. 52/19), Закон о безбедности и здрављу на раду, („Службени гласник РС“, бр. 35/23); Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17 – др. Закон и 49/21); Закон о задругама, („Службени гласник РС“, бр. 112/15); Закон о ревизији, („Службени гласник РС“, бр. 73/19); Закон о планирању и изградњи, („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон и 9/20, 52/21 и 62/23); Закон о ветеринарству,

(„Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19 – др. закон); Закон о туризму, („Службени гласник РС”, бр. 17/19); Закон о угоститељству („Службени гласник РС”, бр. 17/19); Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, („Службени гласник РС”, бр. 49/21); Закон о посредовању у промету и закупу непокретности („Службени гласник РС”, бр. 95/13, 41/18 и 91/19).

2. Закон о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18) којим је прописана обавеза државних органа и организација, органа и организација покрајинске аутономије, органа и организација јединица локалне самоуправе, установа, јавних предузећа, посебних органа преко којих се остварује регулаторна функција и правних и физичких лица којима су поверена јавна овлашћења да електронски управно поступају и електронски комуницирају. Такође, овим законом је регулисана обавеза успостављања регистара и евиденција у електронском облику, размена података из регистара и евиденција између органа преко сервисне магистрале, успостављање и функционисање метарегистра, функционисање Портала еУправе, пријем електронског поднеска, електронска достава акта органа, итд;

3. Закон о инспекцијском надзору, усвојен априла 2015, доноси електронско повезивање и размену информација и докумената између инспекција, преко јединственог инспекцијског информационог система – е-инспекције. Овај систем пружа подршку планирању и координирању инспекцијских послова, обједињава све информације и документе у вези са извршеним пословима надзора и обезбеђује могућност размене докумената;

4. Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Сл. гласник РС“ бр. 94/17 и 52/21).

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању Република Србија је на себе прихватила обавезу да постепено усклади домаће законодавство с правним тековинама Европске уније. Споразумом је предвиђено да се већ у првој фази хармонизације у домаће право транспонују основни елементи правних тековина везани за унутрашње тржиште и уопште за трговину. Споразум о стабилизацији и придруживању ступио је на снагу 1. септембра 2013. године, а приступни преговори Републике Србије и Европске уније званично су почели у јануару 2014. године. Након тога, у јулу 2014. године, Република Србија је усвојила програм усклађивања домаћег законодавства с правним тековинама Европске уније. Тим програмом је, између осталог, предвиђено да се донесе један кључни закон о услугама, којим би се у национално право транспоновала Директива 2006/123/ЕЗ о услугама на унутрашњем тржишту. Поред тога, неопходно је измении секторске прописе којима се ограничава слобода пословног настањивања и прекограничног пружања услуга.

Одредбе које се односе на слободу настањивања и прекогранично пружање услуга ступиће на снагу даном уласка у Европску унију, односно када се обезбеди реципроцитет и када привредни субјекти који обављају услужне делатности које су предмет директиве буду могли да обављају делатност у Европској унији и пружаоци услуга из Европске уније ће моћи да обављају делатност у Републици Србији.

Даном уласка у Европску унију у Републици Србији мора постојати Јединствено место контакта за пружаоце услуга које ће бити повезано са мрежом контактних тачака у Европској унији, EUGO мрежа.

5) Која промена се предлаже?

Кључне промене које се предлажу овим прописом су:

- Усвајање одредаба којима се омогућава пословно настањивање и слобода прекограничног пружања услуга. Након усвајања овог закона биће неопходно да се укину одређене одредбе једног броја секторских закона које, у супротности с Директивом о услугама и законом којим се та директива транспонује у национално законодавство, на неоправдан начин отежавају или онемогућавају остваривање слободе кретања услуга, то јест пословног настањивања и прекограничног бављења услужним делатностима.

Одредбе које се односе на слободу пословно настањивања и прекограничног пружања услуга у оквиру Европског економског простора примењиваће се даном уласка у Европску унију, односно када се, под једнаким условима омогући слободан приступ тржишту услуга пружаоцима услуга из Републике Србије.

- Успостављање јединствене електронске контактне тачке, државног електронског путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације и путем којег заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Правни оквир у Републици Србији није усаглашен са прописима Европске уније који обезбеђује слободу кретања услуга, па је неопходно елиминисати све одребе које онемогућавају поштовање ових одредби. Пре доношења одлуке о изради Предлога закона о услугама, као и у току саме израде рађена је анализа усаглашености постојећег нормативног оквира у Републици Србији са Директивом о услугама. На дан 31. октобра 2015. године, а на основу урађене анализе, дошло се до закључка да је одређени број одредаба домаћих прописа у очигледном несагласју с Директивом о услугама. Такође, дошло се до закључка да има одредаба које би требало преиспитати након што се донесе закон. У конкретним случајевима, потребно је преиспитати да ли постоји јавни интерес чија заштита, по правилима саме Директиве, оправдава постојећа национална решења. Са друге стране, неке услужне делатности на које се односи Директива о услугама нису посебно уређене у правном поретку Републике Србије. Читав низ секторских закона пропушта да се уопште осврне на питање прекограничног пружања услуга, односно и не разматра могућност да се у Републици Србији пословно настани пружалац услуга с примарним седиштем у иностранству. Као што је наведено у одговору на питање да ли је разматра *status quo*, приликом транспонована Директиве о услугама у националне прописе државе чланице су имале опцију да донесу један кровни закон или да ускладе секторске. Имајући у виду да значајан број секторских прописа треба да претрпи измене, као и да је неопходно анализирати и прописе на покрајинском и локалном нивоу, одлучено је да се уради као и у скоро свим земљама чланицама, односно да се донесе један кровни закон и да се након тога настави даље са усаглашавањем секторских прописа.

Усклађивање са овом Директивом значи да ће приступ обављању одређеној делатности бити омогућен свим пружаоцима услуга из било које земље чланице, под једнаким условима. Примена ових одредаба ће важити даном уласка у Европску унију, односно када се омогући реципроцитет и када

пружаоци услуга из Републике Србије, под једанким условима, буду могли да пружају услуге у земљама чланицама.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Циљне групе на које ће решења предвиђена Законом имати непосредан утицај су:

1. Пружаоци услуга – како на оне који су држављани Републике Србије или држава Европског економског простора, односно правна лица са седиштем у Републици Србији или држави Европског економског простора који пружају услуге на територији Републике Србије, тако и на држављане Републике Србије односно правна лица са седиштем у Републици Србији која пружају услуге на територији држава Европског економског простора.

Неке од кључних користи, поред користи наведених у првом делу овог питања, а које ће ова категорија субјеката имати су следеће:

- бесплатно обавештавање о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији и државама Европског економског простора;

- поузвано и лако прибављање свих образаца и докумената електронским путем преко Јединствене електронске контактне тачке, што ће довести до значајног снижења трошкова за обављање административних процедура, предузимање свих радњи у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији; - добијање свих информација о органима јавне власти који обављају послове од значаја за функционисање тржишта и промет услуга, њиховим надлежностима те начину на који могу да ступе у непосредан контакт с њима, као и о организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ пружаоцима услуга;

- приступање тачним и потпуним информацијама о начину и условима за упис односно остваривање увида у јавне регистре и базе података о услугама и пружаоцима услуга, као и о правним средствима и поступцима за остваривање и заштиту својих права;

- повећана сигурност и поверење у тржиште услуга и успостављену инфраструктуру система, као и у комерцијалне односе и пословне трансакције, које их заједно охрабрују да инвестирају у побољшање своје конкурентске позиције и да на тај начин остварују профит.

Неки од потенцијалних трошкова које пружаоци услуга могу сносити су:

- доказивање испуњености услова за добијање сагласности за пружање одређених услуга одређеном исправом односно документом докаже испуњеност услова за добијање сагласности, у одређеним случајевима;

- трошак превода исправе односно документа на језик који је у службеној употреби у РС и достављања тог превода органу јавне власти у поступку доказивања испуњености услова за добијање сагласности, у одређеним случајевима;

- трошкови спровођења поступка за добијање сагласности, у одређеним случајевима;

- трошак обавештавања преко ЈЕКТ-а о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, као и о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности;

- трошак настао због законског ограничења просторног и временског важења сагласности за пружање услуга, у одређеним случајевима односно када то налаже јавни интерес или због законског ограничења прекограничног пружања услуга;

- трошак настао због ограничавања броја пружалаца одређене услуге, у одређеним ситуацијама;

- трошкови настали због испуњавања посебних услова у погледу прописане опреме и потрошног материјала за обављање услужне делатности;

- трошак поништења уговора од стране корисника услуга, ако пружалац услуге не испуни обавезу обавештавања;

- трошак закључења обавезног осигурања од одговорности или пружања довољног обезбеђења за обавезу накнаде штете, у одређеним ситуацијама;

- трошак усаглашавања општих аката од стране пружаоца услуга са одредбама предложеним у закона од дана приступања РС Европској унији.

2. Корисници услуга (потрошачи) - они који живе и раде у Републици Србији, тако и они који живе и раде на подручју Европског економског простора.

Неке од кључних користи, поред користи наведених у првом делу овог питања, а које ће ова категорија субјекта имати од доношења и примене предложених одредаба су:

- бесплатно обавештавање о органима јавне власти који обављају послове од значаја за функционисање тржишта и промет услуга, њиховим надлежностима те начину на који начин могу да ступе у непосредан контакт с њима, као и о организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ корисницима услуга;

- заштита и гаранција права приликом коришћења услуга, те висок квалитет услуга;

- већа могућност избора због повећане конкуренције на тржишту услуга, дакле и бољи приступ и бољу расположивост услуга, нарочито због олакшаног приступа пружаоцима услуга са подручја Европског економског простора. Повећана конкуренција би требало да се одрази и на пад цена услуга, али и на повећање квалитета услуга.

Потенцијални негативни ефекти за кориснике услуга могу да дођу до изражаја у ситуацијама ако општи услови пословања пружаоца услуге садрже посебне услове за коришћење услуга с обзиром на држављанство, пребивалиште или боравиште корисника услуге, што би требало да се деси само ако за то постоје оправдани разлози.

3. Органи јавне власти

Систем пружања услуга који је предвиђен законом на средњи и дуги рок ће олакшати рад органа јавне власти који су надлежни за област услуга (нарочито када је у питању спровођење управних поступака у овој области). Успостављањем ЈЕКТ-а и информатичким повезивањем институција запослени ће имати могућност лакше провере информација и бржи завршетак процедура, а такође неће бити ни додатног штампања папира и достављања доказа за неке податке које је лако проверити у постојећим базама.

Међутим, на кратки рок, одређене одредбе из закона захтеваће повећане трошкове и ангажовање од стране органа јавне власти, нарочито до тренутка потпуног успостављања ЈЕКТ-а, укључујући саму обавезу успостављања ЈЕКТ-а и обавезу органа јавне власти Републике Србије да размењују информације међу собом и с надлежним органима држава Европског економског простора преко ЈЕКТ-а; затим, обавезу надлежног министарства и органа јавне власти да се старају да омогуће пружаоцима и корисницима услуга да се на властити упит обавесте о устаљеном тумачењу и примени прописа од

значаја за пословно настањивање односно пружање услуга, те да добију једноставна општа упутства за поступање у складу с тим прописима, као и да обавештавају пружаоце односно кориснике услуга о томе да је упит без основа или погрешно формулисан. Наравно, органи јавне власти ће имати и текуће трошкове у погледу спровођења инспекцијског или другог облика надзора или контроле, те благовременог предузимања мера и материјалних радњи у складу са законом према пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији и пружаоцима услуга са седиштем у држави Европског економског простора.

Размена информација између органа јавне власти биће дефинисана подзаконским актом који ће бити донет на основу Закона о услугама. У оквиру подршке приступању заједничком тржишту Европске уније добијена су средства из ИПА фондова за успостављање јединствене електронске контактне тачке. Спровођење пројекта подразумева, прво идентификовање скупа услужни делатности за које је неопходно обезбедити информације у складу са Директивом. Осим тога, биће идентификовани сви услови за отпочињање и обављање тих услужних делатности, описани на јасан и лако разумљив начин.

Такође, биће спроведена анализа функционисања најмање три јединствене тачке у земљама чланицама, која укључује анализу садржаја, начин ажурирања и комуникацију између надлежних органа. Уз урађену анализу и сагледавање стања у Републици Србији биће припремљен предлог три модела функционисања и визуелног идентитета јединствене контактне тачке. Од предложених модела, чланови Преговарачке групе 3, у чијој надлежности су услужне делатности на које се Директива односи ће заједнички изабрати најприхватљивији модел.

4. Запослени у органима власти – имаће користи од модернизације процеса и процедура у области пружања услуга, пре свега у погледу тренинга, стицања нових вештина и могућности за развој каријере, а у крајњој линији и у погледу повећања ефикасности свог рада. Такође, потпуна примена одредаба Закона ће, даном уласка у ЕУ, омогућити једноставнију комуникацију да органима власти у другим државама чланицама преко ИМИ система;

5. Организације и удружења у области пружања услуга – њихово још веће ангажовање у области услуга, а нарочито по питању заштите потрошача, додатно се афирмише одредбама закона. Такође, њима ће бити олакшано комуницирање са пружаоцима и корисницима услуга уз помоћ ЈЕКТ-а, што ће им омогућити да лакше и ефикасније остваре своју мисију;

6. Сама држава – држава у целини ће имати користи од успостављања система услуга какав је предвиђен јер ће исти омогућити већу равнотежу између понуде и тражње за услугама у Републици Србији. Такође, транспарентност и поједностављење процедура утицаће на повећање поверења у органе јавне власти.

Сви набројани субјекти заједно траже ефикаснији правни систем који ће гарантовати остваривање права и слобода у области пружања услуга, те ефикасно извршавање различитих административних процедура и уговора.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоји документ којим би се остварила промена.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

У Републици Србији, услуге су регулисани бројним секторским прописима. Транспоноване Директиве о услугама подразумева усклађивање секторских прописа, али и доношење једног кровног закона којим се дефинише правни основ за успостављање јединствене електронске контактне тачке како би се на тај начин избегло понављање једног броја одредби у свим секторским прописима.

Осим тога, имајући у виду да је за успостављање Јединствене електронске контактне тачке неопходно посебно прецизирати, применом важећих прописа није могуће остварити промену.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Имајући у виду дуг период одложене примене прописа, није релевантно говорити о нумеричким показатељима status-a quo за обезбеђивање слободе пословног настањивања и права пружања услуга. Стварни ефекти се могу мерити тек уласком Републике Србије у Европску унују. Оно што је сасвим извесно је да неиспуњењем ове обавезе неће доћи до отварања поглавља и тиме ће дугорочно бити угрожен преговарачки процес.

Међутим, имајући у виду да одредбе које се одосе на успостављање јединствене електронске контактне тачке ступају на снагу, то ће свакако утицати на транспарентност рада државне управе, смањење административних оптерећења и побољшање пословног окружења. Веома је важно успоставити јединствену електронску контактну тачку да би привредни субјекти из сектора услуга смањењем трошкова, пре свега, побољшали пословање које ће им омогућити да се укључе у јединствено тржиште Европске уније. Европска комисија процењује да спровођење Директиве о услугама може утицати на раст БДП-а од приближно 0,8% у периоду од 5 до 10 година. Амбициозније спровођење Директиве о услугама би према проценама могао да утиче на раст БДП-а од 0,8 до 1,8%. **(Assessment, 2015)**. Пун ефекат транспоноване Директиве о услугама биће видљив након приступања Европској унији, односно Европском економском простору када се обезбеди коришћења јединственог тржишта.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Услужни сектор је најважнији сектор у развијеним економијама. У Европској унији чини више од 65% БДП-а и из тог разлога је посебан акценат на повећању конкурентности овог сегмента привреде и коришћење предности које јединствено тржиште нуди. Европска унија је 12. децембра 2006. године донела Директиву о услугама (DIRECTIVE 2006/123/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 12 December 2006 on services in the internal market).

Основни циљ Директиве 2006/123/ЕК јесте да се постигне напредак у стварању истинског унутрашњег тржишта услуга тако да предузетници и потрошачи могу у целости да остваре погодности које јединствено тржиште пружа. Надовезујући се на слободе унутрашњег тржишта, о којима се говори у члановима 43 и 49 Уговора о функционисању Европске уније, одредбе ове Директиве усмерене су углавном на уклањање препрека које стварају сметње слободи оснивања и слободи пружања и примања услуга унутар Европске уније. Директива о услугама може, нарочито у време економске и финансијске кризе, играти значајну улогу у подстицању привреде и јачању унутрашњег

тржишта. Штавише, Директива о услугама гарантује и већи избор потрошачима и пружа подршку малим и средњим предузећима.

Чланице Европске уније имале су различите начине за транспонување Директиве у националне прописе:

- 1) Усклађивање секторских прописа са Директивом о услугама
- 2) Доношење једног закона у коме су наведене одредбе секторских прописа које се мењају, односно стављају ван снаге.
- 3) Комбиновано, доношење једног кровног закона и усклађивање постојећих секторских прописа.

Република Србија је изабрала трећи начин, доношење закона којим се транспонује Директива и усклађивање секторских прописа као и већина земаља Европске уније (изузев Немачке и Француске).

Осим тога, анализирани су Јединствене електронске контактне тачке у земаљама које су добиле најбоље оцене за њихово функционисање у извештајима које спроводи Европска комисија. Кипар има једну од најразвијених јединствених контактних тачака која је успостављена у оквиру Министарства енергетике, трговине, индустрије и туризма. У Холандији рад координира Министарство економских послова, пољопривреде и иновација.

На основу искуства земаља чланица, предвиђено је да портал ЈЕКТ буде државни сервис путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације и путем којег заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.

2. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА

- 1) **Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва?**

Општи циљ: омогућавање слободе пословног настањивања и прекограничног пружања услуга

Неопходна промена потребна је ради даље интеграције у јединствено тржиште Европске уније. Наиме, Споразумом о стабилизацији и придруживању, поглавље III Пружање услуга, члан 59, Република Србија је усмерена ка усклађивању свог законодавног оквира са правним тековинама Европске уније у области пословног настањивања и слободе пружања услуга у циљу остваривања једне од четири основне слободе - слободе кретања услуга. Најважнији извор права за то је, поред Уговора о функционисању Европске уније, Директива о услугама из 2006. године. Република Србија се обавезала на усклађивање прописа у овој области, и то доношењем прописа којим ће бити потпуно транспонована Директива о услугама и усклађивањем секторских прописа.

Спровођење одредби Директиве о услугама обезбеђује да се из националних права држава чланица елиминише све оно што онемогућава остваривање слободе кретања услуга на јединственом тржишту. То подразумева стварање услова за слободу пословног настањивања пружаоца услуга из једне земље чланице у другим и слободу прекограничног пружања услуга у оквиру Европске уније, односно Европског економског простора. Европски економски простор.

Поред усклађивања законодавног оквира између земаља, Директива подразумева и неке мере које се односе на побољшање пословне климе. То се

пре свега односи на успостављање јединствене контактне тачке и сарадња администрација земаља чланица преко ИМИ система (Internal Market Information System). На порталима јединствених контактних тачака могу се наћи све информације о отпочињању и обављању услужних делатности, а све контактне тачке су повезане у EUGO мрежу.

Административна поједностављења која доноси пуна примена Директиве о услугама, пре свега обезбеђење услова за слободу пословног настањивања и прекограничног пружања услуга, треба да допринесу побољшању пословне климе и конкурентности читаве привреде и бољу синергију са јединственим тржиштем Европске уније. Европска комисија процењује да спровођење Директиве о услугама може утицати на раст БДП-а од приближно 0,8% у периоду од 5 до 10 година. Амбициозније спровођење Директиве о услугама би према проценама могао да утиче на раст БДП-а од 0,8 до 1,8%. (**Assessment, 2015**).

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање)

Доношењем закона уклањају се препреке за пословно настањивање и прекогранично пружање услуга и укључивање Републике Србије у јединствено тржиште Европске уније, односно Европског економског простора.

Посебни циљеви који се желе постићи овим законом су:

- Наставак хармонизације националног законодавства са законодавством Европске уније (нарочито са Директивом о услугама), што све мора бити завршено до датума уласка у Европску унију (усвајање Закона о услугама је само први корак који треба да омогући наведени циљ у кратком року, док је следећи корак усаглашавање секторских закона са захтевима из Директиве о услугама и одредбама из закона у средњем року);
- Либерализација тржишта услуга у Републици Србији, на бази чланова главе III Пословно настањивање и IV Прекогранично пружање услуга из Споразума о стабилизацији и придруживању, која указују под којим условима ће бити омогућен приступ пружалаца услуга из Европског економског простора у Републици Србији;
- Поједностављење захтева које пружаоци и корисници услуга морају да испуне и стварање услова за ефикасније пословање привредних субјеката, и то кроз елиминисање или бар минимизирање административних баријера у националном законодавству које отежавају, односно онемогућавају остваривање слободе кретања услуга, права пословног настањивања и прекограничног пружања услуга;
- Успостављање јединственог информационо-комуникационог електронског сервиса за привредне субјекте (успостављање јединствене електронске контактне тачке) којем могу да приступе сва заинтересована лица и обавесте се о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање, односно коришћење услуга, као и да покрену односно спроводе (управне) поступке везане за добијање сагласности односно за коришћење права на пословно настањивање електронским путем (овај циљ ће бити постигнут применом одредаба из закона које уређују јединствену електронску контактну тачку);

- Афирмисање саморегулације у услужним делатностима од стране професионалних и струковних удружења и организација, као и напора привредних субјеката и грађана да користе успостављени електронски сервис (овај циљ ће бити постигнут применом одредаба из закона које уређују ЈЕКТ);
- Успостављање чвршће сарадње између државних органа, свих врста тела за оцену усаглашености, пружалаца и корисника услуга о свим питањима везаним за промет и квалитет роба и услуга (овај специфичан циљ биће постигнут у средњем и дугом року мерама којима ће се спроводити одредбе из закона које регулишу обавезу административне сарадње која се огледа у томе да Република Србија има обавезу да приступи ИМИ систему за административну сарадњу и да електронски размењује податке, на законом прописан начин, са државама Евроског економског простора, општење с органима јавне власти, рокове за одлучивање и надзор над и контролу пословања пружаоца услуга).

Један од специфичних циљева, као што је и наведено, јесте и инкорпорирање решења из Директиве о услугама у национално законодавство, како би Република Србија испоштовала преузете обавезе у вези са хармонизацијом националних прописа са правом Европске уније. Дакле, решења која су садржана у закону примењују се и у области пружања услуга развијених тржишних привреда, а посебно у Европској унији. У том смислу, крајњи циљ усаглашавања са Директивом о услугама јесте обезбеђење гаранције права на пословно настањивање и слободе прекограничног пружања услуга, које заједно чине слободу кретања услуга, као једну од четири основне слободе унутрашњег тржишта Европске уније. Кроз елиминисање правила која отежавају односно онемогућавају остваривање слободе кретања услуга на јединственом тржишту, решења предложена у закону утицаће и на постизање крајњих циљева, а то су: унапређење пословног окружења, подстицање привредног раста кроз либерализацију и развој тржишта услуга, подстицање конкуренције, стварање услова за интегрисање Републике Србије у јединствено тржиште ЕЕП, и коначно - бржа интеграција у Европску унију.

Наведени кључни циљ у складу је са циљем који се наводи у Преамбули Директиве о услугама, а који истиче да укидање препрека развоју услужних делатности између држава чланица има кључну важност за јачање интеграција народа Европе и подстицање уравнотеженог и одрживог привредног и социјалног напретка, при чему је, код укидања препрека, важно осигурати да развој услужних делатности доприноси испуњавању циљева који укључују подстицање усклађеног, уравнотеженог и одрживог развоја привредног развоја, висок ниво запослености и социјалне заштите, једнакости између жена и мушкараца, одрживи и неинфлацијски раст, висок ниво конкурентности, заштиту животне средине, повећање стандарда и квалитета живљења, као и економску и социјалну кохезију и солидарност између држава чланица у целој Заједници.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Усклађивање са прописима Европске уније у области пословног настањивања и слободе пружања услуга предвиђено је следећим стратешким документима:

НПАА

- Стратегија развоја трговине Републике Србије („Службени гласник РС“, бр.100/16)

– Акциони план, мера 3 – Институционална решења, активност 2. Допуне и измене закона из области тржишта и трговине, као и доношење пратећих правилника. У овом сегменту су предвиђена кључна законодавна решења, међу којима је доношење закона о услугама.

- Програм за сузбијање сиве економије 2023-2026 („Сл. гласник РС“ бр. 21/23 – Циљ 3: Фискално и административн растерећење легалног пословања;
- Акциони план за спровођење Програма Владе 2023-2026. године, Посебан циљ 2.2: Наставак дигитализације услуга и транспарентност јавне управе. Циљ чијем остварењу доприноси доношење и примена предложених решења је

смањење административних баријера и захтева када су у питању затечени и потенцијални пружаоци услуга у Републици Србији који су МСП и они који желе да интернационализују своје пословање на територији Европске уније.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи на основу ког ће се пратити остварење општег циља:

- Отварање Поглавља 3- право пословног настањивања и слободе пружања услуга. Извор провере: Извештај о напретку.

Такође, даном уласка у Европску унију, показатељи на основу којих ће се пратити испуњење циља, имајући у виду да је примена одложена, је број пружалаца услуга из других земаља чланица и број пружалаца услуга из Републике Србије у другим земљама

Показатељи на основу којих ће се мерити остварење посебног циља закона су:

- Јавна доступност податка у оквиру Јединствене електронске контактне тачке; извор повере: Портал Јединствене електронске контактне тачке. Осим тога, након успостављања значај потребно је пратити број посета портала и завршавање поступака електронским путем преко портала ЈЕКТ. Рок за успостављање ЈЕКТ је две године од дана доношења Закона о услугама.

3. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА ИДЕНТИФИКОВАЊЕ ОПЦИЈА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?

Пре почетка израде Предлога закона о услугама, разматране су опције status quo, измена секторских прописа и доношење једног кровног закона о услугама.

Status quo опција подразумева одсуство било какве интервенције у сектору услуга. Ово конкретно значи да ни би било трошкова за надлежно министарство. Међутим, то значи и да не би била испуњена обавеза дефинисана Споразумом о стабилизацији и придруживању и у Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ. То значи да не би дошло до

отварања поглавља 3 – право пословног настањивања и слободе пружања услуга и не би било могуће постати део јединственог тржишта Европске уније, односно Европског економског простора.

Друга опција била је измена постојећих, секторских прописа имајући у виду да у Републици Србији услуге нису уређене једним прописом већ великим бројем секторских. Усклађивање секторских прописа са Директивом о услугама довело би до понављања великог броја одредаба ове директиве у нашем правном систему што не би било у складу са методолошким правилима за израду закона и подзаконских аката. Такође, либерализација не би обухватила услуге за које не постоји секторски пропис. Било је неопходно дефинисати Јединствену електронску контактну тачку.

Осим тога, поред различитих опција у погледу најбољег начина за решавање уочених проблема, дошло се до закључка да је израда и доношење новог и посебног закона о услугама најбољи начин за решавање проблема.

У току анализе стања у области услуга, анализирана су и искуства различитих земаља у примени Директиве о услугама, као и у успостављању и функционисању Јединствене електронске контактне тачке.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Доношење закона и успостављање Јединствене електронске контактне тачке, без јасно прописаних обавеза свих органа у чијој су надлежности услуге на које се Директива о услугама односи, не би била могућа.

Поред доношења кровног закона, идентификовани су секторски прописи чије одредбе морају бити усаглашене са Директивом. Листа прописа коју морају бити усклађени, дата је Програму усаглашавања домаћег законодавства са Директивом о услугама. С обзиром да је анализа рађена крајем 2015. године, скрининг прописа је неопходно радити поново и то на националном, покрајинском и локалном нивоу. За измене секторских прописа, неопходно је задужити релеватне институције.

Осим тога, имајући у виду да је законом дефинисано да је Јединствена електронска контактна тачка државни електронски сервис путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације и путем којег заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање, односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији предвиђено је да Влада ближе уреди поступак размене информација између органа јавне власти и надлежног министарства.

Министарство је добило средстава из ИПА фондова за успостављање ЈЕКТ. Кроз пројекат ће бити прво дефинисан садржај ЈЕКТ, односно обухват услужних делатности на које се Директива односи са условима за њихово обављање. Такође, биће урађена анализа функционисања јединствених контактних тачака у земљама чланицама, као и анализа стања у Републици Србији, односно могућности размене података. На основу тога, биће предложен модел који ће бити успостављен и предлог подзаконског акта који би то омогућио. Одабир конкретног модела биће урађен у сарадњи са члановима Преговарачке групе 3, у чијој надлежности и јесу услужне делатности које су предмет Директиве о услугама и који ће имати улогу у ажурирању података.

У оквиру приступних преговора, скрининзи за поглавље 3 су били међу првима и запослени у институцијама Републике Србије су имали прилике да се упознају са материјом што кроз скрининге, тако и кроз различите врсте помоћи. Од самог почетка, а имајући у виду надлежност, за транспонување Директиве о услугама задужено је министарство надлежно за послове трговине.

Такође, приликом израде текста Предлога закона, а уважавајући анализе о броју јединствених контактних тачка, предложено је да за успостављање ЈЕКТ буде задужено такође министарство надлежно за послове трговине као министарство које је задужено за Директиву и Преговарачко поглаваље 3, али и да је значајан део услужних делатности које су предмет Директиве у надлежности овог министарства. Осим тога, кроз велики број радионица са представницима осталих министарства који су чланови Преговарачке групе 3 није било другачијих захтева. Иако Предлог закона о услугама није усвојен у првој итерацији, није било другачијих предлога по питању надлежности за успостављање јединствене електронске контактне тачке. Наствљено је усавршавање запослених у министарству надлежном за послове трговине. Представници Министарства унутрашње и спољне трговине су чланови Експертске радне групе за Директиву о услугама коју је формирала Европска комисија.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Закон не садржи рестриктивне мере за привредне субјекте и грађане. Испуњење циља значи приступ јединственом тржишту Европске уније и веће пословне могућности, нарочито за мала и средња предузећа.

Могућност да на једном месту нађу све информације и континуирано унапређење захтева подразумева смањење трошкова и подстицајно делује на пословно окружење.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Спровођење Закона изискује институционалне и управљачке мере које се односе на:

- Формирање организационе јединице за управљање Јединственом електронском

контактном тачком. Формирање организационе јединице биће у оквиру постојећег броја запослених у министарству. Запослени у министарству ће бити задужени за хармонизацију прописа са европским законодавством у области слободе пружања услуга, успостављање ЈЕКТ-а и комуникацију путем ИМИ система даном уласка у Европску унију.

Посебна организација надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе обавља стручне послове техничке подршке приликом успостављања и вођења ЈЕКТ-а, као и стручне послове који се односе на обезбеђивање сигурности и безбедности података у ЈЕКТ-у.

- Формирање међуресорног тима са јасним задужењима. Наиме, даном уласка у Европску унију, портал Јединствене електронске контактне тачке биће повезан са контактним тачкама у другим земљама чланица. Имајући у виду да ће бити омогућено прекогранично пружање услуга, то подразумева зајединични инспекцијски надзор, односно координацију инспекцијских служби и у складу са тим комуникацију путем ИМИ система. Јасно ће бити дефинисани нивои и приступи систему на нивоу свих институција.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Успостављање Јединствене електронске контактне тачке треба да буде праћено информативном кампањом. Имајући у виду да ће успостављање прво обухватити информације о отпочињању и обављању делатности уз пословно настањивање, кроз кампању је неопходно приближити привредним субјектима предности успостављања портала на коме ће се наћи све потребне информације.

Након уласка Републике Србије у Европску унију, привредни субјекти ће имати приступ једном већем тржишту тако да је неопходно представити и ту опцију привреди уз акценат где могу наћи информације по земљама.

Други сегмент едукација треба да обухвати едукације државних службеника за континуирано унапређење прописа. Примена прописа подразумева и сарадњу преко ИМИ система Европске комисије, па је неопходно обучити службенике који ће имати приступ поменутом систему, односно који ће комуницирати са службеницима из других земаља чланица путем овог система.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Имајући у виду да је за постизање циља неопходан адекватан правни основ, проблем се решава интервенцијом јавног сектора. Приликом израде П, спроведена је јавна расправа у којој су учешће могле узети све заинтересоване стране. Такође, с обзиром да се за већину услужних делатности спроводе и посебни прописи, заинтересоване стране се могу укључити у процес доношења, иницијативама, учешћем у јавним расправама и слично.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Министарство надлежно за послове трговине добило је средства из ИПА фондова за даље усклађивање са Директивом о услугама. Аплицирање за даље пројекте зависиће од напретка у овој области, пре свега од доношења Закона о услугама.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција доношење закона и усклађивање секторских прописа који се односе на услуге које су предмет Директиве о услугама.

Такође, дефинисано је да координирање пословима функционисања Јединствене електронске контактне тачке буде поверено министарству надлежном за послове трговине. И већина земаља које су имале обавезу да транспонувају Директиве о услугама су решили на сличан начин.

4. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ФИНАНСИЈСКИХ ЕФЕКТА

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

За спровођење закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије имајући у виду да су одобрена средства из ИПА фондова за

успостављање овог портала. Успостављање неће имати додатно оптерећење за буџет Републике Србије.

С друге стране, оптимизација административних поступака ће позитивно утицати унапређење пословног окружења кроз повећање транспарентности и смањење административних трошкова, што ће у средњем и дугом року олакшати пословање привредним субјектима, а посебно микро, малим и средњим субјектима. Наведено ће позитивно утицати на повећање пословне активности што ће имати позитиван ефекат на јавне приходе, при чему је у овом тренутку тешко проценити колико ће бити тај ефекат.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијске ресурсе за спровођење закона надлежно министарство је обезбедило из ИПА фондова.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабраних опција неће утицати на међународне финансијске обавезе имајућу у виду да се пројекат финансира из ИПА фондова који не подразумева враћање добијених средстава.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

За даље спровођење Директиве о услугама одобрена су средства у оквиру збирног пројекта EU support for Internal Market чија је укупна вредност 8.000.000 ЕУР.

Након успостављања ЈЕКТ неопходно је континуирано радити на унапређењу сектора услуга, што значи да ће министарство надлежно за послове трговине аплицирати и за додатна донаторска средства.

Спровођење изабране опције подразумева и ангажовање државних службеника што ће се вршити у оквиру редовних активности и неће изазвати додатне трошкове.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Расходе изабране опције финансираће се из међународних фондова тако да није потребна редистрибуција постојећих средстава.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Имајући у виду да је транспоновање Директиве о услугама обавеза свих институција у чијој су надлежности прописи који се односе не услужне делатности и на успостављању ЈЕКТ ће бити ангазоване све институције. На реализацији послова радиће службеници у оквиру редовних активности.

Међутим, поред министарства надлежног за послове трговине, највише ће бити анажована Канцеларија за информационе технологије и електронску управу имајући у виду да је предвиђено успостављање јединствене електронске контактне тачке на порталу еУправа, као и Републички секретаријат за јавне политике који је у процедури успостављања Регистра административних поступака из кога ће се преузимати део информације за портал ЈЕКТ.

5. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕКОНОМСКИХ ЕФЕКТА

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Када су у питању привредни субјекти и то они који су постојећи и потенцијални пружаоци услуга, примена Закона у будућем периоду, и то у кратком року најпре, може створити овој категорији субјеката одређене трошкове. У средњем и дугом року, када усагласе своје пословање и акта са одредбама из Закона, не би требало да буде фиксних трошкова које ће морати да сnose.

Овде треба напоменути и да отварање граница и долазак нове конкуренције треба да подстакне пружаоце услуга да улажу додатно у кадрове и технологију, и то ће неминовно носити одређене трошкове ако привредни субјекти настоје да подигну ниво своје конкурентности. Такође, привредни субјекти ће имати и трошкове прилагођавања новим условима пословања услед јачања стране конкуренције на домаћем тржишту и доласка озбиљнијих конкурената.

Када су грађани у питању, и други корисници услуга, ни на кратак, средњи ни дуги рок не би требало да буде додатних трошкова које ће морати да сnose због примене закона.

Усклађивање прописа у овој области подразумева и успостављање јединствених контактних тачака преко којих ће пружаоцима и корисницима услуга бити обезбеђене све информације које су неопходне за отпочињање посла, као и могућност да све процедуре заврше електронским путем. Коришћење јединствених тачака контакта значајно смањује трошкове трансакција и предузећа и управних органа. Наиме, према истраживању употребе Јединствене тачке контакта, она у Холандији може да донесе уштеду од око 60 милиона евра годишње, док према истраживању спроведеном од стране Велике Британије, коришћење предности Јединствене тачке контакта треба да омогући уштеду између 3,8 и 13,7 евра по трансакцији и представља потенцијалне краткорочне добитке од око 20 милиона евра у тој земљи.

Једини додатни трошкови који ће настати током примене Закона су они који ће настати у току успостављања ЈЕКТ-а. За ову сврху потребна средства надлежно министарство је обезбедило из међународних извора финансирања.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Административна поједностављења и смањење трошкова поступака утицаће на побољшање пословних перформанси привредних субјеката како би обезбедили конкурентску предност н јединственом тржишту Европског економског простора.

Посебно је значајно за микро и мале привредне субјекте, имајући у виду да ће сви имати исте информације и то на једом месту, што доприноси смањењу трошкова пословања.

3) Да ли изабрана опција утичу на услове конкуренције и на који начин?

Крајњи циљ овог закона јесте да унапреди тржиште услуга, а тиме и да допринесе унапређењу тржишне привреде у целини, као и да позитивно утиче на конкуренцију у области услуга. Бојазан да ће либерализација тржишта услуга можда негативно утицати на домаће пружаоце услуга није оправдана, нарочито на дуг рок, с обзиром на то да су анализе показале да је област пружања услуга изузетно динамична и пружаоци услуга су већ навикли да се прилагођавају различитим променама у друштвеној и политичкој сфери у Републици Србији. Са друге стране, новим привредним субјектима који желе да почну да се баве пружањем услуга (како резидентима тако и нерезидентима) биће само олакшан приступ тржишту услуга у Републици Србији, а резидентима ће додатно бити олакшан и приступ тржиштима широм Европског економског простора. Повећана конкуренција ће, као што је већ наведено, позитивно утицати на расположивост и квалитет услуга, а неминовно и на смањење цена услуга.

Транспарентност и поједностављење процедура, односно лакоћа приступа обављању одређене услужне делатности свакако ће утицати на појаву нових пружаоца услуга, односно повећање запослености. Нижи трошкови пословања кроз могућност да се процедуре заврше електронским путем утицаће на повећање ефикасности пословања привредних субјеката, а самим тим и на повећање ефикасности целокупне привреде.

Пружаоцима услуга са седиштем у Републици Србији, биће доступно тржиште Европске уније без компликованих административних процедура. Такође, отварањем граница и пружаоцима из земаља Европског економског простора биће доступно тржиште Републике Србије што ће повећати конкуренцију.

Осим тога, поједностављење процедура и обезбеђивање транспарентности свих правила и процедура за обављање одређене услужне делатности преко портала Јединствене електронске тачке контакта и могућност да све процедуре заврше електронским путем позитивно ће стимулисати појаву нових, нарочито домаћих пружалаца услуга.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Предвиђена решења неће имати значајан утицај на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Побољшање услова пословања и повећање конкуренције које предложена решења омогућавају утицаће на повећање продуктивности и повећање инвестиција што ће имати ефекат на повећање друштвеног богатства.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Повећање конкуренције, пруступ већем и развијенијем тржишту утицаће на пренос нових искустава и потребу за унапређењем квалитета радне снаге како би се грађанима (потрошачима) пружила што боља услуга.

6. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕФЕКТА НА ДРУШТВО

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће проузроковати трошкове грађанима јер је реч о пропису који се односи на привреду. Међутим, дугорочно, побољшање услова пословања утиче на повећање конкуренције, што представља већи избор услужних делатности за грађане. С друге стране, повећана конкуренција привреди намеће стално унапређење пословања што треба да доведе и до нижих цена и позитивног утицаја на грађане, односно на њихов стандард.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Решења предвиђена законом неће штетно утицати на неку специфичну групу популације.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Решења из закона неће утицати на осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Имајући у виду решења из закона и њихове ефекте на бољу информисаност привредних субјеката о отпочињању и обављању делатности, сматрамо да не утиче негативно на пословну активност привредних субјеката.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. На основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Спровођење мера позитивно утиче на равноправност свих грађана.

- 6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?**

Приступ јединственом тржишту, повећање конкуренције утицаће на повећање ефикасности, а тим и ниже трошкове што ће позитивно утицати на цене и раст животног стандарда.

- 7) Да ли би се реализацијом изабране опције позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?**

Решења из закона неће имати утицај на социјалну ситуацију.

- 8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?**

Доступност и квалитет ових јавних услуга не зависе директно од решења из закона.

7. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕФЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- 1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?**

Изабрана опција не проузрокује директан утицај на животну средину.

- 2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?**

Изабрана опција не проузрокује никакав утицај на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну.

- 3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?**

Изабрана опција неће произвести никакав утицај на здравље људи.

- 4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?**

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција не утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима.

8. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ УПРАВЉАЧКИХ ЕФЕКТА

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Приступ јединственом тржишту Европске уније и обавеза успостављање ЈЕКТ условиће одређене организационе промене у оквиру надлежног министарства. У оквиру постојећих капацитета биће формирана јединица која ће се бавити услугама, односно усклађивањем са прописима Европске уније у овој области, успостављањем ЈЕКТ-а, њеним дизајном и даљим унапређењем, као и сарадњом преко ИМИ система. Такође, имајући у виду велики значај ове области у приступним преговорима и спремност Европске комисије за финансирање унапређења ове области ова јединица ће се бавити и пројектним активностима.

Портал ЈЕКТ треба да обухвати информације неопходне за отпочињање и обављање, пре свега услужних делатности које су предмет Директиве и у складу са тим, неопходан је попис захтева државе према привреди. С обзиром да је успостављен Регистар административних поступака као јединствена, централизована, електронски вођена евиденција о поступцима који се спроводе у Републици Србији и административним захтевима за пословање, као и да постоје и други регистри који садрже одговарајуће податке, кроз ИПА пројекат уз чију помоћ ће бити успостављен ЈЕКТ дефинисано је да Регистар административних поступака буде полазна основа за успостављање ЈЕКТ.

Посебна организација надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе обавља стручне послове техничке подршке приликом успостављања и вођења ЈЕКТ-а, као и стручне послове који се односе на обезбеђивање сигурности и безбедности података у ЈЕКТ-у.

Такође, имајући у виду да је овим прописом обухваћен велики број услужних делатности неопходно је формирати међуресорни тим са јасним задужењима. До сада су активности реализоване укључивањем представника свих институција у рад преговарачке групе, међутим неопходно је формализовати рад на функционисању јединствене електронске контактне тачке.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције, имајући у виду да је организован велики број обука за државне службенике. У оквиру норвешке билатералне помоћи организовано је 20 радионица за чланове ПГ 3 у циљу појашњења одредаба Директиве о услугама. Значајна помоћ за транспоновање Директиве добијена је и у оквиру PLAC пројеката где је рађено на појединачним прописима који су идентификовани за усклађивање и дат предлог за њихово формулисање.

Осим тога, запослени у Министарству унутрашње и спољне трговине су чланови Експертске радне групе за Директиву о услугама који је формирала Европска комисија и која се одржава неколико пута годишње. У оквиру Радне групе, запослени имају прилику да се упознају са конкретним проблемима са којима се суочавају земље чланице.

Такође, реализација пројекта за успостављање јединствене електронске контактне тачке подразумева додатни низ обука.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције, али ће, као што је напоменуто у одговорима на претходна питања, бити потребно да се изврши одређено прилагођавање у току успостављања Јединствене електронске контактне тачке.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Предложена решења нису у супротности са важећим прописима и међународним споразумима.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Успостављање Јединствене електронске контактне тачке која садржи информације о отпочињању и обављању услужних делатности повећаће општу информисаност, што ће позитивно утицати на уједначеност у поступању, па самим тим и на владавину права.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Успостављање јединствене електронске контактне тачке преко које ће пружаоци услуга моћи да добију све неопходне информације значи да ће на једном месту имати преглед свих процедура и захтева које пружалац услуга мора да испуни за отпочињање и обављање одређене услужне делатности, али и могућност да одређене процедуре заврши електронским путем.

Објављивањем свих неопходних корака за пружаоце услуга на једном месту повећала би се транспарентност и предвидивост пословања, а административна поједностављења која ће бити резултат након пописа процедура довешће до смањења трошкова привреде и побољшања пословног амбијента у Републици Србији.

Повећан ниво транспарентности утицаће и на повећани ниво одговорности надлежних органа у поступању.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Остварење циљева који су већ наведени у претходним деловима Анализе ефеката, односно транспоновање Директиве о услугама веома је сложено, због чега је надлежно министарство осмислило целокупни институционални систем и неопходне мере и активности за постизања циља, односно подржавања процеса приступања Републике Србије Европској унији.

Поред доношења Закона о услугама и успостављања Јединствене контакт тачке, друге мере које ће бити предузете у циљу постизања стратешких циљева су и:

1. Измене и допуне једног броја секторских закона који на неоправдан начин отежавају или онемогућавају остваривање слободе кретања услуга, односно пословног настањивања и прекограничног бављења услужним делатностима (дерегулација услужних делатности).

2. Израда и доношење подзаконских аката којима ће се спроводити овај закон (Влада ће посебним прописом уредити поступак прикупљања и размене података између органа јавне власти и ЈЕКТ-а; министар надлежан за послове државне управе који се односе на предметну услужну делатност донеће правилник којим се прописују правила поступања по јавном позиву; Влада ће утврдити листу услуга које се сматрају опасним; план је да сва три подзаконска акта буду израђена и усвојена у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

3. Стварање предуслова за саморегулацију и афирмисање саморегулације у услужним делатностима кроз рад професионалних и струковних удружења и организација у циљу очувања и унапређења безбедности и квалитета услуга на тржишту Републике Србије, као и афирмисање напора привредних субјеката и грађана да користе ЈЕКТ кроз различите активности за своје потребе;

4. Спровођење различитих активности у циљу успостављања и одржавања административне сарадње са државама Европског економског простора, што обухвата и оснивање посебне унутрашње организационе јединице унутар надлежног министарства које ће радити на успостављању ЈЕКТ-а и управљати њиме; надлежно министарство ће се старати да ЈЕКТ буде ажуран, прегледан, јасан и једноставан за коришћење, као и да сва заинтересована лица могу електронским путем преко ЈЕКТ-а поуздано и лако да прибаве све обрасце и документа и да предузму све радње у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији. Надлежно министарство има капацитете за успостављање ЈЕКТ-а, али континуирано ради на унапређењу својих људских (кроз едукацију и запошљавање), финансијских (кроз обезбеђење додатних средстава) и техничко-технолошких капацитета (кроз обезбеђивање боље опреме) како би било потпуно спремно за пуну примену предложених решења.

5. Интензивирање сарадње између надлежног министарства и других органа јавне власти надлежних за област услуга (нарочито сарадње са органом државне управе надлежним за регулаторну реформу и Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу), као и свакодневно пружање стручне помоћи органима јавне власти, пружаоцима услуга, корисницима услуга и организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ пружаоцима односно корисницима услуга, и то у погледу спровођења одредаба предложених овим законом и коришћења ЈЕКТ-а, и остваривања својих права и обавеза;

6. Информационе кампање и обуке: организовање различитих семинара, обука и радионица за пружаоце услуга; организовање информационих кампања за пружаоце и кориснике услуга; организовање различитих скупова за све наведене категорије субјеката у циљу размене информација.

9. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ РИЗИКА

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Министарство трговине, туризма и телекомуникација је, у складу са Програмом јавне расправе који је одредио Одбор за привреду и финансије Владе, организовало јавну расправу која је трајала од 13. новембра до 6. децембра 2015. године. У склопу јавне расправе, организоване су следеће активности:

- Постављени су Нацрт закона и обавештење на сајт Министарства и сајт е-управе да је покренута јавна расправа у трајању од 21 дан, а ради прибављања мишљења стручне и шире јавности о Нацрту закона;

- Организован је централни догађај у току јавне расправе у форми округлог стола 20. новембра 2015. године у просторијама Привредне коморе Србије на којој су учешће узели заинтересовани субјекти на које се овај закон односи, тако да су сви имали могућност да се изјасне и доставе сугестије и примедбе на овај закон. Округлом столу су присуствовали представници: Комисије за заштиту конкуренције, Адвокатске коморе Војводине, ЈП Пошта Србије, ЈП Гас, Делегације Европске уније, Савеза рачуновођа и ревизора Србије, агенција за некретнине, детективских агенција, адвокатских канцеларија, РАТЕЛ-а, Привредне коморе Србије и Привредне коморе Београда;

- Представљен је Нацрт закона члановима Преговарачке групе 3 - Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, 6. новембра 2015. године. Презентацији су присуствовали, поред представника Министарства трговине, туризма и телекомуникација, представници: Министарства омладине и спорта, Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства финансија, Републичког геодетског завода, Министарства правде, Министарства културе и информисања, Министарства пољопривреде и заштите животне средине – Управа за заштиту биља, Народне банке Србије, РАТЕЛ-а, Агенције за привредне регистре, као и Канцеларије за европске интеграције;

- Представљен је Нацрт закона министарствима и члановима комора удружења из области услуга које су у надлежности министарстава на које се Директива односи 16. новембра 2015. године. Презентацији су присуствовали, поред представника Министарства трговине, туризма и телекомуникација, представници: Министарства привреде, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства пољопривреде – Управе за заштиту биља, Министарства правде, Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, Адвокатске коморе Србије, Привредне коморе Србије, Удружења архитеката Србије.

По окончању поступка јавне расправе Министарство је анализирано све примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи и прихватила предлоге који су релевантни са становишта предмета закона.

Такође, на Нацрт закона о услугама коментаре је доставила и Европска комисија, који су се углавном односили на термилошко усклађивање одредаба предложених Нацртом закона са Директивом о услугама, с обзиром на то да је на тај начин било могуће боље ускладити наведена два.

Нацрт закона добио је подршку свих укључених заинтересованих страна и закључено је да је општа оцена да је текст Нацрта закона добар, прихватљив за све учеснике и усклађен са савременим тенденцијама и законским

решењима. Када су у питању коментари и сугестије учесника у јавној расправи, коментара и сугестија није било много. Примедба Комисије за заштиту конкуренције која је стигла у току јавне расправе односила се на одредбу која се односи на примену Нацрта на прописе који су односе на заштиту конкуренције, примедба се односила на терминолошко усклађивање са Законом о заштити конкуренције и коментар је уважен. Осим тога било је питања да ли треба појаснити да ли универзалне поштанске услуге спадају у услуге на које се Нацрт закона односи (што је и учињено на јавној расправи), као и да се изузму адвокати и услуге које они пружају из Нацрт закона што није било могуће јер се Директива о услугама која се транспонује Нацртом закона о услугама односи на адвокате. Представнику Адвокатске коморе Војводине је то и објашњено на централној јавној расправи, 21. новембра 2015. године. Осим тога, на Пододбору за унутрашње тржиште који се организује у поступку преговора за пријем у Европску унију, 3. децембра 2015. године, представници Европске комисије, који су од својих представника добили информације о спроведеној јавној расправи, су нагласили да је објашњење дато представницима адвоката у складу са Директивом, односно да се Нацрт мора односити и на адвокате.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Министарство унутрашње и спољне трговине добило је пројекат за успостављање ЈЕКТ и даље усклађивање са Директивом о услугама који се финансира из ИПА фондова.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство унутрашње и спољне трговине

2. Назив прописа

Предлог закона о услугама

Draf Law on services

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,

члан 59.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

У потпуност испуњава обавезе Споразума.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Поглавље 3. Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, Пословно настањивање 3.3.1. и Слобода прекограничног пружања услуга 3.3.2.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уговор о функционисању Европске уније, чл. 49. и 56.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market

Директива 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године о услугама на унутрашњем тржишту.

Предлог закона о услугама је потпуно усклађен са Директивом о услугама.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.
/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).
/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Да, енглески.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Европска Комисија доставила је коментаре на Предлог закона. Примедбе дате у коментарима су прихваћене.

ТАБЕЛА УСКАЂЕНОСТИ

1. Назив прописа Европске уније: Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006, p. 36–68)				2. „CELEX” ознака ЕУ прописа: 32006L0123		
Директива 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године о услугама на унутрашњем тржишту				4. Датум израде табеле 16.05.2024.		
2. Овлашћени предлагач прописа: Влада Обрађивач: Министарство унутрашње и спољне трговине						
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о услугама Draf Law on services				6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа: 2014-44		
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б 1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Републике Србије	Садржина одредбе	Усклађеност (Потпуно усклађено – ПУ, Делимично усклађено – ДУ, Неусклађено – НУ, непреносиво – НП)	Разлози за делимичну усклађеност	Примедба
Chapter I 1.1.	This Directive establishes general provisions facilitating the exercise of the freedom of establishment for service providers and the free movement of services, while maintaining a high quality of services.	1	Овим законом уређују се право на пословно настањивање и слобода прекограничног пружања услуга уз обезбеђење високог степена безбедности и квалитета услуга, успостављање Јединствене електронске контактне тачке, права	ПУ		

			корисника услуга, административна сарадња са државама Европског економског простора, надзор над спровођењем овог закона и друга питања од значаја за право на пословно настањивање и слободу прекограничног пружања услуга.			
1.2.	This Directive does not deal with the liberalisation of services of general economic interest, reserved to public or private entities, nor with the privatisation of public entities providing services.	3.3.1. 3.3.2.	Одредбе овог закона не примењују се на: уређивање услуга од општег економског интереса и на либерализацију пружања тих услуга; приватизацију правних лица која пружају услуге;	ПУ		
1.3.	This Directive does not deal with the abolition of monopolies providing services nor with aids granted by Member States which are covered by Community rules on competition. This Directive does not affect the freedom of Member States to define, in conformity with Community law, what they consider to be services of general economic interest, how those services should be organised and financed, in compliance with the State aid rules, and what specific obligations they should be subject to.	3.3.9. 3.3.1	Одредбе овог закона не примењују се на: укидање монопола у пружању услуга и на државну помоћ. Одредбе овог закона не примењују се на: уређивање услуга од општег економског интереса и на либерализацију пружања тих услуга;	ПУ		
1.4.	This Directive does not affect measures taken at Community level or at national level, in conformity with Community law, to protect or promote cultural or linguistic diversity or media pluralism.	3.3.8.	Одредбе овог закона не примењују се на: мере којима се штити или унапређује културна или језичка разноврсност или медијски плурализам;	ПУ		
1.5.	This Directive does not affect Member States' rules of criminal law. However, Member States may not restrict the freedom to provide services by applying criminal law provisions which specifically regulate or affect access to or exercise of a service activity in	3.3.6.	Одредбе овог закона не примењују се на: област кривичног права;	ПУ		

	circumvention of the rules laid down in this Directive.					
1.6.	This Directive does not affect labour law, that is any legal or contractual provision concerning employment conditions, working conditions, including health and safety at work and the relationship between employers and workers, which Member States apply in accordance with national law which respects Community law. Equally, this Directive does not affect the social security legislation of the Member States.	3.3.5.	Одредбе овог закона не примењују се на: радне односе, безбедност и здравље на раду, социјалну заштиту, опорезивање;	ПУ		
1.7.	This Directive does not affect the exercise of fundamental rights as recognised in the Member States and by Community law. Nor does it affect the right to negotiate, conclude and enforce collective agreements and to take industrial action in accordance with national law and practices which respect Community law.	3.3.3. 3.3.4.	Одредбе овог закона не примењују се на: дредбе овог закона не односе се на на: остваривање људских и мањинских права; право на преговарање о закључењу и закључење колективног уговора и права из колективних уговора;	ПУ		
2.1.	This Directive shall apply to services supplied by providers established in a Member State.	3.1.	Овај закон примењује се на услуге које држављани Републике Србије или државе ЕЕП односно правна лица са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП пружају на територији Републике Србије, као и на услуге које држављани Републике Србије односно правна лица са седиштем у Републици Србији пружају на територији држава ЕЕП.	ПУ		
2.2.	This Directive shall not apply to the following activities: (a) non-economic services of general interest; (b) financial services, such as banking, credit, insurance and re-insurance, occupational or personal pensions, securities, investment funds, payment and investment advice, including the services listed in Annex I to Directive 2006/48/EC; (c) electronic communications services and networks, and associated facilities and services, with respect to	3.4. 1–11 Упоредни преглед: (a) – 1) (b) – 2) (c) – 3)	Одредбе овог закона не примењују се и на: 1) услуге од општег интереса; 2) финансијске услуге, услуге повезане са дигиталном имовином и друге услуге над чијим пружањем Народна банка Србије врши	ПУ		

	<p>matters covered by Directives 2002/19/EC, 2002/20/EC, 2002/21/EC, 2002/22/EC and 2002/58/EC;</p> <p>(d) services in the field of transport, including port services, falling within the scope of Title V of the Treaty;</p> <p>(e) services of temporary work agencies;</p> <p>(f) healthcare services whether or not they are provided via healthcare facilities, and regardless of the ways in which they are organised and financed at national level or whether they are public or private;</p> <p>(g) audiovisual services, including cinematographic services, whatever their mode of production, distribution and transmission, and radio broadcasting;</p> <p>(h) gambling activities which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including lotteries, gambling in casinos and betting transactions;</p> <p>(i) activities which are connected with the exercise of official authority as set out in Article 45 of the Treaty;</p> <p>(j) social services relating to social housing, childcare and support of families and persons permanently or temporarily in need which are provided by the State, by providers mandated by the State or by charities recognised as such by the State;</p> <p>(k) private security services;</p> <p>(l) services provided by notaries and bailiffs, who are appointed by an official act of government.</p>	<p>(d) – 4)</p> <p>(e) – 5)</p> <p>(f) – 6)</p> <p>(g) – 7)</p> <p>(h) – 8)</p> <p>(i) – 11)</p> <p>(j) – 10)</p> <p>(k) – 9)</p> <p>(l) – 11)</p>	<p>надзор, односно контролу, у складу са законом;</p> <p>3) пружање јавних електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава и/или јавно доступних електронских комуникационих услуга;</p> <p>4) услуге у области саобраћаја, укључујући ваздушни, водни, железнички и друмски саобраћај, јавни градски превоз и такси превоз, превоз санитарским возилом и возилом хитне медицинске помоћи, аеродромске и лучке службе;</p> <p>5) услуге привременог запошљавања;</p> <p>6) послове здравствене заштите који обухватају спровођење мера за очување и унапређење здравља грађана, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију;</p> <p>7) аудиовизуелне услуге, укључујући телевизијско и радијско емитовање и биоскопске пројекције;</p> <p>8) приређивање игара на срећу;</p> <p>9) услуге приватног обезбеђења;</p> <p>10) услуге социјалне заштите, које пружају установе социјалне заштите и други субјекти у социјалној заштити у складу са законом, као и делатност удружења</p>			
--	---	--	---	--	--	--

			основаних ради остваривања хуманитарних циљева; 11) вршење пренетих или поверених јавних овлашћења, укључујући јавнобележничку делатност и послове извршитеља.			
2.3.	This Directive shall not apply to the field of taxation.	3.3.5.	Одредбе овог закона не примењују се на: радне односе, безбедност и здравље на раду, социјалну заштиту, опорезивање;	ПУ		
3.1.	If the provisions of this Directive conflict with a provision of another Community act governing specific aspects of access to or exercise of a service activity in specific sectors or for specific professions, the provision of the other Community act shall prevail and shall apply to those specific sectors or professions. These include: (a) Directive 96/71/EC; (b) Regulation (EEC) No 1408/71; (c) Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities; (d) Directive 2005/36/EC.	4.1.	Прописи којима се уређују право на пословно настањивање и слобода прекограничног пружања услуга усклађују се са одредбама овог закона осим прописа који се усаглашавају са прописима Европске уније о упућеним запосленим у услужним делатностима, аудиовизуелним услугама, признавању професионалних квалификација, или примени прописа о социјалном осигурању на раднике, samozaposlena лица и њихове породице.	ПУ	.	
3.2.	This Directive does not concern rules of private international law, in particular rules governing the law applicable to contractual and non contractual obligations, including those which guarantee that consumers benefit from the protection granted to them by the consumer protection rules laid down in the consumer legislation in force in their Member State.	3.3.7.	Одредбе овог закона не примењују се на: одређивање меродавног права;	ПУ		
3.3.	Member States shall apply the provisions of this Directive in compliance with the rules of the Treaty on the right of establishment and the free movement of	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	

	services.					
4.1.	<p>For the purposes of this Directive, the following definitions shall apply:</p> <p>1) ‘service’ means any self-employed economic activity, normally provided for remuneration, as referred to in Article 50 of the Treaty;</p> <p>2) ‘provider’ means any natural person who is a national of a Member State, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who offers or provides a service;</p> <p>3) ‘recipient’ means any natural person who is a national of a Member State or who benefits from rights conferred upon him by Community acts, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who, for professional or non-professional purposes, uses, or wishes to use, a service;</p> <p>4) ‘Member State of establishment’ means the Member State in whose territory the provider of the service concerned is established;</p> <p>5) ‘establishment’ means the actual pursuit of an economic activity, as referred to in Article 43 of the Treaty, by the provider for an indefinite period and through a stable infrastructure from where the business of providing services is actually carried out;</p> <p>6) ‘authorisation scheme’ means any procedure under which a provider or recipient is in effect required to take steps in order to obtain from a competent authority a formal decision, or an implied decision, concerning access to a service activity or the exercise thereof;</p> <p>7) ‘requirement’ means any obligation, prohibition, condition or limit provided for in the laws, regulations or administrative provisions of the Member States or in consequence of case-law, administrative practice, the rules of professional bodies, or the collective rules of professional associations or other professional organisations, adopted in the exercise of their legal</p>	2.1.1-18	<p>Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:</p> <p>1) пословно настањивање је стварно обављање услужне привредне делатности, без временског ограничења и путем сталне инфраструктуре;</p> <p>2) седиште је место из кога се стварно управља обављањем привредне делатности пружаоца услуге;</p> <p>3) држава седишта је Република Србија или државе Европског економског простора, у зависности од тога где се налази седиште пружаоца услуга;</p> <p>4) држава ЕЕП је држава чланица Европског економског простора;</p> <p>5) пружање услуга је самостална услужна привредна делатност која се по правилу обавља уз накнаду;</p> <p>6) пружање мешовите услуге састоји се од најмање две различите самосталне услужне привредне делатности, које пружалац услуга обавља самостално, односно које заједно обављају два или више пружалаца услуга;</p> <p>7) пружалац услуге је држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које пружа или нуди пружање услуге;</p> <p>8) корисник услуге је</p>	ПУ		

	<p>autonomy; rules laid down in collective agreements negotiated by the social partners shall not as such be seen as requirements within the meaning of this Directive;</p> <p>8) ‘overriding reasons relating to the public interest’ means reasons recognised as such in the case law of the Court of Justice, including the following grounds: public policy; public security; public safety; public health; preserving the financial equilibrium of the social security system; the protection of consumers, recipients of services and workers; fairness of trade transactions; combating fraud; the protection of the environment and the urban environment; the health of animals; intellectual property; the conservation of the national historic and artistic heritage; social policy objectives and cultural policy objectives;</p> <p>9) ‘competent authority’ means any body or authority which has a supervisory or regulatory role in a Member State in relation to service activities, including, in particular, administrative authorities, including courts acting as such, professional bodies, and those professional associations or other professional organisations which, in the exercise of their legal autonomy, regulate in a collective manner access to service activities or the exercise thereof;</p> <p>10) ‘Member State where the service is provided’ means the Member State where the service is supplied by a provider established in another Member State;</p> <p>11) ‘regulated profession’ means a professional activity or a group of professional activities as referred to in Article 3(1)(a) of Directive 2005/36/EC;</p> <p>12) ‘commercial communication’ means any form of communication designed to promote, directly or indirectly, the goods, services or image of an undertaking, organisation or person engaged in commercial, industrial or craft activity or practising a</p>	<p>држављанин Републике Србије или државе ЕЕП, односно правно лице са седиштем у Републици Србији или држави ЕЕП, које користи или има намеру да користи услугу, у било које сврхе;</p> <p>9) прекогранично пружање услуге је пружање услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није пословно настањен на територији државе у којој се услуга пружа;</p> <p>10) прекогранично коришћење услуге је коришћење услуге у Републици Србији или у држави ЕЕП, када пружалац услуге није пословно настањен на територији државе у којој се услуга пружа;</p> <p>11) орган јавне власти је државни орган, орган аутономне покрајине, орган јединице локалне самоуправе, лице којем је поверено јавно овлашћење, професионално или струковно удружење или организација, који уређује или надзире пружање или коришћење услуга односно спроводи поступак за добијање сагласности;</p> <p>12) поступак за добијање сагласности је поступак пред органом јавне власти у којем се пружаоцу односно кориснику услуге издаје дозвола, одобрење или други правни акт неопходан за пружање услуге односно за њено коришћење, укључујући друге правне акте којима је условљена регистрација или добијање сагласности за обављање одређене услужне делатности;</p>			
--	---	--	--	--	--

	<p>regulated profession. The following do not in themselves constitute commercial communications:</p> <p>(a) information enabling direct access to the activity of the undertaking, organisation or person, including in particular a domain name or an electronic-mailing address;</p> <p>(b) communications relating to the goods, services or image of the undertaking, organisation or person, compiled in an independent manner, particularly when provided for no financial consideration.</p>		<p>13) услов за добијање сагласности је сваки услов за пружање или коришћење услуге, који произлази из закона, подзаконског општег акта Републике Србије, општег акта аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, општег акта организације којој су поверена јавна овлашћења, општег акта професионалног или струковног удружења или организације, осим услова који произлази из колективног уговора;</p> <p>14) јавни интерес је општи интерес који обухвата: јавни поредак, јавну безбедност, одбрану, јавну заштиту, јавно здравље, очување финансијске равнотеже система социјалне заштите, заштиту потрошача, корисника услуга и радника, поштовање начела савесности и поштења у пословним односима, спречавање преварног поступања, заштиту животне средине и здравља животиња и биља, заштиту интелектуалне својине, заштиту и очување историјског и културног наслеђа, циљеве социјалне и културне политике;</p> <p>15) регулисана професија је професионална делатност или скуп професионалних делатности код којих је приступ и обављање, односно начин обављања делатности на основу законских, подзаконских или других аката, непосредно или посредно условљен поседовањем одређених професионалних квалификација, као и професионална делатност или скуп професионалних делатности којима се</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>баве чланови стручних организација са професионалним називом;</p> <p>16) пословна комуникација је сваки облик комуникације у циљу промовисања робе, услуга или пословног угледа правног или физичког лица које се бави привредном делатношћу или регулисаном професијом, са изузетком:</p> <p>(1) давања информација које омогућавају непосредан приступ делатности овог лица, као што су информације о његовој електронској адреси или адреси електронске поште, и</p> <p>(2) давања, без накнаде, информација које су прикупљене истраживањима или на други сличан начин, о роби, услугама или пословном угледу овог лица;</p> <p>17) услуга од општег економског интереса је услуга чији квалитет, услове пружања или цену уређује, надзире или контролише орган јавне власти, у циљу заштите јавног интереса, нарочито због велике вредности почетних улагања, ограничености ресурса за њено пружање, одрживог развоја, друштвене солидарности и уједначеног регионалног развоја;</p> <p>18) ИМИ систем је информациони систем за административну сарадњу и електронску размену података између надлежних органа држава ЕЕП нарочито у областима као што су услуге, електронска трговина, професионалне квалификације и права пацијената у прекограничној</p>			
--	--	--	--	--	--

			здравственој заштити.			
Chapter II 5.1.	Member States shall examine the procedures and formalities applicable to access to a service activity and to the exercise thereof. Where procedures and formalities examined under this paragraph are not sufficiently simple, Member States shall simplify them.	/	/	НП		
5.2.	The Commission may introduce harmonised forms at Community level, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2). These forms shall be equivalent to certificates, attestations and any other documents required of a provider.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
5.3.	Where Member States require a provider or recipient to supply a certificate, attestation or any other document proving that a requirement has been satisfied, they shall accept any document from another Member State which serves an equivalent purpose or from which it is clear that the requirement in question has been satisfied. They may not require a document from another Member State to be produced in its original form, or as a certified copy or as a certified translation, save in the cases provided for in other Community instruments or where such a requirement is justified by an overriding reason relating to the public interest, including public order and security. The first subparagraph shall not affect the right of Member States to require non-certified translations of documents in one of their official languages.	5.1. 5.2. 5.3.	Ако се у поступку за добијање сагласности од пружаоца услуга захтева да одређеном исправом односно документом докаже испуњеност услова за добијање сагласности, орган јавне власти дужан је да прихвати сваку исправу односно документ из државе ЕЕП који су намењени истој сврси односно из којих јасно произлази да је тај услов испуњен. Орган јавне власти не може да захтева од пружаоца услуге да достави оригинал, оверену копију или оверени превод исправе односно документа из става 1. овог члана, осим када за то постоји јавни интерес. Орган јавне власти може да захтева од пружаоца услуге да достави неоверени превод исправе односно документа из става 1. овог члана на језик који је у службеној употреби у Републици Србији.	ПУ		
5.4.	Paragraph 3 shall not apply to the documents referred to in Article 7(2) and 50 of Directive 2005/36/EC, in	5.4.	Одредбе овог члана се не примењују на доказивање испуњености услова за признавање	ПУ		

	<p>Articles 45(3), 46, 49 and 50 of Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts, in Article 3(2) of Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained, in the First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community and in the Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State.</p>		<p>страних стручних квалификација, доказивање испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, доказивање испуњености услова за упис у одговарајући регистар, доказивање уписа адвоката у одговарајући именик односно регистар у матичној држави.</p>			
6.1.	<p>1. Member States shall ensure that it is possible for providers to complete the following procedures and formalities through points of single contact:</p> <p>(a) all procedures and formalities needed for access to his service activities, in particular, all declarations, notifications or applications necessary for authorisation from the competent authorities, including applications for inclusion in a register, a roll or a database, or for registration with a professional body or association;</p> <p>(b) any applications for authorisation needed to exercise his service activities.</p>	6.4. 6.7.	<p>Министарство надлежно за послове трговине и органи јавне власти старају се да сва заинтересована лица могу електронским путем преко ЈЕКТ-а поуздано и лако да прибаве све обрасце и документа и да предузму све радње у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.</p> <p>Влада уређује поступак прикупљања и размене података између органа јавне власти и надлежног министарства преко ЈЕКТ-а, као и начин преузимања података</p>	ПУ		

			из електронских регистара који су успостављени посебним законима. .			
6.2.	The establishment of points of single contact shall be without prejudice to the allocation of functions and powers among the authorities within national systems.	/	/	НП		
7.1.	Member States shall ensure that the following information is easily accessible to providers and recipients through the points of single contact: (a) requirements applicable to providers established in their territory, in particular those requirements concerning the procedures and formalities to be completed in order to access and to exercise service activities; (b) the contact details of the competent authorities enabling the latter to be contacted directly, including the details of those authorities responsible for matters concerning the exercise of service activities; (c) the means of, and conditions for, accessing public registers and databases on providers and services; (d) the means of redress which are generally available in the event of dispute between the competent authorities and the provider or the recipient, or between a provider and a recipient or between providers; (e) the contact details of the associations or organisations, other than the competent authorities, from which providers or recipients may obtain practical assistance.	7.1.1-5 Упоредни преглед: (a) – 1) (b) – 2) (c) – 3) (d) – 4) (e) – 5)	Надлежно министарство је дужно да пружаоцима и корисницима услуга омогући да преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама о: 1) условима које пружаоци услуга морају да испуне у Републици Србији, а нарочито о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање и прекогранично пружање услуга; 2) органима јавне власти који обављају послове од значаја за функционисање тржишта и промет услуга, њиховим надлежностима те начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима; 3) начину и условима за упис односно остваривање увида у јавне регистре и базе података о услугама и пружаоцима услуга; 4) правним средствима и поступцима за остваривање и заштиту права пружалаца односно корисника услуга; 5) организацијама и удружењима која пружају практичну помоћ пружаоцима односно корисницима услуга и начину на који пружалац односно корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима.	ПУ		

7.2.	Member States shall ensure that it is possible for providers and recipients to receive, at their request, assistance from the competent authorities, consisting in information on the way in which the requirements referred to in point (a) of paragraph 1 are generally interpreted and applied. Where appropriate, such advice shall include a simple step-by-step guide. The information shall be provided in plain and intelligible language.	7.2.	Надлежно министарство и органи јавне власти старају се да пружаоци и корисници услуга преко ЈЕКТ-а могу, на захтев, да добију обавештење од надлежног органа јавне власти о примени прописа од значаја за пословно настањивање односно пружање услуга и да добију једноставна општа упутства за поступање у складу с тим прописима.	ПУ		
7.3.	Member States shall ensure that the information and assistance referred to in paragraphs 1 and 2 are provided in a clear and unambiguous manner, that they are easily accessible at a distance and by electronic means and that they are kept up to date.	6.1. 6.2. 6.3.	<p>Јединствена електронска контактна тачка (у даљем тексту: ЈЕКТ) је државни електронски сервис путем којег органи јавне власти Републике Србије размењују информације и путем којег заинтересована лица могу бесплатно да се обавесте о условима и поступцима за остваривање права на пословно настањивање односно за добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.</p> <p>ЈЕКТ се успоставља на Порталу еУправа, у складу са законом.</p> <p>Надлежно министарство се стара да ЈЕКТ буде ажуран, прегледан, јасан и једноставан за коришћење. Органи јавне власти су дужни да надлежном министарству благовремено доставе потпуне податке из свог делокруга који су од значаја за ажурност ЈЕКТ-а.</p>	ПУ		
7.4.	Member States shall ensure that the points of single contact and the competent authorities respond as quickly as possible to any request for information or assistance as referred to in paragraphs 1 and 2 and, in cases where the request is faulty or unfounded, inform the applicant	7.4.	Орган јавне власти је дужан да најкасније у року од петнаест дана од дана пријема захтева пружаоцу односно кориснику услуга преко ЈЕКТ-а достави обавештење односно упутство из ст. 1. и 2. овог члана,	ПУ		

	accordingly without delay.		укључујући обавештење о томе да је захтев нејасан и непотпун.			
7.5.	Member States and the Commission shall take accompanying measures in order to encourage points of single contact to make the information provided for in this Article available in other Community languages. This does not interfere with Member States' legislation on the use of languages.	/	/	НП	Обавеза држава чланица и Европске комисије.	
7.6.	The obligation for competent authorities to assist providers and recipients does not require those authorities to provide legal advice in individual cases but concerns only general information on the way in which requirements are usually interpreted or applied.	7.3.	Орган јавне власти је дужан да пружи опште информације о примени одговарајућих прописа. Орган јавне власти није дужан да даје правне савете у појединачним случајевима.	ПУ		
8.1.	Member States shall ensure that all procedures and formalities relating to access to a service activity and to the exercise thereof may be easily completed, at a distance and by electronic means, through the relevant point of single contact and with the relevant competent authorities.	6.4.	Надлежно министарство и органи јавне власти старају се да сва заинтересована лица могу електронским путем преко ЈЕКТ-а поуздано и лако да прибаве све обрасце и документа и да предузму све радње у циљу испуњавања услова односно спровођења поступка за остваривање права на пословно настањивање односно добијање сагласности за пружање услуга у Републици Србији.	ПУ		
8.2.	Paragraph 1 shall not apply to the inspection of premises on which the service is provided or of equipment used by the provider or to physical examination of the capability or of the personal integrity of the provider or of his responsible staff.	6.5.	Одредба става 4. овог члана не односи се на услове чија се испуњеност мора непосредно проверити прегледом просторија или опреме за пружање услуга или проценом способности или личног интегритета пружаоца услуга или одговорних лица ако је пружалац услуге правно лице.	ПУ		
8.3.	The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt detailed	/	/	НП	Обавеза Европске	

	rules for the implementation of paragraph 1 of this Article with a view to facilitating the interoperability of information systems and use of procedures by electronic means between Member States, taking into account common standards developed at Community level.				комисије.	
Chapter III Section 1 9.1.	Member States shall not make access to a service activity or the exercise thereof subject to an authorisation scheme unless the following conditions are satisfied: (a) the authorisation scheme does not discriminate against the provider in question; (b) the need for an authorisation scheme is justified by an overriding reason relating to the public interest; (c) the objective pursued cannot be attained by means of a less restrictive measure, in particular because an a posteriori inspection would take place too late to be genuinely effective.	8.1. 8.2. 8.3. + 5–8 ЗОУП 12–15 ЗОУП	Пружаоци услуга имају право на пословно настањивање у Републици Србији. Обављање услужне привредне делатности може се условити добијањем сагласности у поступку пред органом јавне власти. Поступак за добијање сагласности из става 2. овог члана уређује се и води у складу с принципима законитости, заштите права грађана и заштите јавног интереса, сразмерности и недискриминације, ефикасности и економичности, правилног и потпуног утврђивања одлучних чињеница, двостепености у решавању, правноснажности и пружања помоћи странци.	ПУ		
9.2.	In the report referred to in Article 39(1), Member States shall identify their authorisation schemes and give reasons showing their compatibility with paragraph 1 of this Article.	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	
9.3.	This section shall not apply to those aspects of authorisation schemes which are governed directly or indirectly by other Community instruments.	/	/	НП		
10.1.	Authorisation schemes shall be based on criteria which preclude the competent authorities from exercising their power of assessment in an arbitrary manner.	9.1.	Услови за добијање сагласности за пружање услуга прописују се у циљу спречавања самовољног поступања органа јавне власти пред којим се води поступак и заштите јавног интереса у складу са принципима сразмерности, недискриминације,	ПУ		

			јавности и транспарентности и морају да буду општи, објективни, унапред објављени, лако доступни и јасни..			
10.2.	The criteria referred to in paragraph 1 shall be: (a) non-discriminatory; (b) justified by an overriding reason relating to the public interest; (c) proportionate to that public interest objective; (d) clear and unambiguous; (e) objective; (f) made public in advance; (g) transparent and accessible.	9.1.	Услови за добијање сагласности за пружање услуга прописују се у циљу спречавања самовољног поступања органа јавне власти пред којим се води поступак и заштите јавног интереса и у складу са принципима сразмерности, недискриминације, јавности и транспарентности и морају да буду општи, објективни, унапред објављени, лако доступни и јасни.	ПУ		
10.3.	The conditions for granting authorisation for a new establishment shall not duplicate requirements and controls which are equivalent or essentially comparable as regards their purpose to which the provider is already subject in another Member State or in the same Member State. The liaison points referred to in Article 28(2) and the provider shall assist the competent authority by providing any necessary information regarding those requirements.	9.3.	У поступку за добијање сагласности не може се захтевати да пружалац услуге поново испуни услове из става 1. овог члана, ако је већ једном испунио исте услове, или по сврси битно сличне услове, у Републици Србији или у држави ЕЕП. Претходна испуњеност услова доказује се у складу с одредбама члана 5. овог закона.	ПУ		
10.4.	The authorisation shall enable the provider to have access to the service activity, or to exercise that activity, throughout the national territory, including by means of setting up agencies, subsidiaries, branches or offices, except where an authorisation for each individual establishment or a limitation of the authorisation to a certain part of the territory is justified by an overriding reason relating to the public interest.	10.1. 10.2. 10.4.	Сагласност за пружање услуга издаје се без просторних и временских ограничења. Сагласност из става 1. овог члана укључује и могућност оснивања зависних друштава и образовања огранака. Просторно важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити ако то налаже јавни интерес.	ПУ		
10.5.	The authorisation shall be granted as soon as it is established, in the light of an appropriate examination,					Ова област

	that the conditions for authorisation have been met.				регулисана је Законом о управном поступку.	
10.6.	Except in the case of the granting of an authorisation, any decision from the competent authorities, including refusal or withdrawal of an authorisation, shall be fully reasoned and shall be open to challenge before the courts or other instances of appeal.				Ова област је регулисана Законом о управном поступку.	
10.7.	This Article shall not call into question the allocation of the competences, at local or regional level, of the Member States' authorities granting authorisations.	/	/	НП		
11.1.	An authorisation granted to a provider shall not be for a limited period, except where: (a) the authorisation is being automatically renewed or is subject only to the continued fulfilment of requirements; (b) the number of available authorisations is limited by an overriding reason relating to the public interest; or (c) a limited authorisation period can be justified by an overriding reason relating to the public interest.	10.1. 10.5.1–3 10.6.	Сагласност за пружање услуга издаје се без просторних и временских ограничења. Временско важење сагласности за пружање услуга може се законом ограничити у следећим случајевима: 1) ако је неопходна редовна провера испуњености услова за добијање сагласности за пружање услуга, а континуирана испуњеност тих услова гарантује пружаоцу услуга да ће сагласност бити обновљена; 2) ако јавни интерес налаже да се ограничи број овлашћених пружалаца одређене услуге, у складу се одредбама члана 11. овог закона; 3) ако јавни интерес налаже да важење сагласности буде временски ограничено. Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако се може обновити бесплатно и без поновне провере испуњености услова.	ПУ		

11.2.	Paragraph 1 shall not concern the maximum period before the end of which the provider must actually commence his activity after receiving authorisation.	10.7.	Не сматра се да је сагласност за пружање услуга временски ограничена ако је прописан рок у којем је пружалац услуга дужан да почне да обавља услужну делатност пошто је добио сагласност.	ПУ		
11.3.	Member States shall require a provider to inform the relevant point of single contact provided for in Article 6 of the following changes: (a) the creation of subsidiaries whose activities fall within the scope of the authorisation scheme; (b) changes in his situation which result in the conditions for authorisation no longer being met.	10.3.	Пружалац услуге је дужан да у року од седам дана обавести ЈЕКТ о оснивању зависног друштва у циљу обављања услужне делатности за коју је добио сагласност, као и о томе да више не испуњава неки од услова за добијање сагласности.	ПУ		
11.4.	This Article shall be without prejudice to the Member States' ability to revoke authorisations, when the conditions for authorisation are no longer met.	/	/	НП		
12.1.	Where the number of authorisations available for a given activity is limited because of the scarcity of available natural resources or technical capacity, Member States shall apply a selection procedure to potential candidates which provides full guarantees of impartiality and transparency, including, in particular, adequate publicity about the launch, conduct and completion of the procedure.	11.1.	Ако ограниченост природних ресурса или техничких капацитета за обављање одређене услужне делатности налаже да број овлашћених пружалаца буде ограничен, сагласност за пружање услуге добија се у транспарентном и непристрасно спроведеном поступку по јавном позиву.	ПУ		
12.2.	In the cases referred to in paragraph 1, authorisation shall be granted for an appropriate limited period and may not be open to automatic renewal nor confer any other advantage on the provider whose authorisation has just expired or on any person having any particular links with that provider.	11.2.	Сагласност за пружање услуге која је добијена у поступку по јавном позиву ограничена је временски и не може се обновити без спровођења поступка из става 1 овог члана. Учесници у поступку по јавном позиву су равноправни, а сагласност коју су раније имали не може им се рачунати као предност.	ПУ		
12.3.	Subject to paragraph 1 and to Articles 9 and 10, Member	11.3.	Приликом утврђивања	ПУ		

	States may take into account, in establishing the rules for the selection procedure, considerations of public health, social policy objectives, the health and safety of employees or self-employed persons, the protection of the environment, the preservation of cultural heritage and other overriding reasons relating to the public interest, in conformity with Community law.		општих критеријума за давање сагласности на основу јавног позива орган јавне власти води рачуна о јавном интересу.			
13.1.	Authorisation procedures and formalities shall be clear, made public in advance and be such as to provide the applicants with a guarantee that their application will be dealt with objectively and impartially.	9.1.	Услови за добијање сагласности за пружање услуга прописују се у циљу спречавања самовољног поступања органа јавне власти пред којим се води поступак и заштите јавног интереса у складу с принципима сразмерности, недискриминације, јавности и транспарентности и морају да буду општи, објективни, унапред објављени, лако доступни и јасни.	ПУ		
13.2.	Authorisation procedures and formalities shall not be dissuasive and shall not unduly complicate or delay the provision of the service. They shall be easily accessible and any charges which the applicants may incur from their application shall be reasonable and proportionate to the cost of the authorisation procedures in question and shall not exceed the cost of the procedures.	9.2.	Пружаоцу услуга могу да се ставе на терет само разумни и стварни трошкови спровођења поступка за добијање сагласности. Поступак за добијање сагласности не сме да одвраћа пружаоце услуга од обављања услужних делатности, нити да одлаже или компликује пружање услуга без основаног разлога.	ПУ		
13.3.	Authorisation procedures and formalities shall provide applicants with a guarantee that their application will be processed as quickly as possible and, in any event, within a reasonable period which is fixed and made public in advance. The period shall run only from the time when all documentation has been submitted. When justified by the complexity of the issue, the time period may be extended once, by the competent authority, for a limited time. The extension and its duration shall be duly motivated and shall be notified to the applicant	12.7.	Орган јавне власти је дужан да у року од 30 дана од дана пријема одлучи о уредном захтеву за добијање сагласности. У сложеним случајевима орган јавне власти може да продужи овај рок и то само једном и највише за 30 дана. Одлука о продужењу рока за одлучивање производи правно дејство ако је достављена подносиоцу захтева пре него што је истекао рок који се продужава.	ПУ		

	before the original period has expired.		.			
13.4.	Failing a response within the time period set or extended in accordance with paragraph 3, authorisation shall be deemed to have been granted. Different arrangements may nevertheless be put in place, where justified by overriding reasons relating to the public interest, including a legitimate interest of third parties.	12.8.	Ако орган јавне власти пропусти рок за одлучивање, сматра се да је захтев за добијање сагласности усвојен у целини, осим ако је ради заштите јавног интереса посебним законом уређено другачије.	ПУ		
13.5.	All applications for authorisation shall be acknowledged as quickly as possible. The acknowledgement must specify the following: (a) the period referred to in paragraph 3; (b) the available means of redress; (c) where applicable, a statement that in the absence of a response within the period specified, the authorisation shall be deemed to have been granted.	12.1. 12.2. 12.3. 12.4.1–3	<p>За пријем поднесака у поступку за добијање сагласности надлежни су орган јавне власти пред којим се води поступак и надлежно министарство преко ЈЕКТ-а. Надлежно министарство је дужно да захтев за добијање сагласности и остале поднеске које је примило преко ЈЕКТ-а проследи органу јавне власти без одлагања, а најкасније следећег радног дана.</p> <p>Прималац је дужан да подносиоцу без одлагања потврди пријем поднеска.</p> <p>Надлежно министарство је дужно да потврди и да је поднесак који је примљен преко ЈЕКТ-а прослеђен надлежном органу јавне власти.</p> <p>Заједно с потврдом да је примио захтев за добијање сагласности, орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а дужно је да подносиоца захтева обавести о:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) року за одлучивање по том захтеву; 2) правним лековима на које подносилац захтева има право; 3) правним последицама пропуштања органа јавне власти да о захтеву одлучи у року. 	ПУ		

13.6.	In the case of an incomplete application, the applicant shall be informed as quickly as possible of the need to supply any additional documentation, as well as of any possible effects on the period referred to in paragraph 3.	12.5.	Ако поднесак има формални недостатак који спречава да се по њему поступи или је неразумљив или непотпун, орган јавне власти односно надлежно министарство преко ЈЕКТ-а дужно је да без одлагања обавести подносиоца захтева о потреби да уреди поднесак, и о томе да рок за одлучивање тече тек од достављања уредног захтева.	ПУ		
13.7.	When a request is rejected because it fails to comply with the required procedures or formalities, the applicant shall be informed of the rejection as quickly as possible.	12.6.	Одлука о захтеву за добијање сагласности без одлагања се доставља подносиоцу захтева, без обзира на то да ли је захтев поднет непосредно органу јавне власти или надлежном министарству преко ЈЕКТ-а.	ПУ		
Chapter III Section 2 14.1.	Member States shall not make access to, or the exercise of, a service activity in their territory subject to compliance with any of the following: 1) discriminatory requirements based directly or indirectly on nationality or, in the case of companies, the location of the registered office, including in particular: (a) nationality requirements for the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies; (b) a requirement that the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies be resident within the territory; 2) a prohibition on having an establishment in more than one Member State or on being entered in the registers or enrolled with professional bodies or associations of more than one Member State; 3) restrictions on the freedom of a provider to choose between a principal or a secondary establishment, in	9.4. 9.5. 9.6.1-4 9.7. 10.2. Упоредни преглед: 1) – 9 (4) 2) – 9 (5) 3) – 9 (5) 3) – 10 (2) 4) – 9 (6) (1) 5) – 9 (6) (2)	Услов за добијање сагласности за пружање услуга не сме да буде дискриминаторан у погледу стварног или регистрованог седишта односно држављанства или пребивалишта пружаоца услуге, његових оснивача, чланова или запослених. Од пружаоца услуге не може да се захтева да има регистровано или стварно седиште односно да буде члан професионалног или струковног удружења или организације само у једној држави ЕЕП, да му примарно седиште буде у Републици Србији, као и да је раније обављао односно био регистрован за обављање предметне услужне делатности у Републици Србији. Давање сагласности не може да се услови ни:	ПУ		

	<p>particular an obligation on the provider to have its principal establishment in their territory, or restrictions on the freedom to choose between establishment in the form of an agency, branch or subsidiary;</p> <p>4) conditions of reciprocity with the Member State in which the provider already has an establishment, save in the case of conditions of reciprocity provided for in Community instruments concerning energy;</p> <p>5) the case-by-case application of an economic test making the granting of authorisation subject to proof of the existence of an economic need or market demand, an assessment of the potential or current economic effects of the activity or an assessment of the appropriateness of the activity in relation to the economic planning objectives set by the competent authority; this prohibition shall not concern planning requirements which do not pursue economic aims but serve overriding reasons relating to the public interest;</p> <p>6) the direct or indirect involvement of competing operators, including within consultative bodies, in the granting of authorisations or in the adoption of other decisions of the competent authorities, with the exception of professional bodies and associations or other organisations acting as the competent authority; this prohibition shall not concern the consultation of organisations, such as chambers of commerce or social partners, on matters other than individual applications for authorisation, or a consultation of the public at large;</p> <p>7) an obligation to provide or participate in a financial guarantee or to take out insurance from a provider or body established in their territory. This shall not affect the possibility for Member States to require insurance or financial guarantees as such, nor shall it affect requirements relating to the participation in a collective compensation fund, for instance for members of professional bodies or organisations;</p>	<p>6) – 9 (7) 7) – 9 (6) (3–4) 8) – 9 (5)</p>	<p>1) постојањем реципроцитета с државом ЕЕП у којој пружалац услуге има седиште односно чији је држављанин;</p> <p>2) економском оправданошћу давања сагласности у конкретном случају;</p> <p>3) закључивањем уговора о осигурању од професионалне одговорности с домаћим осигуравачем;</p> <p>4) прибављањем гаранције код домаће банке.</p> <p>У поступку за добијање сагласности за пружање услуга не може се тражити мишљење професионалног или струковног удружења чији су чланови стварни или потенцијални конкуренти пружаоца услуге.</p> <p>10 (2) Сагласност из става 1 овог члана укључује и могућност оснивања зависних друштава и образовања огранака.</p>			
--	---	---	---	--	--	--

	8) an obligation to have been pre-registered, for a given period, in the registers held in their territory or to have previously exercised the activity for a given period in their territory.					
15.1.	Member States shall examine whether, under their legal system, any of the requirements listed in paragraph 2 are imposed and shall ensure that any such requirements are compatible with the conditions laid down in paragraph 3. Member States shall adapt their laws, regulations or administrative provisions so as to make them compatible with those conditions.	/	/	ДУ		
15.2.	Member States shall examine whether their legal system makes access to a service activity or the exercise of it subject to compliance with any of the following non-discriminatory requirements: (a) quantitative or territorial restrictions, in particular in the form of limits fixed according to population or of a minimum geographical distance between providers; (b) an obligation on a provider to take a specific legal form; (c) requirements which relate to the shareholding of a company; (d) requirements, other than those concerning matters covered by Directive 2005/36/EC or provided for in other Community instruments, which reserve access to the service activity in question to particular providers by virtue of the specific nature of the activity; (e) a ban on having more than one establishment in the territory of the same State; (f) requirements fixing a minimum number of employees; (g) fixed minimum and/or maximum tariffs with which the provider must comply; (h) an obligation on the provider to supply other specific services jointly with his service.	/	/	ДУ	У чл. 15 Директиве побројани су услови који нису збрањени, али је неопходно да их држава преиспита (ако су већ прописани) у светлу одредаба чл. 8, ст. 2 и чл. 9, ст. 1 НЗОУ, односно да има на уму ове чланове ако након усвајања ЗОУ буде прописивала нове услове за прекогранично	
15.3.	Member States shall verify that the requirements	/	/	ДУ		

	<p>referred to in paragraph 2 satisfy the following conditions:</p> <p>(a) non-discrimination: requirements must be neither directly nor indirectly discriminatory according to nationality nor, with regard to companies, according to the location of the registered office;</p> <p>(b) necessity: requirements must be justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) proportionality: requirements must be suitable for securing the attainment of the objective pursued; they must not go beyond what is necessary to attain that objective and it must not be possible to replace those requirements with other, less restrictive measures which attain the same result.</p>				<p>обављање појединих услужних делатности.</p> <p>НЗОУ прописује листу услова којима се не може условити добијање сагласности за прекогранично обављање услужне делатности (чл. 9, ст. 2–6);</p> <p>мимо тога, НЗОУ предвиђа обавезна обележја оних услова који су дозвољени (чл. 8, ст. 2 и чл. 9, ст. 1).</p> <p>Нема потребе да се посебно прописује да ће законодавац морати да преиспита да ли дозвољени услови испуњавају услове недискриминат орности,</p>
15.4.	<p>Paragraphs 1, 2 and 3 shall apply to legislation in the field of services of general economic interest only insofar as the application of these paragraphs does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular task assigned to them.</p>	/	/	ДУ	

					<p>сразмерности, итд, јер то већ произлази из одредаба чл. 8 и чл. 9.</p> <p>Потпуно усклађивање биће обезбеђено другим активностима. Влада Републике Србије је у новембру 2016. године усвојила Програм усаглашавања домаћег законодавства са Директивом о услугама 2006/123/ЕЗ који садржи листу секторских прописа које треба преиспитати.</p>	
15.5.	<p>In the mutual evaluation report provided for in Article 39(1), Member States shall specify the following:</p> <p>(a) the requirements that they intend to maintain and the reasons why they consider that those requirements comply with the conditions set out in paragraph 3;</p> <p>(b) the requirements which have been abolished or made</p>	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	

	less stringent.					
15.6.	From 28 December 2006 Member States shall not introduce any new requirement of a kind listed in paragraph 2, unless that requirement satisfies the conditions laid down in paragraph 3.	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	
15.7.	Member States shall notify the Commission of any new laws, regulations or administrative provisions which set requirements as referred to in paragraph 6, together with the reasons for those requirements. The Commission shall communicate the provisions concerned to the other Member States. Such notification shall not prevent Member States from adopting the provisions in question. Within a period of 3 months from the date of receipt of the notification, the Commission shall examine the compatibility of any new requirements with Community law and, where appropriate, shall adopt a decision requesting the Member State in question to refrain from adopting them or to abolish them. The notification of a draft national law in accordance with Directive 98/34/EC shall fulfil the obligation of notification provided for in this Directive.	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	
Chapter IV Section 1 16.1.	Member States shall respect the right of providers to provide services in a Member State other than that in which they are established. The Member State in which the service is provided shall ensure free access to and free exercise of a service activity within its territory. Member States shall not make access to or exercise of a service activity in their territory subject to compliance with any requirements which do not respect the following principles: (a) non-discrimination: the requirement may be neither directly nor indirectly discriminatory with regard to nationality or, in the case of legal persons, with regard to the Member State in which they are established;	13.1. 13.2. 13.3.1–2	Прекогранично пружање услуга је слободно. Прекогранично пружање услуге може се законом ограничити само ако је то неопходно за заштиту јавног поретка, јавне безбедности, јавног здравља или животне средине од стварне и озбиљне опасности. Ограничење из става 2. овог члана прописује се и тумачи у складу с принципима: 1) недискриминације по основу државе седишта односно држављанства пружаоца или корисника услуге; 2) сразмерности циљевима	ПУ		

	(b) necessity: the requirement must be justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment; (c) proportionality: the requirement must be suitable for attaining the objective pursued, and must not go beyond what is necessary to attain that objective.		ради којих је прописано.			
16.2.	Member States may not restrict the freedom to provide services in the case of a provider established in another Member State by imposing any of the following requirements: (a) an obligation on the provider to have an establishment in their territory; (b) an obligation on the provider to obtain an authorisation from their competent authorities including entry in a register or registration with a professional body or association in their territory, except where provided for in this Directive or other instruments of Community law; (c) a ban on the provider setting up a certain form or type of infrastructure in their territory, including an office or chambers, which the provider needs in order to supply the services in question; (d) the application of specific contractual arrangements between the provider and the recipient which prevent or restrict service provision by the self-employed; (e) an obligation on the provider to possess an identity document issued by its competent authorities specific to the exercise of a service activity; (f) requirements, except for those necessary for health and safety at work, which affect the use of equipment and material which are an integral part of the service provided; (g) restrictions on the freedom to provide the services referred to in Article 19.	14.1.1–3 14.2 14.3 14.4. 14.5. 19.1–4 Упоредни преглед: (a) – 14 (1) (1) (b) – 14 (1) (2) (c) – 14 (2) (d) – 14 (5) (e) – 14 (1) (3) (f) – 14 (3) (g) – 14 (4) и 19 (1–4)	Прекогранично пружање услуга не може се условити: 1) пословним настањивањем на територији Републике Србије; 2) добијањем сагласности од органа јавне власти, уписом у одговарајући регистар или чланством у професионалном или струковном удружењу или организацији у Републици Србији, осим када је то предвиђено прописом којим се прописи Републике Србије усаглашавају са правом Европске уније; 3) поседовањем исправе на основу које се утврђује идентитет, коју издаје орган јавне власти у Републици Србији. Пружаоцу услуге који нема седиште у Републици Србији не може се забранити да успостави односно користи инфраструктуру потребну за обављање предметне услужне делатности. Посебни услови у погледу опреме и потрошног материјала за обављање услужне делатности прописују се само ако су неопходни за заштиту јавног здравља односно за спровођење или унапређење безбедности и здравља на раду.	ПУ		

			<p>Прекогранично пружање услуга на територији Републике Србије не може се отежавати односно онемогућавати мерама или прописима који подстичу кориснике услуга да услуге прибављају од пружалаца услуга са седиштем на територији Републике Србије.</p> <p>Прекогранично обављање услужних делатности samozапослених физичких лица не може се условити заснивањем радног односа. Samozапослени се не могу ставити у неравноправан положај у односу на правна лица ограничавањем њихове уговорне способности.</p>			
16.3.	The Member State to which the provider moves shall not be prevented from imposing requirements with regard to the provision of a service activity, where they are justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment and in accordance with paragraph 1. Nor shall that Member State be prevented from applying, in accordance with Community law, its rules on employment conditions, including those laid down in collective agreements.	13.1. 13.2. 13.3.1–2	Наведено горе, код чл. 16 (1) Директиве.	ПУ		
16.4.	By 28 December 2011 the Commission shall, after consultation of the Member States and the social partners at Community level, submit to the European Parliament and the Council a report on the application of this Article, in which it shall consider the need to propose harmonisation measures regarding service activities covered by this Directive.	/	/	/	/	
17.1.	Article 16 shall not apply to: 1) services of general economic interest which are provided in another Member State, inter alia: (a) in the postal sector, services covered by Directive 97/67/EC of the European Parliament and of the Council	15.1.1–8 Упоредни	Одредбе чл. 13. и 14. овог закона не примењују се на: 1) услугу која је посебним законом одређена као услуга од општег економског интереса, под условом да је тим законом јасно и	ПУ		

	<p>of 15 December 1997 on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service;</p> <p>(b) in the electricity sector, services covered by Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity;</p> <p>(c) in the gas sector, services covered by Directive 2003/55/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in natural gas;</p> <p>(d) water distribution and supply services and waste water services;</p> <p>(e) treatment of waste;</p> <p>2) matters covered by Directive 96/71/EC;</p> <p>3) matters covered by Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data;</p> <p>4) matters covered by Council Directive 77/249/EEC of 22 March 1977 to facilitate the effective exercise by lawyers of freedom to provide services;</p> <p>5) the activity of judicial recovery of debts;</p> <p>6) matters covered by Title II of Directive 2005/36/EC, as well as requirements in the Member State where the service is provided which reserve an activity to a particular profession;</p> <p>7) matters covered by Regulation (EEC) No 1408/71;</p> <p>8) as regards administrative formalities concerning the free movement of persons and their residence, matters covered by the provisions of Directive 2004/38/EC that lay down administrative formalities of the competent authorities of the Member State where the service is provided with which beneficiaries must comply;</p>	<p>преглед:</p> <p>1) – 1)</p> <p>2) – 8)</p> <p>(1)</p> <p>3) – 8)</p> <p>(2)</p> <p>4) – 8)</p> <p>(4)</p> <p>5) – 2)</p> <p>6) – 8)</p> <p>(6)</p> <p>7) – 8)</p> <p>(3)</p> <p>8) – 8)</p> <p>(5)</p> <p>9) – 3)</p> <p>10) – 8)</p> <p>(7)</p> <p>11) – 4)</p> <p>12) – 5)</p> <p>13) – 8)</p> <p>(8)</p> <p>14) – 6)</p> <p>15) – 7)</p>	<p>прецизно одређен предмет дате услуге (предмет обавезе пружаоца услуге према њеном кориснику), као и јавни интерес за њено обављање, нарочито у делатностима поштанских услуга, снабдевања електричном енергијом, гасом и водом, одводњавања и третмана отпада;</p> <p>2) обављање послова извршитеља;</p> <p>3) улазак и боравак држављана трећих држава (лица која нису држављани РС или држављани земаља ЕЕП) на територији Републике Србије;</p> <p>4) ауторска и сродна права, топографије интегрисаних кола, као и права индустријске својине; законску јавнобележничку форму одређених правних послова и изјава;</p> <p>5) регистрацију возила која су предмет лизинга односно дугорочног закупа по основу уговора закљученог изван Републике Србије;</p> <p>6) меродавно право за уговорне и вануговорне обавезе;</p> <p>7) питања уређена законима који се усаглашавају са посебним прописима Европске уније о:</p> <p>(1) упућивању запослених у услужним делатностима;</p> <p>(2) заштити података о личности;</p> <p>(3) социјалном осигурању запослених, samozапослених лица и</p>			
--	--	---	---	--	--	--

	<p>9) as regards third country nationals who move to another Member State in the context of the provision of a service, the possibility for Member States to require visa or residence permits for third country nationals who are not covered by the mutual recognition regime provided for in Article 21 of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders or the possibility to oblige third country nationals to report to the competent authorities of the Member State in which the service is provided on or after their entry;</p> <p>10) as regards the shipment of waste, matters covered by Council Regulation (EEC) No 259/93 of 1 February 1993 on the supervision and control of shipments of waste within, into and out of the European Community;</p> <p>11) copyright, neighbouring rights and rights covered by Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products and by Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases, as well as industrial property rights;</p> <p>12) acts requiring by law the involvement of a notary;</p> <p>13) matters covered by Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audit of annual accounts and consolidated accounts;</p> <p>14) the registration of vehicles leased in another Member State;</p> <p>15) provisions regarding contractual and non-contractual obligations, including the form of contracts, determined pursuant to the rules of private international law.</p>		<p>њихових породица;</p> <p>(4) слободи обављања адвокатске делатности, која се у целости уређује прописима о адвокатури;</p> <p>(5) посебним административним условима за слободно кретање лица;</p> <p>(6) регулисаним професијама, као и о услужној делатности коју због њене природе могу да обављају само лица која испуњавају услове за бављење одговарајућом регулисаном професијом;</p> <p>(7) надзору и контроли транспорта отпада;</p> <p>(8) ревизији финансијских извештаја.</p>			
18.1.	By way of derogation from Article 16, and in exceptional circumstances only, a Member State may, in respect of a provider established in another Member	16.1.	У изузетним случајевима, када прети стварна и озбиљна опасност по јавно здравље или животну средину, држављанину	ПУ		

	State, take measures relating to the safety of services.		државе ЕЕП односно правном лицу са седиштем у држави ЕЕП може се ограничити слобода пружања услуга на територији Републике Србије, покретањем поступка и изрицањем мере у складу са законом ради спречавања или отклањања дате опасности.			
18.2.	<p>The measures provided for in paragraph 1 may be taken only if the mutual assistance procedure laid down in Article 35 is complied with and the following conditions are fulfilled:</p> <p>(a) the national provisions in accordance with which the measure is taken have not been subject to Community harmonisation in the field of the safety of services;</p> <p>(b) the measures provide for a higher level of protection of the recipient than would be the case in a measure taken by the Member State of establishment in accordance with its national provisions;</p> <p>(c) the Member State of establishment has not taken any measures or has taken measures which are insufficient as compared with those referred to in Article 35(2);</p> <p>(d) the measures are proportionate.</p>	16.2. 16.3. 16.4.	<p>Мера из става 1. овог члана мора да буде сразмерна опасности која прети и изриче се под условом да:</p> <p>1) у Европској унији није извршено усклађивање прописа о безбедности предметне услуге;</p> <p>2) изречена мера обезбеђује ефикаснију заштиту од мере која се може предузети по праву државе седишта пружаоца услуге;</p> <p>3) држава седишта пружаоца услуге није предузела никакве мере или су мере које је предузела недовољне за отклањање опасности која прети.</p> <p>Орган јавне власти може да изрекне меру из става 1. овог члана само ако је претходно окончан поступак узајамне помоћи из члана 17. овог закона.</p> <p>Одредба става 3. овог члана не примењује се на поступак пред судом.</p>	ПУ		
18.3.	Paragraphs 1 and 2 shall be without prejudice to provisions, laid down in Community instruments, which guarantee the freedom to provide services or which allow derogations therefrom.	/	/	НП		
Chapter IV	Member States may not impose on a recipient	18.1.	Корисници услуга слободно и под једнаким условима користе услуге	ПУ		

Section 2 19.1.	requirements which restrict the use of a service supplied by a provider established in another Member State, in particular the following requirements: (a) an obligation to obtain authorisation from or to make a declaration to their competent authorities; (b) discriminatory limits on the grant of financial assistance by reason of the fact that the provider is established in another Member State or by reason of the location of the place at which the service is provided.	19.2. 19.3.	на територији Републике Србије. Прекогранично коришћење услуге не може да се услови добијањем сагласности од органа јавне власти, односно давањем изјаве пред тим органом, осим ако се исто захтева за коришћење те услуге када је пружалац услуге пословно настањен у Републици Србији. Забрањено је да се кориснику услуге онемогући или отежа добијање финансијске помоћи за прибављање одређене услуге, због тога што пружалац услуге нема седиште у Републици Србији, односно због места пружања услуге.			
20.1.	Member States shall ensure that the recipient is not made subject to discriminatory requirements based on his nationality or place of residence.	19.1.	Забрањена је дискриминација корисника услуга по основу: 1) државе седишта односно држављанства, пребивалишта или боравишта корисника; 1) државе седишта односно држављанства пружаоца, чију услугу користи или намерава да користи	ПУ		
20.2.	Member States shall ensure that the general conditions of access to a service, which are made available to the public at large by the provider, do not contain discriminatory provisions relating to the nationality or place of residence of the recipient, but without precluding the possibility of providing for differences in the conditions of access where those differences are directly justified by objective criteria.	19.4.	Општи услови пословања пружаоца услуге могу да садрже посебне услове за коришћење услуга с обзиром на држављанство, пребивалиште или боравиште корисника услуге само ако за то постоје оправдани разлози Разлике у тарифи због трошкова путовања до места корисника услуге, повећани трошкови због техничких услова за пружање услуге на одређеном месту, итд.).	ПУ		
21.1.	Member States shall ensure that recipients can obtain, in their Member State of residence, the following	18.2.	Корисници услуга имају право на обавештеност о општим	ПУ		

	<p>information:</p> <p>(a) general information on the requirements applicable in other Member States relating to access to, and exercise of, service activities, in particular those relating to consumer protection;</p> <p>(b) general information on the means of redress available in the case of a dispute between a provider and a recipient;</p> <p>(c) the contact details of associations or organisations, including the centres of the European Consumer Centres Network, from which providers or recipients may obtain practical assistance.</p> <p>Where appropriate, advice from the competent authorities shall include a simple step-by-step guide. Information and assistance shall be provided in a clear and unambiguous manner, shall be easily accessible at a distance, including by electronic means, and shall be kept up to date.</p>	<p>20.1.</p> <p>20.2.</p> <p>20.3.</p>	<p>условима под којима се у државама ЕЕП пружају и користе услуге, ради доношења разумних економских одлука о прекограничном коришћењу услуга.</p> <p>Надлежно министарство дужно је да корисницима услуга омогући да, на захтев, преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама од значаја за прекогранично коришћење услуга.</p> <p>Информације из става 1. овог члана односе се на:</p> <p>1) услове које пружаоци услуга морају да испуне у држави ЕЕП, а нарочито услове који се односе на заштиту потрошача;</p> <p>2) правна средства и поступке за остваривање и заштиту права корисника услуга када пружалац услуге нема седиште у Републици Србији;</p> <p>3) организације и удружења која пружају практичну помоћ корисницима услуга у државама ЕЕП, као и начин на који корисник услуге ступа у непосредан контакт с њима.</p> <p>Надлежно министарство прибавља информације од значаја за прекогранично коришћење услуга у поступку административне сарадње с надлежним органима држава ЕЕП из члана 29. овог закона.</p>			
21.2.	<p>Member States may confer responsibility for the task referred to in paragraph 1 on points of single contact or on any other body, such as the centres of the European Consumer Centres Network, consumer associations or Euro Info Centres.</p>	<p>20.1.</p> <p>20.3.</p>	<p>Надлежно министарство дужно је да корисницима услуга омогући да, на захтев, преко ЈЕКТ-а лако приступе тачним и потпуним информацијама од значаја за</p>	ПУ		

	Member States shall communicate to the Commission the names and contact details of the designated bodies. The Commission shall transmit them to all Member States.		прекогранично коришћење услуга. Надлежно министарство прибавља информације од значаја за прекогранично коришћење услуга у поступку административне сарадње с надлежним органима држава ЕЕП из члана 29. овог закона.			
21.3.	In fulfilment of the requirements set out in paragraphs 1 and 2, the body approached by the recipient shall, if necessary, contact the relevant body for the Member State concerned. The latter shall send the information requested as soon as possible to the requesting body which shall forward the information to the recipient. Member States shall ensure that those bodies give each other mutual assistance and shall put in place all possible measures for effective cooperation. Together with the Commission, Member States shall put in place practical arrangements necessary for the implementation of paragraph 1.	20.3.	Надлежно министарство прибавља информације од значаја за прекогранично коришћење услуга у поступку административне сарадње с надлежним органима држава ЕЕП из члана 29. овог закона.	ПУ		
21.4.	The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt measures for the implementation of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, specifying the technical mechanisms for the exchange of information between the bodies of the various Member States and, in particular, the interoperability of information systems, taking into account common standards.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
Chapter V 22.1.	Member States shall ensure that providers make the following information available to the recipient: (a) the name of the provider, his legal status and form, the geographic address at which he is established and details enabling him to be contacted rapidly and communicated with directly and, as the case may be, by electronic means; (b) where the provider is registered in a trade or other similar public register, the name of that register and the	22.1.1– 11 Упоред ни преглед: (a) – 1) (b) – 2)	Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге стави на располагање следеће податке: 1) име и презиме, односно назив пружаоца услуге, статус, правну форму, адресу седишта, адресу за пријем поште, број телефона и, по могућности, број факса и адресу за пријем електронске поште;	ПУ		

	<p>provider's registration number, or equivalent means of identification in that register;</p> <p>(c) where the activity is subject to an authorisation scheme, the particulars of the relevant competent authority or the single point of contact;</p> <p>(d) where the provider exercises an activity which is subject to VAT, the identification number referred to in Article 22(1) of Sixth Council Directive 77/388/EEC of 17 May 1977 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment (38);</p> <p>(e) in the case of the regulated professions, any professional body or similar institution with which the provider is registered, the professional title and the Member State in which that title has been granted;</p> <p>(f) the general conditions and clauses, if any, used by the provider;</p> <p>(g) the existence of contractual clauses, if any, used by the provider concerning the law applicable to the contract and/or the competent courts;</p> <p>(h) the existence of an after-sales guarantee, if any, not imposed by law;</p> <p>(i) the price of the service, where a price is pre-determined by the provider for a given type of service;</p> <p>(j) the main features of the service, if not already apparent from the context;</p> <p>(k) the insurance or guarantees referred to in Article 23(1), and in particular the contact details of the insurer or guarantor and the territorial coverage.</p>	<p>(c) – 3)</p> <p>(d) – 4)</p> <p>(e) – 5)</p> <p>(f) – 6)</p> <p>(g) – 7)</p> <p>(h) – 8)</p> <p>(i) – 9)</p> <p>(j) – 10)</p> <p>(k) – 12)</p>	<p>2) ако је пружалац услуге уписан у јавни регистар, назив регистра и матични број, односно други податак за поуздану идентификацију пружаоца услуге у том регистру;</p> <p>3) ако се за пружање дате услуге захтева сагласност органа јавне власти, основне податке о том органу или ЈЕКТ-у, њиховим надлежностима, као и начину на који се ступа у непосредан контакт с њима;</p> <p>4) ако је пружалац услуге порески обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, његов порески идентификациони број;</p> <p>5) за регулисане професије, професионалну или стручну квалификацију пружаоца услуге и државу у којој је стечена односно призната, те професионално или струковно удружење или организацију код којих је пружалац услуге уписан у именик односно регистар;</p> <p>6) опште услове пословања пружаоца услуге, ако постоје;</p> <p>7) уговарање меродавног права или надлежности суда односно арбитраже, ако је предвиђено;</p> <p>8) гаранцију, ако постоји;</p> <p>9) цену услуге, ако је унапред одређена;</p> <p>10) основна обележја услуге, ако нису очигледна;</p> <p>11) опасна својства услуге из члана 24. став 1. овог закона;</p>			
--	--	---	---	--	--	--

			<p>12) ако пружалац услуге има законску обавезу да се осигура од професионалне одговорности, односно да кориснику услуге пружи одговарајуће средство обезбеђења, основне податке о осигуравачу односно даваоцу обезбеђења, као и начину на који се ступа у непосредан контакт с њима;</p> <p>13) о начину на који корисник услуге може да изјави рекламацију у случају да услуга која му је пружена није саобразна ономе што је уговорено, као и поступку решавања рекламације.</p>			
22.2.	<p>Member States shall ensure that the information referred to in paragraph 1, according to the provider's preference:</p> <p>(a) is supplied by the provider on his own initiative;</p> <p>(b) is easily accessible to the recipient at the place where the service is provided or the contract concluded;</p> <p>(c) can be easily accessed by the recipient electronically by means of an address supplied by the provider;</p> <p>(d) appears in any information documents supplied to the recipient by the provider which set out a detailed description of the service he provides.</p>	21.3.	<p>Пружалац услуге извршава обавезу из става 1. овог члана на један од следећих начина:</p> <p>1) стављањем на располагање кориснику услуге података из члана 22. овог закона на месту закључења уговора, односно на месту пружања услуге ако се уговор не закључује у писаној форми, тако да му буду лако доступни;</p> <p>2) предајом кориснику услуге информационог материјала који садржи детаљан опис услуге, све податке из члана 22. овог закона, као и податке из члана 23. овог закона које је корисник захтевао;</p> <p>3) достављањем кориснику услуге електронске адресе на којој су лако доступни сви подаци из члана 22. овог закона.</p>	ПУ		
22.3.	<p>Member States shall ensure that, at the recipient's request, providers supply the following additional</p>	23.1.1–7	<p>Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге на његов захтев</p>	ПУ		

	<p>information:</p> <p>(a) where the price is not pre-determined by the provider for a given type of service, the price of the service or, if an exact price cannot be given, the method for calculating the price so that it can be checked by the recipient, or a sufficiently detailed estimate;</p> <p>(b) as regards the regulated professions, a reference to the professional rules applicable in the Member State of establishment and how to access them;</p> <p>(c) information on their multidisciplinary activities and partnerships which are directly linked to the service in question and on the measures taken to avoid conflicts of interest. That information shall be included in any information document in which providers give a detailed description of their services;</p> <p>(d) any codes of conduct to which the provider is subject and the address at which these codes may be consulted by electronic means, specifying the language version available;</p> <p>(e) where a provider is subject to a code of conduct, or member of a trade association or professional body which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement, information in this respect. The provider shall specify how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of non-judicial means of dispute settlement.</p>	<p>Упоредни преглед:</p> <p>(a) – 1)</p> <p>(a) – 2)</p> <p>(b) – 3)</p> <p>(c) – 5)</p> <p>(d) – 4)</p> <p>(e) – 6)</p>	<p>стави на располагање и следеће податке:</p> <p>1) цену услуге коју пружалац нема у редовној понуди, али у оквиру своје делатности може да је пружи на захтев корисника услуге;</p> <p>2) ако цена не може да се утврди унапред, начин на који корисник услуге може поуздано да је израчуна;</p> <p>3) за регулисане професије, опште акте којима је дата регулисана професија уређена у земљи седишта пружаоца услуге, као и начин на који се приступа тим актима;</p> <p>4) кодификована правила струке и кодекс професионалне етике који обавезују пружаоца услуге и електронска адреса на којој су доступни, уз навођење језика на којем су расположиви;</p> <p>5) мешовите услуге које пружалац услуга такође обавља а које су непосредно повезане с предметном услугом, друге пружаоце с којима их обавља, као и предузете мере за спречавање сукоба интереса;</p> <p>6) основне податке о вансудском решавању спорова при професионалном, струковном или трговачком удружењу или организацији у коју је учлањен пружалац услуга, односно према кодификованим правилима струке или кодексу пословне етике који га обавезују, као и начин на који се приступа детаљним подацима о вансудском решавању спорова;</p> <p>7) друге информације о</p>			
--	--	---	---	--	--	--

			својствима услуге коју пружалац нуди.			
22.4.	Member States shall ensure that the information which a provider must supply in accordance with this Chapter is made available or communicated in a clear and unambiguous manner, and in good time before conclusion of the contract or, where there is no written contract, before the service is provided.	21.1. 21.2. 21.4.	У циљу одржавања и унапређења безбедности и квалитета услуга, пружалац услуге дужан је да кориснику услуге благовремено, јасно и прегледно стави на располагање потпуне податке из члана 22. овог закона. Пужалац услуге дужан је да обавезу из става 1. овог члана изврши пре закључења уговора, односно пре почетка пружања услуге ако се уговор не закључује у писаној форми. Ако пружалац услуге не испуни обавезу из става 1. овог члана, корисник услуге може да захтева поништење уговора. Право да се захтева поништење уговора престаје истеком једне године од дана његовог закључења.	ПУ		
22.5.	The information requirements laid down in this Chapter are in addition to requirements already provided for in Community law and do not prevent Member States from imposing additional information requirements applicable to providers established in their territory.	/	/	НП		
22.6.	The Commission may, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), specify the content of the information provided for in paragraphs 1 and 3 of this Article according to the specific nature of certain activities and may specify the practical means of implementing paragraph 2 of this Article.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
23.1.	Member States may ensure that providers whose services present a direct and particular risk to the health or safety of the recipient or a third person, or to the financial security of the recipient, subscribe to professional liability insurance appropriate to the nature	24.1. 24.2. 22.1.11.	Пужалац услуге дужан је да закључи уговор о обавезном осигурању од одговорности или да пружи друго обезбеђење за обавезу накнаде штете, ако одређена услужна делатност при нормалном обављању	ПУ		

	and extent of the risk, or provide a guarantee or similar arrangement which is equivalent or essentially comparable as regards its purpose.		<p>непосредно изазива повећану опасност од смрти, телесне повреде или оштећења здравља корисника услуге или трећег лица или прети да озбиљно наруши имовинско стање корисника услуге.</p> <p>Влада утврђује листу услуга које се сматрају опасним у смислу става 1. овог члана.</p> <p>Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге стави на располагање следеће податке:</p> <p>11) опасна својства услуге из члана 24, став 1 овог закона.</p>			
23.2.	<p>When a provider establishes himself in their territory, Member States may not require professional liability insurance or a guarantee from the provider where he is already covered by a guarantee which is equivalent, or essentially comparable as regards its purpose and the cover it provides in terms of the insured risk, the insured sum or a ceiling for the guarantee and possible exclusions from the cover, in another Member State in which the provider is already established. Where equivalence is only partial, Member States may require a supplementary guarantee to cover those aspects not already covered.</p> <p>When a Member State requires a provider established in its territory to subscribe to professional liability insurance or to provide another guarantee, that Member State shall accept as sufficient evidence attestations of such insurance cover issued by credit institutions and insurers established in other Member States.</p>	24.3. 24.4.	<p>При остваривању права на пословно настањивање у Републици Србији, сматра се да је пружалац услуге са седиштем у држави ЕЕП испунио обавезу из става 1. овог члана, ако се већ осигурао од одговорности односно дао довољно средство обезбеђења у држави ЕЕП. Постојање осигурања од одговорности односно довољног обезбеђења пружалац услуге може да доказује исправом која му је издата у држави ЕЕП, у складу с одредбама члана 5. овог закона.</p> <p>Ако осигурање односно средство обезбеђења које пружалац услуге са седиштем у држави ЕЕП има, само делимично покрива ризик одговорности за штету од опасне услуге, дужан је да пружи довољно обезбеђење за ризик који није покривен.</p>	ПУ		
23.3.	Paragraphs 1 and 2 shall not affect professional insurance or guarantee arrangements provided for in	/	/	НП		

	other Community instruments.					
23.4.	For the implementation of paragraph 1, the Commission may, in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 40(2), establish a list of services which exhibit the characteristics referred to in paragraph 1 of this Article. The Commission may also, in accordance with the procedure referred to in Article 40(3), adopt measures designed to amend non-essential elements of this Directive by supplementing it by establishing common criteria for defining, for the purposes of the insurance or guarantees referred to in paragraph 1 of this Article, what is appropriate to the nature and extent of the risk.	/	/	НП		
23.5.	For the purpose of this Article ‘direct and particular risk’ means a risk arising directly from the provision of the service, ‘health and safety’ means, in relation to a recipient or a third person, the prevention of death or serious personal injury, ‘financial security’ means, in relation to a recipient, the prevention of substantial losses of money or of value of property, ‘professional liability insurance’ means insurance taken out by a provider in respect of potential liabilities to recipients and, where applicable, third parties arising out of the provision of the service.	24 (1)	Већ наведено код чл. 23 (1) Директиве	ПУ		
24.1.	Member States shall remove all total prohibitions on commercial communications by the regulated professions.	26.1.	Лице које се бави регулисаном професијом има право да промовише своје услуге и добар пословни углед, у складу с правилима струке и професионалне етике, на начин који одговара природи дате регулисане професије, чувајући пословну тајну и достојанство, самосталност и независност своје професије.	ПУ		

24.2.	Member States shall ensure that commercial communications by the regulated professions comply with professional rules, in conformity with Community law, which relate, in particular, to the independence, dignity and integrity of the profession, as well as to professional secrecy, in a manner consistent with the specific nature of each profession. Professional rules on commercial communications shall be non-discriminatory, justified by an overriding reason relating to the public interest and proportionate.	26.2. 26.3.	Ако то налаже јавни интерес, пословна комуникација лица која се баве одређеном регулисаном професијом може да се ограничи правилима струке односно кодексом пословне етике, на сразмеран и недискриминаторан начин. Прописи којима се уређује пословна комуникација регулисане професије усклађују се са одредбама овог закона.	ПУ		
25.1.	Member States shall ensure that providers are not made subject to requirements which oblige them to exercise a given specific activity exclusively or which restrict the exercise jointly or in partnership of different activities. However, the following providers may be made subject to such requirements: (a) the regulated professions, in so far as is justified in order to guarantee compliance with the rules governing professional ethics and conduct, which vary according to the specific nature of each profession, and is necessary in order to ensure their independence and impartiality; (b) providers of certification, accreditation, technical monitoring, test or trial services, in so far as is justified in order to ensure their independence and impartiality.	27.1. 27.3.	Пружање мешовитих услуга је слободно. Слободно пружање мешовитих услуга може да се ограничи законом, на сразмеран и недискриминаторан начин, ради поштовања услова из става 2 овог члана.	ПУ		
25.2.	Where multidisciplinary activities between providers referred to in points (a) and (b) of paragraph 1 are authorised, Member States shall ensure the following: (a) that conflicts of interest and incompatibilities between certain activities are prevented; (b) that the independence and impartiality required for certain activities is secured; (c) that the rules governing professional ethics and conduct for different activities are compatible with one another, especially as regards matters of professional secrecy.	27.2.	Лица која се баве регулисаним професијама, као и лица која обављају послове акредитације, издавања сертификата, техничког надзора, испитивања или тестирања, могу да учествују у пружању мешовитих услуга под следећим условима: 1) да не постоји сукоб интереса односно неспојивост одређених делатности; 2) да је осигурана	ПУ		

			самосталност и независност услужне делатности за коју је законом прописано да је самостална и независна; 3) да су правила струке и професионалне етике, а нарочито правила о професионалној тајни, која обавезују пружаоце мешовите услуге међусобно усклађена.			
25.3.	In the report referred to in Article 39(1), Member States shall indicate which providers are subject to the requirements laid down in paragraph 1 of this Article, the content of those requirements and the reasons for which they consider them to be justified.	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	
26.1.1	Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage providers to take action on a voluntary basis in order to ensure the quality of service provision, in particular through use of one of the following methods: (a) certification or assessment of their activities by independent or accredited bodies; (b) drawing up their own quality charter or participation in quality charters or labels drawn up by professional bodies at Community level.	28.1.1.	Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су: 1) мере и активности којима подстиче пружаоце услуга да самостално одржавају и унапређују квалитет својих услуга, тако што приступају системима независне сертификације, односно доносе повеље квалитета или приступају таквим повељама;	ПУ		
26.2.	Member States shall ensure that information on the significance of certain labels and the criteria for applying labels and other quality marks relating to services can be easily accessed by providers and recipients.	28.1.2.	Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су:	ПУ		

			2) обавештавање пружалаца и корисника услуга о значењу и условима за добијање различитих ознака квалитета у услужним делатностима;			
26.3.	Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage professional bodies, as well as chambers of commerce and craft associations and consumer associations, in their territory to cooperate at Community level in order to promote the quality of service provision, especially by making it easier to assess the competence of a provider.	28.1.3.	Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су: 3) мере и активности којима подстиче професионална и струковна удружења и организације, као и удружења и савезе удружења за заштиту потрошача, на сарадњу с професионалним, струковним и потрошачким организацијама из држава ЕЕП, ради контроле, очувања и унапређења безбедности и квалитета услуга;	ПУ		
26.4.	Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage the development of independent assessments, notably by consumer associations, in relation to the quality and defects of service provision, and, in particular, the development at Community level of comparative trials or testing and the communication of the results.	28.1.4.	Република Србија предузима мере и активности ради остваривања дугорочног циља обезбеђења системских услова за унапређење безбедности и квалитета услуга које се пружају на њеној територији, као што су: 4) мере и активности којима подстиче развој система независног оцењивања квалитета услуга и сертификације пружалаца услуга.	ПУ		
26.5.	Member States, in cooperation with the Commission, shall encourage the development of voluntary European standards with the aim of facilitating compatibility	/	/	НП	Обавеза држава чланица.	

	between services supplied by providers in different Member States, information to the recipient and the quality of service provision.					
27.1.	Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers supply contact details, in particular a postal address, fax number or e-mail address and telephone number to which all recipients, including those resident in another Member State, can send a complaint or a request for information about the service provided. Providers shall supply their legal address if this is not their usual address for correspondence. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers respond to the complaints referred to in the first subparagraph in the shortest possible time and make their best efforts to find a satisfactory solution.	22.1.13. 22.2.	Пружалац услуге дужан је да кориснику услуге стави на располагање следеће податке: 13) о начину на који корисник услуге може да изјави рекламацију у случају да услуга која му је пружена није саобразна ономе што је уговорено, те поступку решавања рекламације. На поступак решавања рекламације из става 1, тачка 13) овог закона сходно се примењују одредбе закона којим се уређује заштита потрошача.	ПУ		
27.2.	Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers are obliged to demonstrate compliance with the obligations laid down in this Directive as to the provision of information and to demonstrate that the information is accurate.	38 39 40 21.4.	/	ПУ		
27.3.	Where a financial guarantee is required for compliance with a judicial decision, Member States shall recognise equivalent guarantees lodged with a credit institution or insurer established in another Member State. Such credit institutions must be authorised in a Member State in accordance with Directive 2006/48/EC and such insurers in accordance, as appropriate, with First Council Directive 73/239/EEC of 24 July 1973 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking-up and pursuit of the business of direct insurance other than life assurance and Directive 2002/83/EC of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 concerning life assurance.	25	Када суд у поступку обезбеђења обавезе пружаоца услуге са седиштем у држави ЕЕП да обезбеди испуњење своје обавезе, дужан је да прихвати довољно средство обезбеђења из државе ЕЕП.	ПУ		

27.4.	Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers who are subject to a code of conduct, or are members of a trade association or professional body, which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement inform the recipient thereof and mention that fact in any document which presents their services in detail, specifying how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of such a mechanism.	21.3.2.	<p>Пружалац услуге извршава обавезу из става 1. овог члана на један од следећих начина:</p> <p>2) предајом кориснику услуге информационог материјала који садржи детаљан опис услуге, све податке из члана 22. овог закона, као и податке из члана 23. овог закона које је корисник захтевао;</p>	ПУ		
Chapter VI 28.1.	Member States shall give each other mutual assistance, and shall put in place measures for effective cooperation with one another, in order to ensure the supervision of providers and the services they provide.	29.1. 29.2.1–7	<p>У циљу контроле, очувања и унапређења квалитета и безбедности услуга, као и надзора над радом пружалаца услуга у правном промету, Република Србија приступа ИМИ систему за административну сарадњу и електронску размену података с државама ЕЕП.</p> <p>Органи јавне власти Републике Србије дужни су да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да:</p> <p>1) размењују податке од значаја за контролу, очување и унапређење квалитета и безбедности услуга с надлежним органима држава ЕЕП;</p> <p>2) учествују у поступку узајамне помоћи из члана 17. овог закона;</p> <p>3) на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року доставе податке о пружаоцу услуге или о услузи;</p> <p>4) на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП у разумном року спроведу инспекцијски или други облик надзора или контроле</p>	ПУ		

			у складу са законом; 5) обавесте без одлагања надлежни орган државе ЕЕП о препрекама за поступање по примљеном захтеву, ради даље сарадње на отклањању тих препрека; 6) омогуће надлежним органима државе ЕЕП увид у регистре пружалаца услуга под условима који важе за домаће органе јавне власти; 7) обавесте Европску комисију о томе да надлежни орган државе ЕЕП не испуњава обавезу сарадње у оквиру ИМИ система.			
28.2.	For the purposes of this Chapter, Member States shall designate one or more liaison points, the contact details of which shall be communicated to the other Member States and the Commission. The Commission shall publish and regularly update the list of liaison points.	29.4. 29.5.	Надлежно министарство национални координатор који обавља послове координације рада органа јавне власти Републике Србије у ИМИ систему. Влада уређује спровођење административне сарадње и електронске размене података с државама ЕЕП путем ИМИ система, а посебно сарадњу у вези с надзором над пружањем услуга и предузимањем мера упозорења, као и рад националног координатора из става 4. овог члана.	ПУ		
28.3.	Information requests and requests to carry out any checks, inspections and investigations under this Chapter shall be duly motivated, in particular by specifying the reason for the request. Information exchanged shall be used only in respect of the matter for which it was requested.	29.3.	Орган јавне власти дужан је да информације које је добио путем ИМИ система користи само за оне сврхе за које је захтевао	ПУ		
28.4.	In the event of receiving a request for assistance from competent authorities in another Member State, Member States shall ensure that providers established in their	/	/	/	/	

	territory supply their competent authorities with all the information necessary for supervising their activities in compliance with their national laws.					
28.5.	In the event of difficulty in meeting a request for information or in carrying out checks, inspections or investigations, the Member State in question shall rapidly inform the requesting Member State with a view to finding a solution.	29.2.5.	Органи јавне власти Републике Србије дужни су да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да: 5) обавесте без одлагања надлежни орган државе ЕЕП о препрекама за поступање по примљеном захтеву, ради даље сарадње на отклањању тих препрека;	ПУ		
28.6.	Member States shall supply the information requested by other Member States or the Commission by electronic means and within the shortest possible period of time.	/	/	ПУ		
28.7.	Member States shall ensure that registers in which providers have been entered, and which may be consulted by the competent authorities in their territory, may also be consulted, in accordance with the same conditions, by the equivalent competent authorities of the other Member States.	29.2.6.	Органи јавне власти Републике Србије дужни су да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да: 6) омогуће надлежним органима државе ЕЕП увид у регистре пружалаца услуга под условима који важе за домаће органе јавне власти;	ПУ		
28.8.	Member States shall communicate to the Commission information on cases where other Member States do not fulfil their obligation of mutual assistance. Where necessary, the Commission shall take appropriate steps, including proceedings provided for in Article 226 of the Treaty, in order to ensure that the Member States concerned comply with their obligation of mutual assistance. The Commission shall periodically inform Member States about the functioning of the mutual assistance provisions.	29.2.7.	Органи јавне власти Републике Србије дужни су да путем ИМИ система сарађују с надлежним органима држава ЕЕП, а нарочито да: 7) обавесте Европску комисију о томе да надлежни орган државе ЕЕП не испуњава обавезу сарадње у оквиру ИМИ система.	ПУ		
29.1.	With respect to providers providing services in another	31.1.	Поред надзора и контроле из	ПУ		

	Member State, the Member State of establishment shall supply information on providers established in its territory when requested to do so by another Member State and, in particular, confirmation that a provider is established in its territory and, to its knowledge, is not exercising his activities in an unlawful manner.	31.2.1–2	<p>члана 30. овог закона, надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП.</p> <p>Орган јавне власти дужан је да путем ИМИ система, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, у најкраћем року достави податке о пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији, укључујући:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) потврду да предметни пружалац услуге има седиште у Републици Србији; 2) потврду да предметни пружалац услуге, према сазнањима органа јавне власти, обавља своју делатност у складу са законом. 			
29.2.	The Member State of establishment shall undertake the checks, inspections and investigations requested by another Member State and shall inform the latter of the results and, as the case may be, of the measures taken. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities can decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by another Member State.	31.3. 31.4.	<p>Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе надзор, укључујући инспекцијски надзор,—односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у Републици Србији, као и да путем ИМИ система обавести надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама.</p> <p>При извршавању обавезе из става 3. овог члана, орган јавне власти предузима мере у складу са законом, које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.</p>	ПУ		
29.3.	Upon gaining actual knowledge of any conduct or	34.1.	Ако орган јавне власти утврди	ПУ		

	specific acts by a provider established in its territory which provides services in other Member States, that, to its knowledge, could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment, the Member State of establishment shall inform all other Member States and the Commission within the shortest possible period of time.		да начин обављања услужне делатности или одређене радње пружаоца услуге који има седиште у Републици Србији или држави ЕЕП, а пружа услуге у држави ЕЕП или на територији Републике Србије, угрожавају или прете да угрозе јавно здравље или животну средину, дужан је да путем ИМИ система без одлагања о томе обавести све државе ЕЕП и Европску комисију.			
30.1.	With respect to cases not covered by Article 31(1), the Member State of establishment shall ensure that compliance with its requirements is supervised in conformity with the powers of supervision provided for in its national law, in particular through supervisory measures at the place of establishment of the provider.	30.1.	Органи јавне власти Републике Србије у складу са законом врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у Републици Србији, укључујући њихово прекогранично пружање услуга, као и случајеве када пословање ових лица у Републици Србији прети да изазове или је изазвало штету у држави ЕЕП.	ПУ		
30.2.	The Member State of establishment shall not refrain from taking supervisory or enforcement measures in its territory on the grounds that the service has been provided or caused damage in another Member State.	30.1.	Вид. изнад.	ПУ		
30.3.	The obligation laid down in paragraph 1 shall not entail a duty on the part of the Member State of establishment to carry out factual checks and controls in the territory of the Member State where the service is provided. Such checks and controls shall be carried out by the authorities of the Member State where the provider is temporarily operating at the request of the authorities of the Member State of establishment, in accordance with Article 31.	30.2.	Када надзор и контрола из става 1. овог члана подразумева предузимање материјалних радњи на територији државе ЕЕП, орган јавне власти путем ИМИ система захтева од надлежног органа државе ЕЕП да предузме те радње.	ПУ		
31.1.	With respect to national requirements which may be imposed pursuant to Articles 16 or 17, the Member State where the service is provided is responsible for the	32.3.	Органи јавне власти Републике Србије врше и надзор и контролу прекограничног пружања	ПУ		

	<p>supervision of the activity of the provider in its territory. In conformity with Community law, the Member State where the service is provided:</p> <p>(a) shall take all measures necessary to ensure the provider complies with those requirements as regards the access to and the exercise of the activity;</p> <p>(b) shall carry out the checks, inspections and investigations necessary to supervise the service provided.</p>		услуга на територији Републике Србије у складу с одредбама чл. 13, 14. и 15. овог закона.			
31.2.	<p>With respect to requirements other than those referred to in paragraph 1, where a provider moves temporarily to another Member State in order to provide a service without being established there, the competent authorities of that Member State shall participate in the supervision of the provider in accordance with paragraphs 3 and 4.</p>	32.1. 33.1.	<p>Органи јавне власти Републике Србије врше надзор и контролу пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије, у складу са законом.</p> <p>Поред надзора и контроле из члана 32 овог закона, надзор и контрола пословања пружалаца услуга са седиштем у држави ЕЕП, који пружају услуге на територији Републике Србије, спроводи се на образложени захтев надлежног органа државе седишта.</p>	ПУ		
31.3.	<p>At the request of the Member State of establishment, the competent authorities of the Member State where the service is provided shall carry out any checks, inspections and investigations necessary for ensuring the effective supervision by the Member State of establishment. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities may decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by the Member State of establishment.</p>	33.2. 33.3.	<p>Орган јавне власти дужан је да у разумном року на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП спроведе надзор укључујући и инспекцијски надзор, односно да предузме друге мере у складу са законом према пружаоцу услуге са седиштем у тој држави, као и да путем ИМИ система обавести надлежни орган државе ЕЕП о спроведеном надзору односно о предузетим мерама.</p> <p>При извршавању обавезе из става 2. овог члана, орган јавне власти предузима мере у складу са законом,</p>	ПУ		

			које по његовој процени најбоље одговарају разлозима због којих му се обратио надлежни орган државе ЕЕП.			
31.4.	On their own initiative, the competent authorities of the Member State where the service is provided may conduct checks, inspections and investigations on the spot, provided that those checks, inspections or investigations are not discriminatory, are not motivated by the fact that the provider is established in another Member State and are proportionate.	32.2.	Поступање органа јавне власти из става 1. овог члана: 1) не сме да буде дискриминаторно по основу државе седишта пружаоца услуге; 2) мора да буде сразмерно разлозима због којих се спроводе надзор и контрола.	ПУ		
32.1.	Where a Member State becomes aware of serious specific acts or circumstances relating to a service activity that could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment in its territory or in the territory of other Member States, that Member State shall inform the Member State of establishment, the other Member States concerned and the Commission within the shortest possible period of time.	34	Ако орган јавне власти утврди да начин обављања услужне делатности или одређене радње пружаоца услуге који има седиште у Републици Србији или држави ЕЕП, а пружа услуге у држави ЕЕП или на територији Републике Србије, угрожавају или прете да угрозе јавно здравље или животну средину, дужан је да путем ИМИ система без одлагања о томе обавести све државе ЕЕП и Европску комисију.	ПУ		
32.2.	The Commission shall promote and take part in the operation of a European network of Member States' authorities in order to implement paragraph 1.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
32.3.	The Commission shall adopt and regularly update, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), detailed rules concerning the management of the network referred to in paragraph 2 of this Article.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
33.1.	Member States shall, at the request of a competent authority in another Member State, supply information, in conformity with their national law, on disciplinary or administrative actions or criminal sanctions and decisions concerning insolvency or bankruptcy	35.1. 35.2.	На образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, орган јавне власти дужан је да путем ИМИ система у разумном року достави податке од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне	ПУ		

	<p>involving fraud taken by their competent authorities in respect of the provider which are directly relevant to the provider's competence or professional reliability. The Member State which supplies the information shall inform the provider thereof.</p> <p>A request made pursuant to the first subparagraph must be duly substantiated, in particular as regards the reasons for the request for information.</p>		<p>практике пружаоца услуге, те да обавести пружаоца услуге о извршеном достављању.</p> <p>Орган јавне власти путем ИМИ система подноси образложени захтев надлежном органу државе ЕЕП за достављање података од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне праксе пружаоца услуге.</p>			
33.2.	<p>Sanctions and actions referred to in paragraph 1 shall only be communicated if a final decision has been taken. With regard to other enforceable decisions referred to in paragraph 1, the Member State which supplies the information shall specify whether a particular decision is final or whether an appeal has been lodged in respect of it, in which case the Member State in question should provide an indication of the date when the decision on appeal is expected.</p> <p>Moreover, that Member State shall specify the provisions of national law pursuant to which the provider was found guilty or penalised.</p>	35.3.	<p>На образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП, орган јавне власти путем ИМИ система доставља податке о одлуци која је донета односно санкцији која је изречена у дисциплинском, прекршајном или кривичном поступку, уз навођење прописа који су примењени, само ако је предметна одлука од непосредног значаја за оцену стручности и добре пословне праксе пружаоца услуге и ако је постала правноснажна и извршна. У осталим случајевима, на образложени захтев надлежног органа државе ЕЕП орган јавне власти доставља податке, да ли су изјављени правни лекови и времену које је редовно потребно за доношење правноснажне и извршне одлуке.</p>	ПУ		
33.3.	<p>Implementation of paragraphs 1 and 2 must comply with rules on the provision of personal data and with rights guaranteed to persons found guilty or penalised in the Member States concerned, including by professional bodies. Any information in question which is public shall be accessible to consumers.</p>			ПУ	Размена података од непосредног значаја за оцену стручности и професионалне поузданости	

					пужалаца услуга обавља се у складу с прописима о заштити података о личности и заштити права окривљеног односно осуђеног лица. Орган јавне власти дужан је да добијене податке користи само у оне сврхе за које их је захтевао.	
34.1.	The Commission, in cooperation with Member States, shall establish an electronic system for the exchange of information between Member States, taking into account existing information systems.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
34.2.	Member States shall, with the assistance of the Commission, take accompanying measures to facilitate the exchange of officials in charge of the implementation of mutual assistance and training of such officials, including language and computer training.	/	/	НП	Обавеза држава чланица и Европске комисије.	
34.3.	The Commission shall assess the need to establish a multi-annual programme in order to organise relevant exchanges of officials and training.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
35.1.	Where a Member State intends to take a measure pursuant to Article 18, the procedure laid down in paragraphs 2 to 6 of this Article shall apply without prejudice to court proceedings, including preliminary	16.4.	Одредба става 3 овог члана не примењује се на поступак пред судом.	ПУ		

	proceedings and acts carried out in the framework of a criminal investigation.					
35.2.	<p>The Member State referred to in paragraph 1 shall ask the Member State of establishment to take measures with regard to the provider, supplying all relevant information on the service in question and the circumstances of the case.</p> <p>The Member State of establishment shall check, within the shortest possible period of time, whether the provider is operating lawfully and verify the facts underlying the request. It shall inform the requesting Member State within the shortest possible period of time of the measures taken or envisaged or, as the case may be, the reasons why it has not taken any measures.</p>	17.1. 17.2.	<p>Пре него што изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона, орган јавне власти дужан је да захтева од надлежног органа државе седишта пружаоца услуге да предузме мере ради спречавања или отклањања опасности која прети, и да му без одлагања достави све потребне податке о пружаоцу услуге, предметној услузи и околностима случаја.</p> <p>Када орган јавне власти Републике Србије прими захтев из става 1. овог члана у вези с пружаоцем услуге са седиштем у Републици Србији, дужан је да надлежном органу државе ЕЕП без одлагања достави све тражене податке, као и да га обавести о изреченим мерама односно о мерама које могу да се изрекну по праву Републике Србије.</p>	ПУ		
35.3.	<p>Following communication by the Member State of establishment as provided for in the second subparagraph of paragraph 2, the requesting Member State shall notify the Commission and the Member State of establishment of its intention to take measures, stating the following:</p> <p>(a) the reasons why it believes the measures taken or envisaged by the Member State of establishment are inadequate;</p> <p>(b) the reasons why it believes the measures it intends to take fulfil the conditions laid down in Article 18.</p>	17.3.	<p>Пре него што изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона, а пошто прими податке из става 1. овог члана, орган јавне власти дужан је да обавести надлежни орган државе седишта пружаоца услуге и Европску комисију о разлозима због којих сматра да:</p> <p>1) мера коју је предузела држава седишта пружаоца услуге, односно мера која може да се предузме по њеном праву, није адекватна;</p> <p>2) мера која може да се изрекне по праву Републике Србије испуњава услове из члана 16. став 2. овог закона.</p>	ПУ		

35.4.	The measures may not be taken until fifteen working days after the date of notification provided for in paragraph 3.	17.4.	Орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона по истеку рока од 15 дана од када су држава седишта пружаоца услуге и Европска комисија примиле обавештење из става 3. овог члана. Орган јавне власти дужан је да поступи по одлуци Европске комисије којом се утврђује да мера која може да се изрекне по праву Републике Србије није у складу с прописима Европске уније, као и којом се захтева од Републике Србије да се уздржи од изрицања односно да обустави спровођење поменуте мере.	ПУ		
35.5.	Without prejudice to the possibility for the requesting Member State to take the measures in question upon expiry of the period specified in paragraph 4, the Commission shall, within the shortest possible period of time, examine the compatibility with Community law of the measures notified. Where the Commission concludes that the measure is incompatible with Community law, it shall adopt a decision asking the Member State concerned to refrain from taking the proposed measures or to put an end to the measures in question as a matter of urgency.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
35.6.	In the case of urgency, a Member State which intends to take a measure may derogate from paragraphs 2, 3 and 4. In such cases, the measures shall be notified within the shortest possible period of time to the Commission and the Member State of establishment, stating the reasons for which the Member State considers that there is urgency.	17.5. 17.6.	У хитним случајевима, када прети непосредна опасност по јавно здравље или животну средину, орган јавне власти може да изрекне меру из члана 16. став 1. овог закона пре окончања поступка узајамне помоћи. У случају из става 5. овог члана орган јавне власти је дужан да без одлагања обавести Европску комисију и надлежни орган државе седишта пружаоца услуге о изреченој мери и	ПУ		

			разлозима због којих сматра да се ради о хитном случају.			
36.1.	In accordance with the procedure referred to in Article 40(3), the Commission shall adopt the implementing measures designed to amend non-essential elements of this Chapter by supplementing it by specifying the time-limits provided for in Articles 28 and 35. The Commission shall also adopt, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), the practical arrangements for the exchange of information by electronic means between Member States, and in particular the interoperability provisions for information systems.	/	/	НП	Обавеза Европске комисије.	
Chapter VII 37–42	Convergence Programme	/	/			
43.1.	The implementation and application of this Directive and, in particular, the provisions on supervision shall respect the rules on the protection of personal data as provided for in Directives 95/46/EC and 2002/58/EC.	29.3. 29.6.	Орган јавне власти дужан је да информације које је добио путем ИМИ система користи само у оне сврхе за које их је захтевао. Сарадња и размена података из става 1 овог члана уређује се и обавља у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.	ПУ		
Chapter VIII 44–46	Final Provisions	36 37 38 39 40 41 42	Надлежност за надзор. Овлашћења инспектора. Прекршајна одговорност. Новчане казне у фиксном износу. Доношење прописа на основу овог закона. Развојне етапе ЈЕКТ-а. Ступање на снагу.	НП	Непреносиво како је дефинисано у Директиви, већ је припремљено у складу са нашим правним оквиром.	